

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Furta Község Önkormányzata

2023-2028

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés.....	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk	13
Célok	13
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	15
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	15
2. Stratégiai környezet bemutatása	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	20
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	48
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	74
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	81
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	90
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	97
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	99
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	100
1. A HEP IT részletei.....	100
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	100
Jövőképünk	101
Az intézkedési területek részletes kifejtése <i>(kitöltése javasolt, opcionális)</i>	102
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	111
3. Megvalósítás	118
3.1 A megvalósítás előkészítése	118
3.2 A megvalósítás folyamata	118
3.3 Monitoring és visszacsatolás	120
3.4 Nyilvánosság	120
3.6 Érvényesülés, módosítás	122
4. Elfogadás módja és dátuma	123

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló **2021.06.30-án módosított 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva** Furta Község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

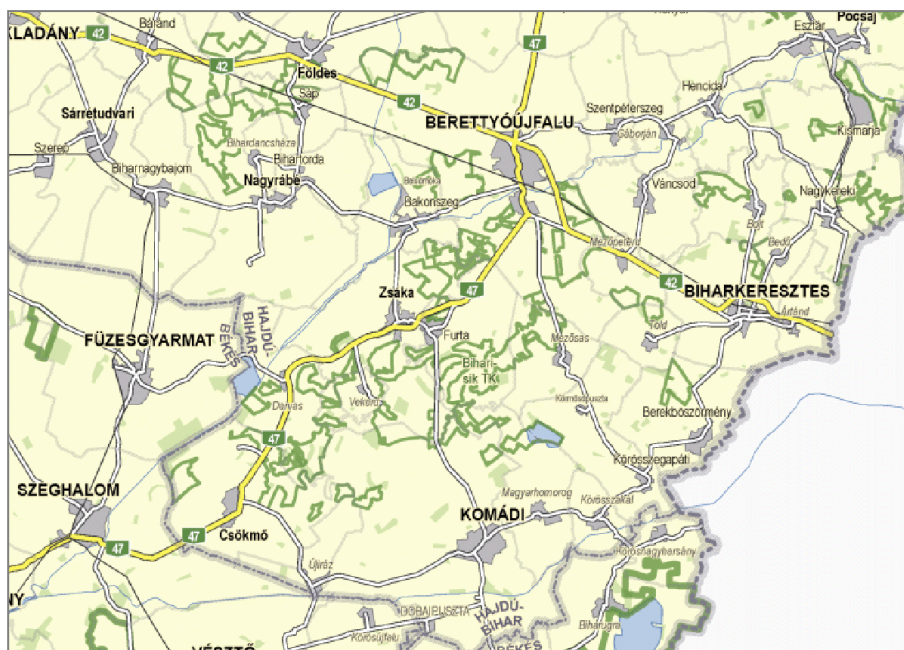
A település bemutatása

A település Hajdú-Bihar megye déli részén, Berettyóújfalu város vonzáskörében, a Debrecen-Szegeddel összekötő 47-es számú főútvonal mellett, a megyeszékhelytől 50 km-re, Berettyóújfalutól 15 km-re délre, Békéscsabától 82 km-re északkelet irányában terül el. Lakosságszáma (2022.01.01-jén): 1171 fő, belterülete 261 ha-t, külterülete 4024 ha-t foglal magában.

Vasúthiányában csak közúton közelíthető meg. A falu a „Berettyó és Körös Sárrétjének” a területén fekszik, azaz a 42,85 km² kiterjedésű furtai határ a Bihari-síknak nevezett kistáj nyugati részén terül el.

A kistáji kataszter Bihari-sík néven hozott itt létre önálló kistájat. A kistáj 750 négyzetkilométer nagyságú. Hozzá tartozik Zsáka a közelében lévő Furtával, Vekerddel, Darvassal, Csökmővel együtt.

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Természeti-táji adottságok

A Bihari-sík nagyobbik, Ny-i felén fekvő Furta is azzal a tájtípussal írható le, amely jellemzően hordalékkúpok és folyóhátak közé zárt, közepes talajvízállású, gyenge lefolyású ártéri síkság, ahol a szikes talajok különböző típusai (réti szolonyecsek, sztyeppesedő réti szolonyecsek és szolonyeces réti talajok) jöttek létre. Emiatt a tájrész hasznosításában is sok a gyenge legelőnek használt szikes puszták, de megtalálható itt a kultúrsztyep is. A szikes talajok aránya Furtán meghaladja az 50 %-ot is.

A kistáj az Alföld legjellegzetesebb süllyedék-területe, miután a Berettyó- és Körös-vidék a Tiszántúl nagy víz- és üledékgyűjtője, erózió bázisa volt.

A Bihari-sík éghajlata mérsékelt meleg-száraz, de a K-i részén inkább mérsékelt meleg – mérsékelt száraz. A hőmérséklet évi vegetációs időszaki átlaga 10,2 °C és 17,2 °C. A legmelegebb nyári napokon mért maximum hőmérsékletek sokévi átlaga 34,1-34,3 °C, míg a leghidegebb téli minimumoké -17,0 és -17,5 °C közötti. Az évi csapadékmennyiség Furta településen kevéssel 550 mm alatt marad.

A hőmérséklet nagyobb szélsőségei, a felhőzet és a csapadék alacsony értékei miatt gyakoriak az aszályok.

A furtai földek minősége gyenge, értékük átlagosan 17 aranykorona körül mozog.

A mezőgazdaságilag hasznosítható területek jellemző kultúráját alkotják a szemestakarmányok, a cukorrépa és a lucerna, s igen fontos a természeti adottságokhoz jól igazodó, részben legeltető állattenyésztés (juh, szarvasmarha), valamint a liba és az egyéb aprójószág.

Az alapvetően kedvezőtlen talajadottságok hátrányos hatásait a gazdag flóra- és faunavilág, a sárréti-bihari falvak jellegzetességeit és arculatát mindmáig megőrző falukép, a messze földön híres népzenei- és népművészeti kultúra (pl. a furtai hímzés, a citerazenekar) ellensúlyozzák, illetőleg változtatják előnyé.

Természetes növénytakarója a füves puszták, szórványos facsoportokkal. Ragadozó állat a menyét, róka, rágcsálója a mezei nyúl. Leggyakoribb madarai a veréb, bóbipacsirta, fecske, varjú, ölyv stb. Nagy számban él itt a fácán és a fogoly, valamint a védett tűzok is.

Történelmi áttekintés

Furta neve a mai alakjában községnévként először az 152. évi dikális (azaz adó-) összeírásban fordult elő, a település eredete a „hivatalosan” – és a köztudatban is – mind a mai napig ehhez az évszámhoz kötődik. Ennek a széles körben elterjedt álláspontnak a leginkább ismert közvetítője Furta eredetét és történetét a következőképpen írja le röviden: „Valószínűen késői településű község. Árpád-kori írásos nyoma nincs, de az 1552-es összeírásban szerepel. 1692-ben lakatlannak mondják, de legkésőbb a XVIII. század elején már újratelepült.”

A Sárreuten fekvő, Váradhoz közel eső község földesura a nagyváradi római katolikus káptalan kis prépostja volt, de a falu lakosságának nagyobbik hányada református.

A község lakosságának meghatározó csoportját a telkesjobbágyok jelentették, noha a földesúrnak itt a XIX. század derekán majorsági gazdasága is kiépült. Tipikus jobbágyfalunak mondható tehát, erős református többsége pedig azt valószínűsítheti, hogy a község lakossága valamilyen formában a XVI. századtól kezdve folyamatosan jelent volt. Címere a falu jobbágy mivoltával, mezőgazdasági-paraszti jellegével áll összefüggésben. Az 1770 szeptemberében kelt úrbáriumában megtalálhatjuk a falu XVIII. század eleje pecsénymójának lenyomatát, ennek kőirata: FURTA FALU 1720.

A köriraton belül a címerkép a következő: Álló férfi alak heraldikailag balkezában három búzakalászt tart, jobb kezében pedig hegyével kifelé néző aratósarlót. Ez az ábrázolás egyértelműen a falu mezőgazdasági mivoltára utal... „Az aratósarló megjelenítése a címerképben tehát mindenképpen figyelemre méltó és olyan jellegzetesség, amely kiemeli Furta címerét a szokásos jobbágyfalvak közül.” (a hivatkozott címert 1992. január 21-én a furta önkormányzat képviselő-testülete elfogadta, és mint a község jelképét 1992. február 22-től újfent használja.)

Furta Árpád-kori létét bizonyítottak véli számos forrás, illetve forrásfeltáró munka, olykor tudományos hipotézisként kezelve a kérdést. Az álláspontok többnyire névetimológiai, birtoktörténeti, közvetett írásos és egyéb forrásokra, érvekre támaszkodnak. A település nevére vonatkozó névetimológiai magyarázatok ugyancsak Furta korai „megülését” valószínűsítik, miután „Furta” helységnevet a latin Furtunatus-ból származó régi magyar Fortunánd személynév magyar névadással történt becéző alakjából eredeztetik. Ezzel összhangban Furta korai meglétét támasztja alá a Furta személynév különböző alakjainak gyakori előfordulása a XV. századi szomszédos herpályi uradalom községeiben. (Herpály 1425: Furtha 1473:Fwrthay, Újfalu 1463-1473-1479: Fwrthay, Szent-közma 1425: Fwrthay).

A szakirodalom közvetett bizonyítékai alapján bizonyosnak tekinthető, hogy a falu a tatárjárás előtt már megtelepedett. Az is bizonyos, hogy a tatárjárás pusztítása hosszú időre megszakította az életet a faluban, amely feltehetően csak a XIV. század elején népesült be újra.

Az 1552. évi adóösszeírásban a Furta név alatt tizenkét portát (hozzávetőleg 120 lakost) vettek nyilvántartásba. Ezt követően a településnek számos birtokosa volt (a váradi kisprépostság, az erdélyi fejedelemség, Zsáka vára, Bethlen Gábor, majd 1693-tól ismét a nagyváradi kisprépostság, egészen 1945-ig). Furtát 1659 szeptemberében a török segédhadaiként portyázó tatárok elpusztították. Az 1660-1670-es években ismét lakott településként említik a források. Ám a megpróbáltatásokat betetézte az 1678. évi pestis, amelynek nyomán Furta népessége újból elpusztult. Furta 1678-1720 között negyvenkét évig romokban álló lakatlan hely volt, amit a török Biharból történő kiűzési alkalmából 1692-ben készült összeírás is megerősít. 1720-ban a szomszédos Zsákáról 17 szabad menetelő paraszt és családja bérbe vette a furta pusztát a nagyváradi kisprépostságtól. A puszták földének bérbevétele, egyszersmind Furta újbóli „megülését”, benépesítését jelentette, s ezzel történelme során immár másodszor született újjá a falu.

Az 1767. január 23-án életbe lépett úrbérrendezést követően Furtán a préposti tulajdont képező határ művelését, 1772-től a jobbágyság helyzetét újrászabályozó helyi Urbáriumban rögzített feltételek közepette végezték. Közel egy évszázad múltán, 1859-ben történt meg az önálló határ elkülönítése, a határ kialakulása, miután az 1853. március 2-án kiadott császári pátens (nyílt

parancs) eltörölte az úrbéri terheket és kötelességeket (lényegében a jobbágyi jogállást), s ettől kezdve az úrbéres földek állami kárpótlás mellett paraszti tulajdonba mentek át. Ezzel megnyílt az út az önálló paraszti gazdálkodás erőteljesebb fejlődése előtt Furtán is. Főbb kontúrajait tekintve kialakultak a települést mindmáig jellemző morfológiai jegyek és sajátosságok.

A jelenlegi községházát 1906-ban építették. Elődje a „helység háza” még nádtetős épület volt, hivatali szobáiban búbos kemencével. A századforduló után több módosabb gazda építette át régi házát, amiből még látszik néhány a „Gencsi” alurészen és a mai Petőfi utcán.

A két világháború súlyos emberáldozatokkal járt a település számára. Az első világháborúban 31 hősi halált halt református felekezetű katona emlékét tábla örökíti meg a református templom falán (a nem sokkal kevesebb katolikus halottak emléktábláját most tervezik). A második világháborúban 61 furtai lakos pusztult el katonaként vagy a holocaust vértlen áldozataként. Erre 1989. október 29-e óta emlékmű emlékeztet a község temetőjében. (Az emlékművön szereplő 60 név időközben kiegészült egy újjal.)

A társadalmi-gazdasági fejlődés menetével párhuzamosan, az idők folyamán változott a település közigazgatási jogállása is. Az 1773-ban pagusnak, azaz falunak, 1877-től községnek minősülő település 1882-ben nagyközségi, a polgári anyagkönyvezés bevezetése után 1895-től anyakönyvi kerületi székhely, majd 1950-től az új tanácsí közigazgatási rendszerre való áttérés nyomán, immár Hajdú-Bihar megye részeként önálló tanácsú község lett, 1973-tól pedig Zsáka székhellyel, nagyközségi közös tanácsí irányítás alatt (Darvas, Zsáka, Vekerd társaságában) társközségi jogállást szerzett. Furta községi önállóságát csak 1990-ben szerezte vissza, s 1992-től újra büszkén viseli címerét, amelyet az elődök 1720-ban megalkottak, és örökül hagytak.

Társadalom

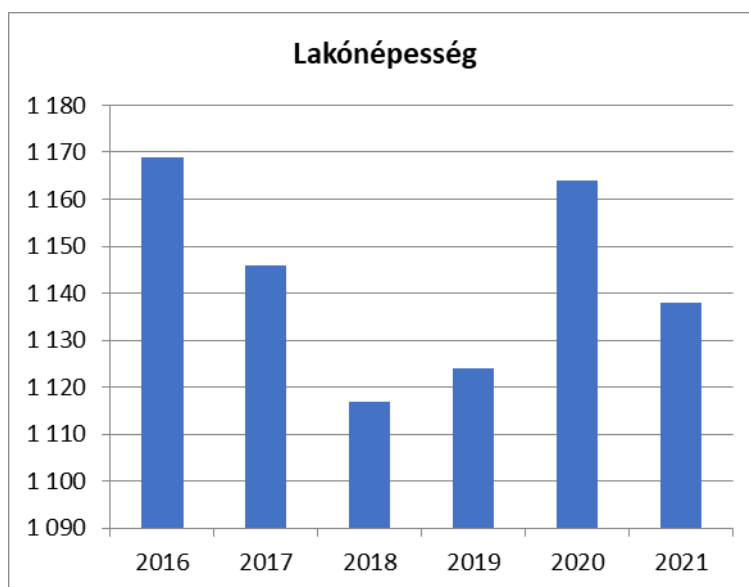
Furta társadalmi fejlettsége, népességmegtartó képessége a társadalmi mutatók közül a népességszám alakulása, korösszetétele, végzettségi viszonyai és foglalkoztatási jellemzői alapján közelíthető meg a legjobban.

A településen a 2021. december 31-i adatok alapján a lakónépesség száma 1138 fő, az állandó népesség száma pedig 1171 fő.

Demográfiai mutatók

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1 169	bázis év
2017	1 146	98,03%
2018	1 117	97,47%
2019	1 124	100,63%
2020	1 164	103,56%
2021	1 138	97,77%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

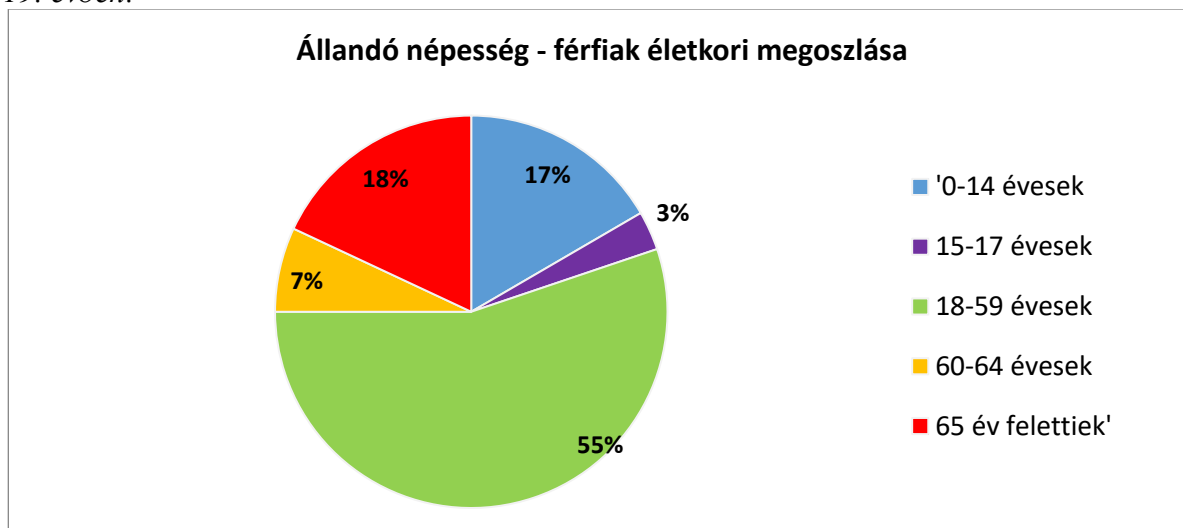

Ha lakónépessége számát figyeljük az elmúlt 5 évben 2016 és 2021. között kisebb-nagyobb ide-oda változások után 2021-ben mintegy 3 %-os visszaesés következett be, amely elsősorban ország gazdasági- és munkaerőpiaci lehetőségek a főváros és a Dunántúl, valamint a megyeszékhely felé történ eltolódásával magyarázható.

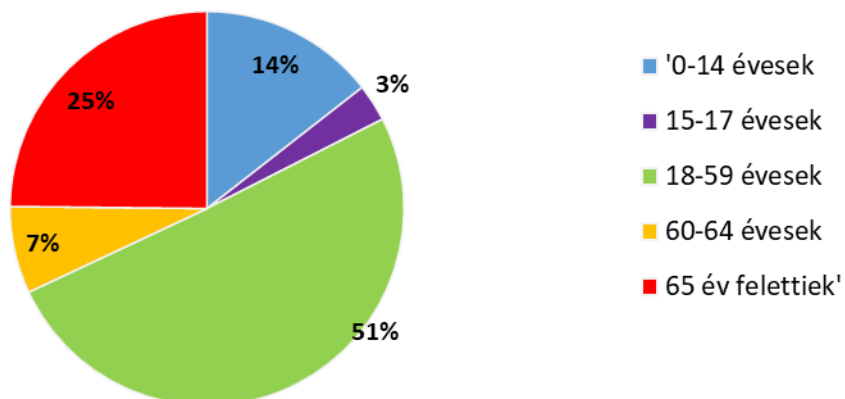
2. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	560	588	1148	48,78%	51,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			31	2,70%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	93	85	178	8,10%	7,40%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	18	18	36	1,57%	1,57%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	309	297	606	26,92%	25,87%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	39	42	81	3,40%	3,66%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	101	146	247	8,80%	12,72%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2019. évben:

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

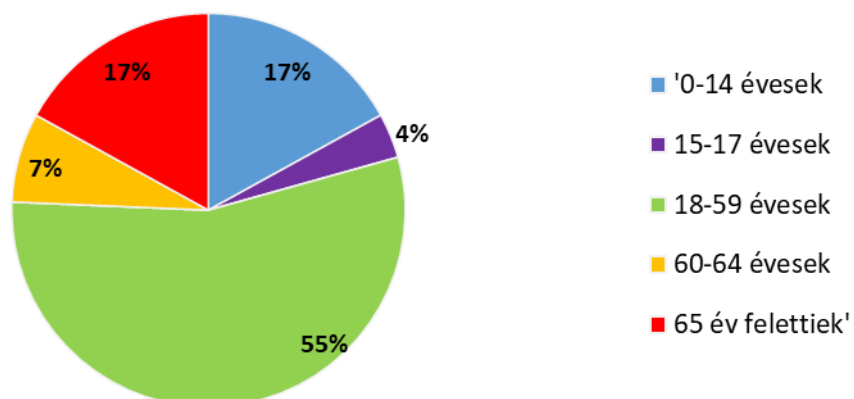
2.1.számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2020)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	571	615	1186	48,15%	51,85%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			29	2,45%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	97	102	199	8,18%	8,60%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	21	19	40	1,77%	1,60%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	314	313	627	26,48%	26,39%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	42	34	76	3,54%	2,87%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	97	147	244	8,18%	12,39%

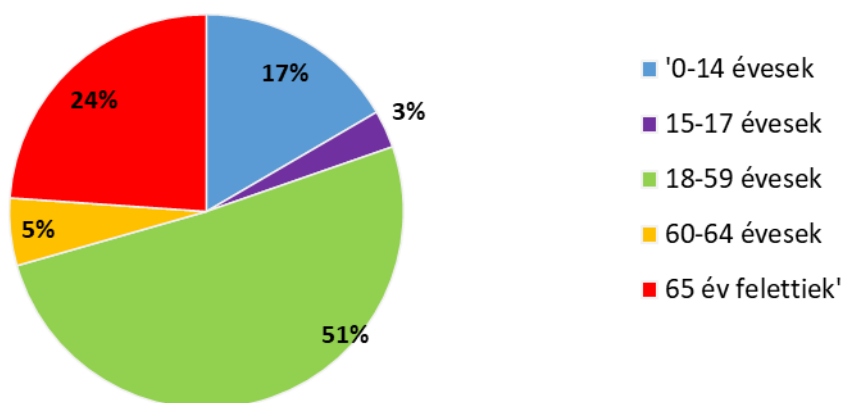
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2020. évben:

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

Állandó népesség - nők életkori megoszlása

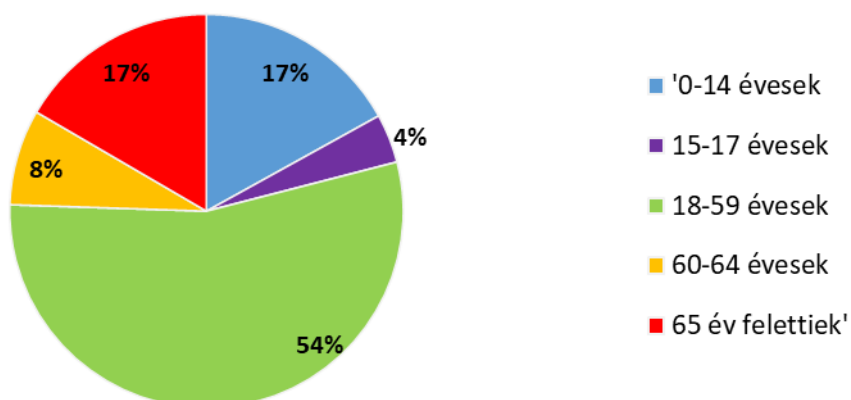
2.2.számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2021)

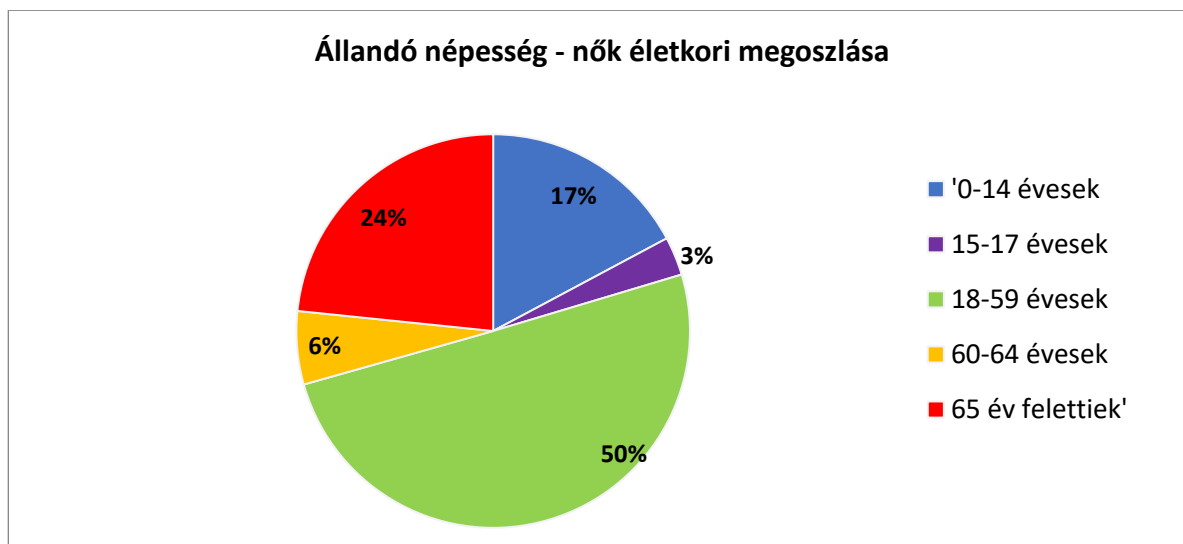
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	572	599	1171	48,85%	51,15%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			43	3,67%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	97	103	200	8,28%	8,80%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	23	19	42	1,96%	1,62%
18-59 éves (férfiak TS 018, aránya TS 019; nők TS 020, aránya TS 021)	312	301	613	26,64%	25,70%
60-64 éves (férfiak TS 022, aránya TS 023; nők TS 024, aránya TS 025)	45	36	81	3,84%	3,07%
65 év feletti (férfiak TS 026, aránya TS 027; nők TS 028, aránya TS 029)	95	140	235	8,11%	11,96%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2021. évben:

Állandó népesség - férfiak életkori megoszlása

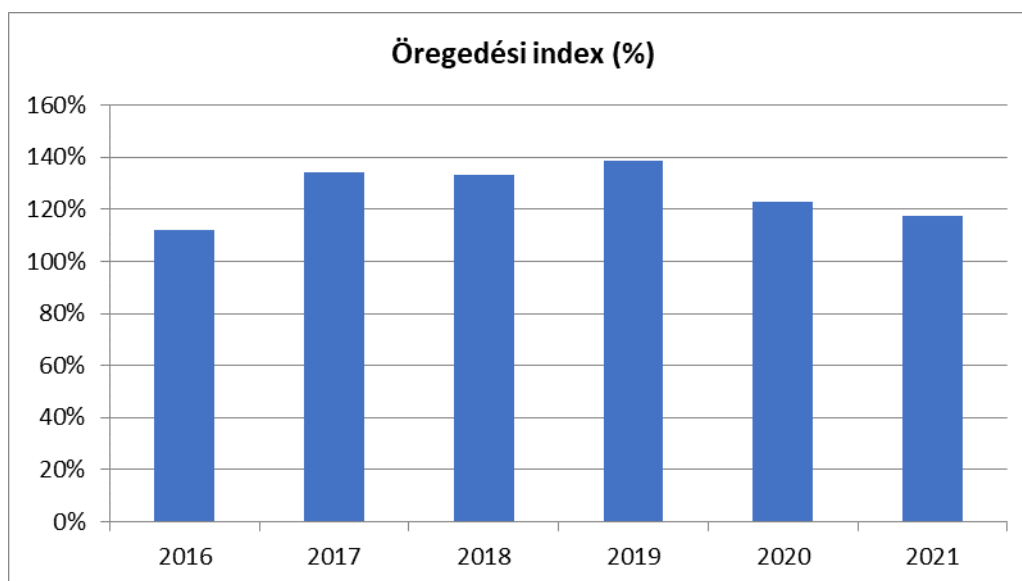

A fenti táblázatokból megállapíthat, hogy a 2019-2021. közötti években Furta állandó lakossága 1148 főről 1171 főre emelkedett. A nők és a férfiak aránya a vizsgált időszakban szinte azonos, nincs jelentősebb változás. Mindegyik évben magasabb a nők száma, mint a férfiaké.

Fontos megemlíteni az állandó népességet életkorszerű bontásban is. A vizsgált időszakban a 0 és 14 év közötti korosztály számának alakulása átlagosan az állandó népesség 20-22 %-át, 15-17 év közötti korosztály 3-4 %-át, a 18-59 év közötti korosztály az állandó népesség 52-53 %-át, a 60-64 év közöttiek az állandó népesség 6-7 %-át, míg 65 év felettiek pedig a lakosság 21-22 %-át teszi ki. A gazdasági aktivitás szemszögéből látható, hogy a település kicsivel több mint a felét az aktív, munkaképes korosztály teszi ki (a vizsgált időszakban átlagosan 52-53 %), míg az inaktív korcsoport átlagosan 48-47 %.

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	214	191	112,04%
2017	236	176	134,09%
2018	237	178	133,15%
2019	247	178	138,76%
2020	244	199	122,61%
2021	235	200	117,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Furta öregedési indexe a vizsgált időszakban nagyjából azonos szinten mozog, a legalacsonyabb 2016-ban (112,04 %) volt, amely fokozatos emelkedést mutatva 2019-ben (138,76 %) tetőzött és 117,5 %-on áll meg 2021-ben. Az országos tendencia, hogy a lakosság átlagosan öregedő, tehát 100 fiatal lakosa több mint 100 idősebb jut. Ez jól látható Furta esetében is. A település előregeredő. Ebből következik, hogy az idősek fokozottabb ellátására van szükség. Ugyanakkor a gyerekek alacsonyabb száma nem jelenti azt, hogy ők ne igényelnének fokozott figyelmet, különösen akkor, ha a szüleik alacsony jövedelműek.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	8,60
2017	-12,10
2018	-20,33
2019	11,60
2020	29,72
2021	-6,95

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlások tekintetében látható, hogy 2016-2018 években nagyobb mértékű csökkenés, majd ugyanilyen erősségű emelkedő tendenciába átváltva (2019-ben 11,60 fő, 2020-ban 29,72 fő az a különbség 1000 állandó lakosra vetített szám) 2021-ben ismételen negatív egyenleg vált át a vándorlási egyenleg. Mindezen okok miatt az önkormányzat elsődleges célja, hogy olyan intézkedéseket fogalmazzon meg, amelyek megakadályozzák a településről történő elvándorlást és vonzóvá tegye a lakosság számára a falut.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbözetének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	0,86
2017	-8,64
2018	-8,84
2019	-7,14
2020	0,87
2021	-14,77

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A természetes szaporodást bemutató tábla is jól szemlélteti, amit a már korábban megállapítottunk, hogy a település sajnos előregedő tendenciát mutat. A 2016-os és a 2020-as évet kivéve az érték valamennyi vizsgált évet tekintve negatív tartományba van. Különösen szembeötlő 2021-es év -14,77-os értéke.

Értékeink, küldetésünk

Furta Község Önkormányzata fontos értéknek tekinti a település lakosságának minél magasabb szintű ellátását, továbbá az esélyegyenlőség megvalósítását a különböző szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés biztosításával, valamint hagyományainak, a település értékeinek megőrzését.

Az önkormányzat működése során arra törekszik, hogy valamennyi területen érvényesítse az esélyegyenlőségi szempontokat az Európai Unió és hazánk törvényi előírásainak betartása mellett. Furta Község Önkormányzata számára is alapvető jelentőségű az esélyegyenlőség érvényesítése, amely nem pusztán követelmény, hanem az önkormányzatnak is hosszú távú érdeke, hiszen azt a célt szolgálja, hogy mindenkinek esélye legyen a tanulásra, a munkavállalásra, a karrierre, a jó minőségű szolgáltatásokra függetlenül attól, hogy nő vagy férfi, vagy egészséges, vagy fogyatékkal él, milyen származása vagy milyen anyagi helyzetű.

A település küldetése a lakosságszám növelése, a népesség megtartása, a meglévő oktatási intézmények helyben tartása, a jelenlegi szociális rendszer megőrzése és megtartása, a házi felnőtt háziorvosi és védőnői ellátás megőrzése, kötelező és ajánlott szűrővizsgálatok népszerűsítése, idős magányos emberek segítése, hagyományainak megőrzése és továbbvitele.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Furta település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,

- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.

A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A településen élő hátrányos helyzetű csoportok helyzetének feltérképezése és a feltárt problémák komplex kezelésre szolgáló (más települési programokkal összehangolt) intézkedési terv megalkotása, a helyben érintett szereplők bevonásával, szükség szerint a települések közötti együttműködések kialakításával.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmazására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása
- a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a
- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

Idősügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)

Országos Fogyatékosságügyi Program (2015-2025)

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Program figyelembe veszi Furta Község Önkormányzatának mindazon dokumentumait, melyek kitérnek az esélyegyenlőség megvalósítására, így különösen:

- 33/2020. (VII. 09.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Község Önkormányzata 2020-2024. évre szóló gazdasági programjának elfogadásáról
- Furta Község Önkormányzat Képviselő-testületének 7/2008.(IV. 17.) önkormányzati rendelete Furta Község Helyi Építési Szabályzata és Szabályozási Terve
- 37/2008. (IV. 17.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Község Településszerkezeti Terve
- 193/2006. (XI. 23.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Településfejlesztési Konceptiója
- Furta Község Önkormányzat Képviselő-testületének 23/2017 (XII.27.) önkormányzati rendelete Furta község településképeinek védelméről
- Furta Község Önkormányzat Képviselő-testületének 1/2023. (II.14.) önkormányzati rendelete a szociális ellátások helyi szabályairól
- Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 1/2019. (II.14.) önkormányzati rendelete a helyi közművelődési feladatok ellátásáról
- 20/2013. (IV.11.) ÖH. határozattal jóváhagyott vagyongazdálkodási terv
- 90/2017. (XII. 27.) ÖH. határozattal jóváhagyott Furta Község Településképi arculati kézikönyvének elfogadása
- Költségvetési rendeletek
- Intézményi esélyegyenlőségi programok és akciótervek

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) IV. fejezete rendelkezik a helyi önkormányzatok társulásairól. A Mötv. 87. §-a értelmében a helyi önkormányzatok képviselő-testületei megállapodhatnak abban, hogy egy vagy több önkormányzati feladat- és hatáskör, valamint a polgármester és a jegyző államigazgatási feladat- és hatáskörének hatékonyabb, célszerűbb ellátására jogi személyiséggel rendelkező társulást hoznak létre.

A helyi esélyegyenlődési programhoz kapcsolódóan az alábbi Mötv. rendelkezései szerint létrehozott jogi személyiségű társulásokat kell megemlítenünk.

1. Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása

Furta Község Önkormányzata, mint a társulás tagja a társulás által fenntartott Bihari Szociális Szolgáltató Központon (4100 Berettyóújfalú, Ady Endre u. 2.) keresztül látja el az alábbi szociális alapszolgáltatásokat:

- a) szociális alapszolgáltatások:
 - házi segítségnyújtás
 - időskorúak nappali ellátása
 - fogyatékos személyek nappali ellátása
 - szociális étkeztetés
- b) család- és gyermekjóléti központ működtetése
- c) család- és gyermekjóléti szolgálat

2. Furta – Darvas – Bakonszeg Mikro-térségi Köznevelési Intézményi Társulás

Furta Község Önkormányzata, mint a társulás tagja és egyben gesztortelepülés a társulás által fenntartott Furtai Általános Művelődési Központon (4141 Furta, Petőfi út 3.) keresztül látja el az alábbi köznevelési alapszolgáltatásokat:

- a) köznevelési (óvodai) alapfeladatok társulási együttműködésben történő ellátására a köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény és a Magyarország helyi önkormányzatairól 13. § (1) bekezdés 6. pontja alapján

3. Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás

Furta Község Önkormányzata, mint a társulás tagja Komádi Városon keresztül (4138 Komádi, Hősök tere 4.) keresztül látja el az alábbi szociális alapszolgáltatásokat:

- a) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

4. Bihari Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás és Debreceni Agglomeráció Hulladékgazdálkodási Társulás

Furta Község Önkormányzata, mint a társulások tagja a Társulásokon keresztül látja el az alábbi hulladékgazdálkodási közszolgáltatást:

- a) települési szilárd hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodás.
- b) hulladéklerakó és hasznosító telep létesítése közös beruházásban és a telep üzemeltetése
- c) Htv. szerinti nem veszélyes hulladék kezelése, ártalmatlanítása, hulladék újrahasznosítása

A közszolgáltatások elérhetősége

Közszolgáltatások	Helyben önállóan	Helyben társulás keretében	Állami fenntartás ban	Más településen és pedig ...km	A szolgáltatás ellátatlan/ vagy nincs
KÖZNEVELÉSI és KÖZOKTATÁSI INTÉZMÉNYI FELADATOK					
Óvodai nevelés		x			
Általános iskolai oktatás 1-4.			x		
Általános iskolai oktatás 5-8.			x		
KÖZOKTATÁSI SZAKSZOLGÁLATI FELADATOK					
Gyógypedagógiai tanácsadás				x (B.újfalú 15 km)	
Korai fejlesztés és gondozás				x (B.újfalú 15 km)	
Fejlesztő felkészítés				x (B.újfalú 15 km)	
Nevelési tanácsadás				x (B.újfalú 15 km)	
Logopédiai ellátás				x (B.újfalú 15 km)	
Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás				x (B.újfalú 15 km)	
Gyógytestnevelés				x (B.újfalú 15 km)	
GYERMEKJÓLÉTI ALAPELLÁTÁSOK					
Gyermekjóléti szolgáltatás		x			
Bölcsőde					x
Családi napközi					x
Iskolai napközi			x		
Házi gyermekfelügyelet					x
GYERMEKJÓLÉTI SZAKELLÁTÁSOK					
Családok átmeneti otthona				x	
TOVÁBBI KÖZSZOLGÁLTATÁSOK, INTÉZMÉNYEK					
Közigazgatási szolgáltatás		x			
Közművelődési, kulturális szolgáltatás (kulturális központ, könyvtár)		x			
Közép- és felsőfokú oktatás (szakiskola, szakközépiskola, gimnázium, főiskola)				x (B.újfalú 15 km)	
Szociális alapszolgáltatások		x			
Gyermekevédelmi alapszolgáltatások		x			
Egészségügyi alapellátás (házi orvos, védőnői ellátás)	x (vállalkozó által)				
Egészségügyi szakszolgáltatás (kórház, szakrendelő, házi-, gyermek-, és fogorvosi ellátás, mentőállomás)				x (B.újfalú 15 km)	
Tudományos szolgáltatás				x (Debrecen 60	

				km)	
Rendvédelem (rendőrség)				x (B.újfalu 15 km)	
Katasztrófavédelem (Tűzoltóság, Polgári Védelem)				x (B.újfalu 15 km)	
Igazságszolgáltatás				x (B.újfalu 15 km)	
Foglalkoztatási szolgáltatás				x (B.újfalu 15 km)	
Sporttevékenység				x (B.újfalu 15 km)	

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisából, a Központi Statisztika Hivatal (KSH) adatgyűjtéséből, valamint helyi nyilvántartások, kimutatások szolgálták.

Az adatgyűjtés során több esetben tapasztaltunk eltérést a TEIR által nyilvántartott és a helyi adatok között. Ilyen esetekben a helyi adatokra támaszkodva vontunk le következtetéseket és fogalmaztunk meg célokat.

Az adatgyűjtés sajnálatos módon nem minden esetben vezetett eredményre, tekintettel arra, hogy vannak olyan területek, melyekre vonatkozóan nem készülhetnek nyilvántartások. Ilyen adathiány tapasztalható a romák, a nők és a fogyatékkal élők helyzetét, esélyegyenlőségét érintő adattábláknál.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

A mélyszegénység újkeletű fogalom, a XX. század második felében jelent meg. Azt a jelenséget értjük alatta, amikor valaki hosszú időn keresztül a relatív szegénységi küszöb alatt él, és nem látszik annak lehetősége, hogy helyzetéből önerővel, külső beavatkozás, segítség nélkül ki tudna törni. A benne élőket jelentős hátrányok sújtják az élet szinte minden (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy) területén.

A Nemzeti Felzárkóztatási Stratégia megállapításai szerint: „Minden 3. ember ma Magyarországon a szegénységi küszöb alatt és közülük 1,2 millióan mélyszegénységben.”

A mélyszegénységet összetett jelenségként kell kezelni, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek.

A szegénység kialakulásának okai többek között a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére (képzetségi hiányosság), a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a nem megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethető vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatásban, a táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségügyi állapotában is jelentkezik.

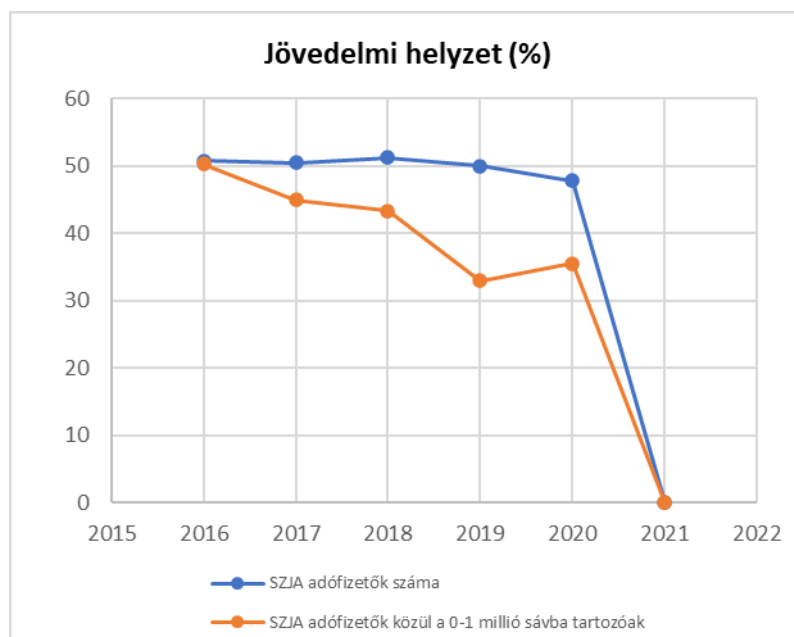
Sokszor a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez azonban más, mint a etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységből függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak kíméletlen érvényesülése miatt. (Cserti-Csapó-Orsós 2012.)

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A halmozottan hátrányos helyzetű, belső perifériának tekinthető Furta gazdaságában – természetföldrajzi adottságainak megfelelően – a mezőgazdaság játszik szinte kizárólagos szerepet, ez biztosítja a lakosság megélhetési forrását.

3.1. számú táblázat - Jövedelmi helyzet		
Év	Az SZJA adófizetők száma	Az SZJA adófizetők közül a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartozók
	az állandó népesség %-ában (TS 059)	az állandó népesség %-ában (TS 060)
2016	50,71	50,25
2017	50,43	44,93
2018	51,17	43,32
2019	50,00	32,93
2020	47,81	35,45
2021	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Furta lakosságának életminőségének alakulását mutatja a jövedelmi viszonyok, a kereseti lehetőségek alakulása a 3.1. számú táblában. A vizsgált időszakban látható, hogy folyamatosan csökken a 100 lakosra jutó SZJA adófizetők száma és szintén folyamatosan csökken azon adófizetők száma, akik a 0-1 millió forintos jövedelemsávba tartoznak, míg 2020-ban mérsékelt emelkedés következettbe.

Mindennek fényében megállapítható, hogy Furta településen élők jövedelmi és vagyoni helyzete a megyei és az országos átlagnál alacsonyabb. Magas a nyugdíjasok aránya, létminimum környékén élők száma. Nem véletlen, hogy a Furta a 47 leghátrányosabb kistérségeinek egyik települése.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

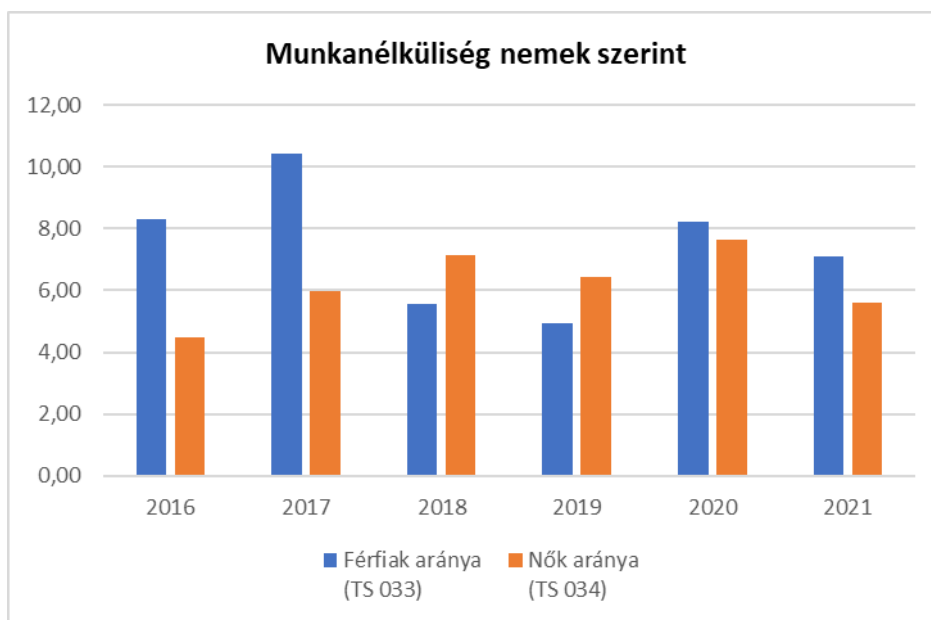
A HEP-ben elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ftl.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek helyzete

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	8,29	4,50	6,40%
2017	10,41	5,98	8,20%
2018	5,57	7,16	6,37%
2019	4,92	6,44	5,68%
2020	8,22	7,65	7,94%
2021	7,11	5,62	6,37%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

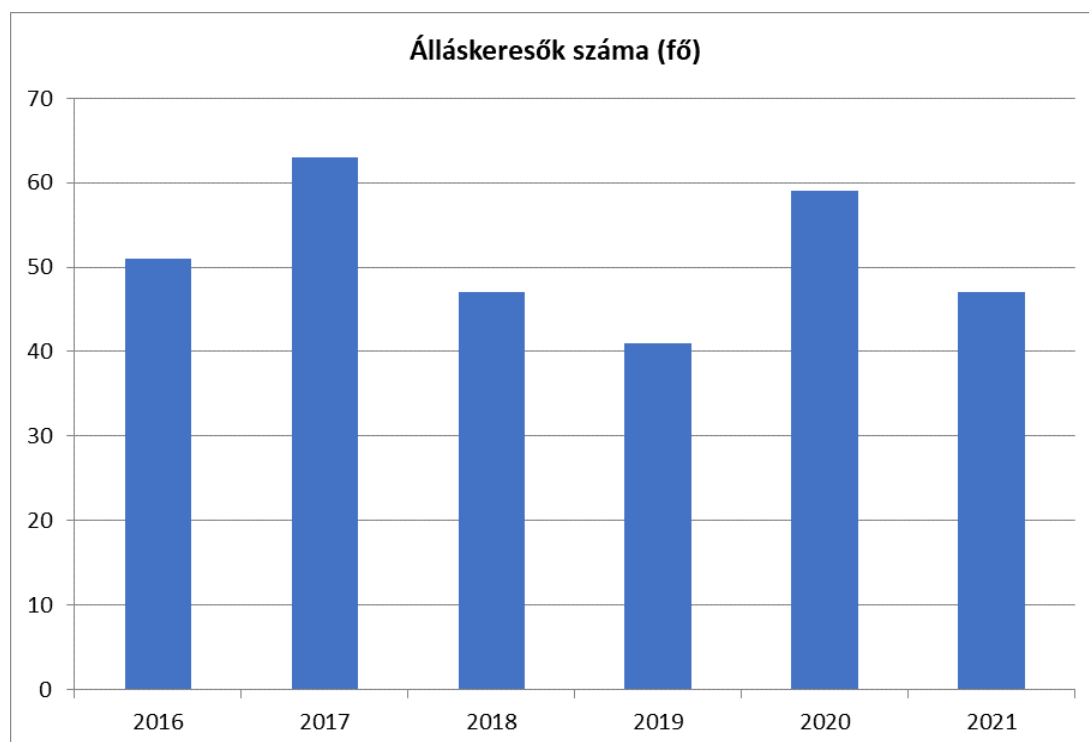

Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Furta a teljes lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy milyen az arány a férfiak és nők között. Az adatok tanúsága szerint 2017-ben volt a legmagasabb a munkanélküliség a településen. A nyilvántartott nő álláskeresők száma 2016, 2017, 2018-ban enyhén nőtt, a férfiak esetében csökkenő tendenciát mutat 2019-ig. 2020-ban mindkét nem tekintetében egy emelkedés következett be, amely a következő évben csökkenő fordulatot vett. Ez részben köszönhető a településen eredményesen működő közfoglalkoztatási programoknak. A nem aránya a vizsgált időszakban a 2018-as és a 2019-es évet kivéve a munkanélküli férfiak aránya magasabb volt a nőkéénél.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	51	63	47	41	59	47
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	1,00	6,00	5,00	3,00	2,00	1,00
	%	1,96%	9,52%	10,64%	7,32%	3,39%	2,13%
21-25 év (TS 038)	Fő	4,00	6,00	6,00	3,00	6,00	4,00
	%	7,84%	9,52%	12,77%	7,32%	10,17%	8,51%
26-30 év (TS 039)	Fő	7,00	13,00	7,00	7,00	5,00	8,00
	%	13,73%	20,63%	14,89%	17,07%	8,47%	17,02%
31-35 év (TS 040)	Fő	5,00	5,00	3,00	6,00	7,00	4,00
	%	9,80%	7,94%	6,38%	14,63%	11,86%	8,51%
36-40 év (TS 041)	Fő	6,00	5,00	3,00	2,00	3,00	4,00
	%	11,76%	7,94%	6,38%	4,88%	5,08%	8,51%
41-45 év (TS 042)	Fő	5,00	4,00	5,00	3,00	7,00	2,00
	%	9,80%	6,35%	10,64%	7,32%	11,86%	4,26%
46-50 év (TS 043)	Fő	5,00	6,00	5,00	3,00	4,00	0,00
	%	9,80%	9,52%	10,64%	7,32%	6,78%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	8,00	7,00	1,00	2,00	7,00	5,00
	%	15,69%	11,11%	2,13%	4,88%	11,86%	10,64%
56-60 év (TS 045)	Fő	4,00	5,00	4,00	5,00	6,00	5,00
	%	7,84%	7,94%	8,51%	12,20%	10,17%	10,64%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6,00	6,00	8,00	7,00	12,00	14,00
	%	11,76%	9,52%	17,02%	17,07%	20,34%	29,79%

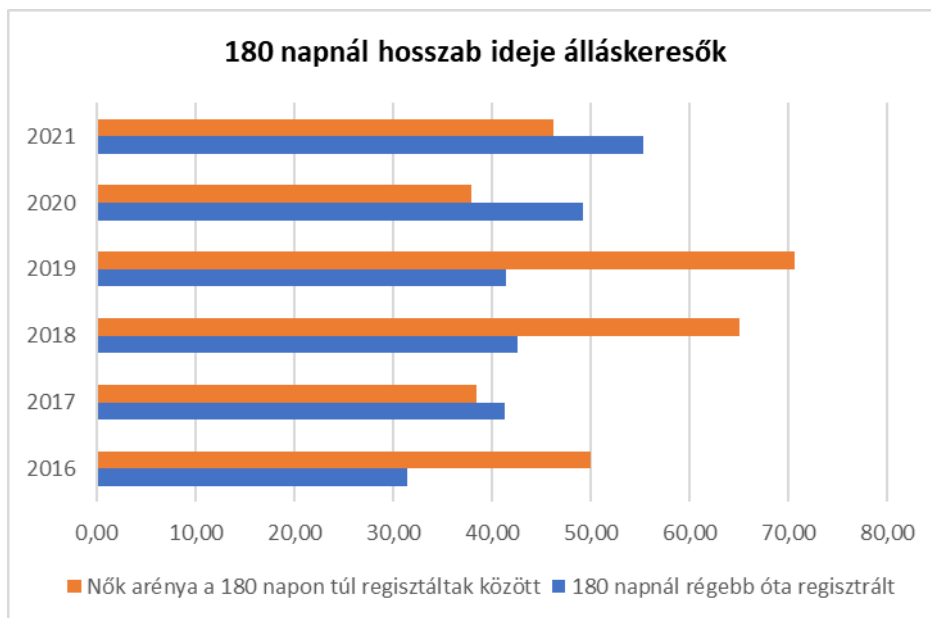
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliek korcsoportos, illetve idősoros változása rámutatott arra, hogy a különböző korosztály tekintetében miként változik a munkanélküliek összetétele. Az adatok mutatják, hogy a pályakezdőknek és a 51 éves korosztálytól felfele lévő korosztálynak volt a legnehezebb a munkába állás. Különösen az 61 év feletti lakosság arányának tükrében nagyobb a növekedés. Ez a 2010 óta zajló, lépcsőzetes nyugdíjkorhatár emeléssel, valamint a karkedvezményes nyugdíj megszüntetésével állhat összefüggésben. Ezen felül általánosságban is megállapítható, hogy idősebb korban a mobilitási képesség csökkenésével egyenes arányban növekszik a kiszolgáltatottság is, amennyiben helyben nincs lehetőség a foglalkoztatásra, az idősebb korosztály tagjai gyakrabban válnak munkanélkülivé. Az önkormányzat által működtetett közfoglalkoztatási programok próbálják ellensúlyozni az idősebb korosztályra és egyéb hátrányos helyzetben lévő lakosokra nehezedő, főként az alacsony mobilitási lehetőségeiből fakadó terheket azzal, hogy helyben próbálja foglalkoztatni őket. A munkaerőpiacon a legkönnyebben a 36-40 és a 41-45 éves korosztály tudott elhelyezkedni.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	31,37	50,00
2017	41,27	38,46
2018	42,55	65,00
2019	41,46	70,59
2020	49,15	37,93
2021	55,32	46,15

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település gazdasági potenciáljának jellemzésekor, s a jövőbeni folyamatok tervezéséhez fontos adatokat szolgáltat a tartós munkanélküliekről szóló adatsor.

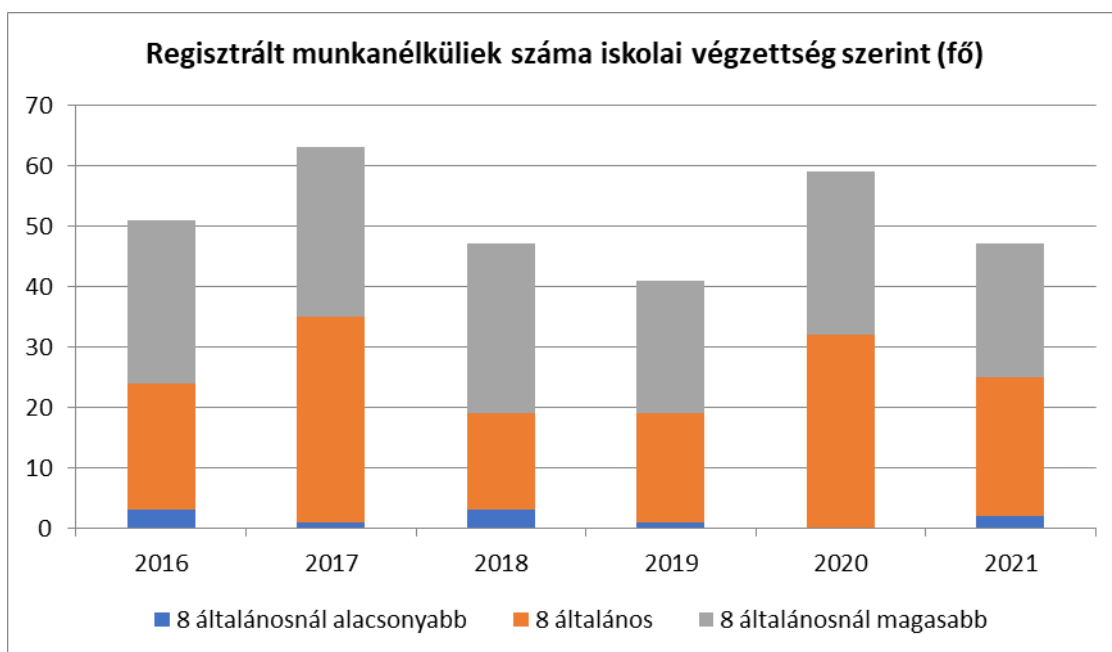
Ezek az adatok arra mutatnak rá, hogy Furtán a 15-64 év közötti lakónépességhez képest milyen arányú a nyilvántartott álláskeresők száma, ez miként változott az elmúlt években, illetve, hogy

milyen az arány a férfiak és a nők között. A fenti adatok rámutatnak arra, hogy a településen a 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya 2016-tól kezdve növekvő tendenciát mutat. Megállapítható, hogy a vizsgált időszakban a nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőknél belül változó, vannak évek amikor jóval magasabb mint a férfiaké (2018, 2019) és vannak évek amikor hasonló értéket vesz fel (2016, 2021).

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint							
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	51	3	5,88%	21	41,18%	27	52,94%
2017	63	1	1,59%	34	53,97%	28	44,44%
2018	47	3	6,38%	16	34,04%	28	59,57%
2019	41	1	2,44%	18	43,90%	22	53,66%
2020	59	0	0,00%	32	54,24%	27	45,76%
2021	47	2	4,26%	23	48,94%	22	46,81%

Forrás: TelR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

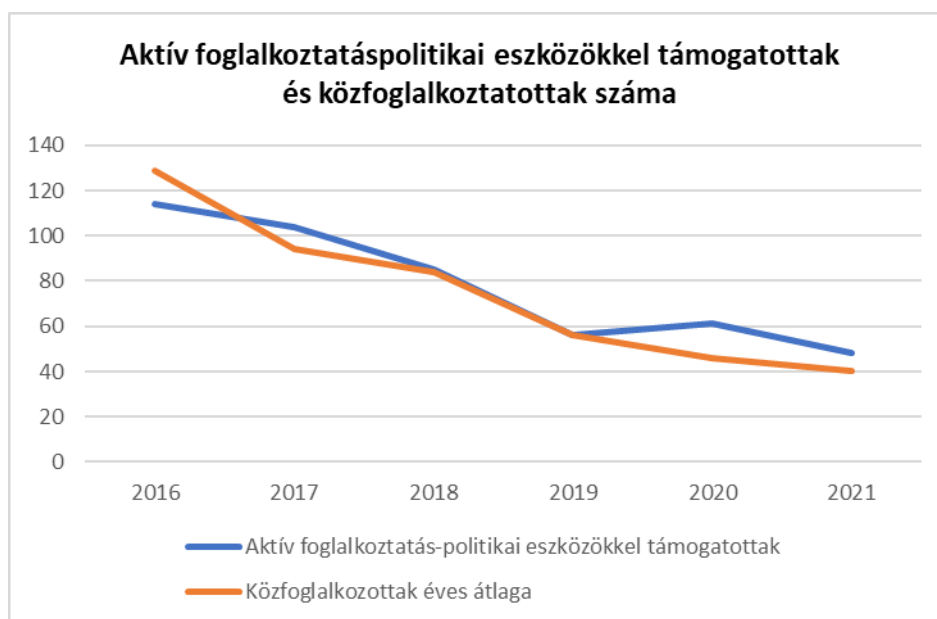
Az adattábla számszerűen mutatja, hogy a nyilvántartott álláskeresők közül milyen létszámban vannak az alacsony iskolai végzettségűek. Furtán a munkanélküliek körében átlagosan a legnagyobb számban az általános iskolai végzettséggel rendelkezők jelennek meg a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva. Az általános iskolai végzettséggel sem rendelkezők száma 2021-ben a regisztrált álláskeresők 4,26 %-át tette ki.

A mai, rohamosan fejlődő világban a szakmák, munkakörök egyre erőteljesebben specifikálódnak, azok műveléséhez, betöltéséhez speciális iskolai végzettségek, szakképesítések szükségesek. Így az iskolai végzettség, szakképzettség kiemelt szempontja a foglalkoztatásnak, mely mind a szegénység vizsgálatánál, mind a jövedelmi és a vagyoni helyzet elemzésénél is kiemelésre kerül. Természetesen, a munkaerőpiac bizonyos szegmensei továbbra is felszívják az alacsony iskolai végzettségű lakosok egy részét, azonban ezen munkakörök száma is véges, így megfelelő iskolai szakképesítés, végzettség hiánya egyértelműen hátrányt okoz a munkaerőpiacon való elhelyezkedésben. Alacsony iskolai végzettségűeknek tekinthetjük egyrészt azokat, akik még az általános iskolát sem fejezték be, másrészt rendelkeznek ugyan általános iskolai végzettséggel, de versenyképes, a munkaerő-piacon könnyen konvertálható szakképzettséggel nem. Ezért ezen lakosoknak nehéz nyílt munkaerő-piaci elhelyezkedésük, fő megélhetési forrásuk alkalmi munkából, szociális ellátásból és közfoglalkoztatási bérből származik. Ez fontos fejlesztendő terület.

c) közfoglalkoztatás, közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra történő átlépés lehetőségei

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	114	129
2017	104	94
2018	85	84
2019	56	56
2020	61	46
2021	48	40

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat adatai rávilágítanak arra, hogy mekkora szerepe van a helyi munkaerő foglalkoztatásban a közfoglalkoztatásnak. Megállapítható, hogy a közfoglalkoztatás keretében foglalkoztatottak száma a vizsgált időszakban folyamatosan csökkenő tendenciát mutat.

A közfoglalkoztatás egy, a munkaviszonytól elkülönülten kezelendő, állam által részben vagy egészben finanszírozott speciális jogviszony, amelynek célja, hogy a közfoglalkoztatott sikeresen vissza-, illetve bekerüljön az elsődleges munkaerőpiacra.

A közfoglalkoztatás a jelenlegi piaci és gazdasági környezetben számottevő lehetőséget jelent a hátrányos helyzetű álláskereső – kiemelten a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra (a továbbiakban: FHT) jogosultak – átmeneti jellegű, határozott időtartamú foglalkoztatására.

A közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény meghatározza, hogy közfoglalkoztatottként melyek azok a természetes személyek, akik foglalkoztathatók. A fent említett törvény taxatív felsorolja azt is, ki lehet közfoglalkoztató.

A közfoglalkoztatási támogatások típusai:

- rövid időtartamú foglalkoztatás támogatása
- hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás támogatása
- országos közfoglalkoztatási program támogatása
- start munkaprogram támogatása
- közfoglalkoztatás mobilitását szolgáló támogatás
- vállalkozás részére foglalkoztatást helyettesítő támogatásban (bérpótló juttatásban) részesülő személy foglalkoztatásához nyújtható támogatás.

A közfoglalkoztatási jogviszony alapján a közfoglalkoztatott jogosultságot szerez társadalombiztosítási és a nyugellátásra (táppénz, nyugdíj). Ennek megfelelően – a munkabérhez hasonlóan – a közfoglalkoztatási bér után is meg kell fizetni a munkáltatói terheket, valamint a közfoglalkoztatott bruttó béréből is levonásra kerülnek az adó- és járuléktérhek.

2013 és 2017. között az állam által meghatározott célok elérésének egyik meghatározó programja volt a kistérségi start mintaprogram, valamint a később erre épülő startmunkaprogram. 2022-ben is tovább folytatódott a közmunkaprogram. A járási startmunka programok alapvető célja az elmúlt években kialakított kapacitások fenntartása és működtetése.

A programok 2022. március 1-től 2023. február 29-ig kerültek megtervezésre:

- START Mezőgazdasági ráépülő program

A Start Mezőgazdasági ráépülő programelemben az állattartás (méhek) és a növénytermesztés valósult meg (15 fő). A növénytermesztésen belül foglalkozott az önkormányzat szántóföldi növénytermesztéssel és főlíás növénytermesztéssel, melyek a helyi konyha ellátását biztosították. A megtermelt zöldségeket feldolgozta és konyhakész állapotban adta át az önkormányzat az üzemi konyha számára. Az állattenyésztés méhészetből állt. A méhek által megtermelt méz egy részét a konyhán hasznosítja az önkormányzat, a fennmaradó részt pedig értékesíti.

- START Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás (szintén 15 főt érintett 2022-ben) ráépülő program

A Start Helyi sajátosságokra épülő közfoglalkoztatás ráépülő programelem 4 pillér mentén realizálódik. Az első a famegmunkálás, a második a pillér a furtai hímzés, a következő pillér a szőnyegszövés, negyedik pillér a betonelem gyártás, mely során térköveket gyártása folyt, amik később a település közületeinél lesznek felhasználva.

- A kistérségi (járási) startmunka mintaprogram – hosszabb távú program

A hosszabb időtartamú program keretében a közterületek tisztántartása a fő feladat és a START bio- és megújulóenergia felhasználás program folytatása, ezen belül az ágak, gallyak metszése,

darálása és előkészítése felhasználásra. A program keretében átlagosan 3 fő foglalkoztatása történt meg.

Önkormányzatunk évről-évre folyamatosan törekszik a közfoglalkoztatási programokban történő részvételre. Önkormányzatunk évente körülbelül 40 fő körül foglalkoztat közfoglalkoztatás keretében ennek megvalósításához minden évben benyújtja pályázatát a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályához.

Településünk számára kiemelt jelentőségű a közösségi célok megvalósítása érdekében a közfoglalkoztatás tervezése, szervezése és annak megvalósítása, amely a településen élők adottságaihoz és helyi sajátosságaihoz, lehetőségekhez igazodik. Az alacsony iskolai végzettségű munkavállalók számára a nyílt munkaerőpiacra való visszakerülés első lépcsőjét a közfoglalkoztatásban való részvétel jelentheti. Ezt mindenképp továbbra is fent kell tartani.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői; közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok

A helyi munkalehetőségek alakulásának tendenciái, illetve a munkaerő számának és állásnélküli munkaerő számának alakulása egyre csökkenő, de nyitott ollót mutat. A regisztrált vállalkozások száma a településen ugyan enyhe emelkedést mutat, ez nem vonja maga után a foglalkoztatottságot. A vállalkozások elsősorban mezőgazdasági jellegűek, amelyek önmagukat esetlegesen 1 fő alkalmazottat foglalkoztatnak. Ezt támasztja alá a kiskereskedelmi és vendéglátóhelyek stagnáló, alacsony száma. A településen nincs ipar. A legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. Az önkormányzat helyi adóbevételi nem nyújtanak arra fedezetet, hogy az önkormányzat saját erőből beruházásokat eszközöljön. Erre csak pályázat útján és akkor is önerőalap-támogatás elnyerése van lehetőség.

A település munkaerő-piaci helyzetének a közlekedési lehetőségekkel való összefüggéseit tekintjük át akkor azt láthatjuk, hogy az nem lenne rossz. A legközelebbi város (Berettyóújfalu 15 km) 30 percnyi távolságra van, a megyeszékhely 75 percnyi megközelíthetőségre. Autóbusszal, autóval mindegyik település elérhető, a járatok száma kielégítő. Vasútvonal közvetlenül nincs. A főváros azonban messze 290 km-re, 3 órányi autóval, tömegközlekedéssel 4,25 órányi van.

A nyilvántartott álláskereső száma előző évekhez képest csökkent, köszönhetően a Magyarország Kormányának gazdaságfejlesztést erősítő programjainak, továbbá a település közmunkaprogramjának. A gazdasági expanzió hatására egyre több vállalkozás bővítette kapacitásait, ennek következtében a térségben bővült a munkaerőigény (pl.: Henkel Magyarország Körösladányi Gyára, Kuka Robotics Füzesgyarmati Gyára). Ez begyűrizött a településre és az addig munkanélküli, illetve közfoglalkoztatásban résztvevők elhelyezkedtek a valós munkaerőpiacon. A közfoglalkoztatási programot továbbra is folytatni kell, hiszen az itt maradó hátrányos helyzetű munkavállalási korú embereknek ez biztosítja az egyik megélhetési lehetőséget. Ennek jegyében a lehetőségekhez mérten meg kell próbálni a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságra való felkészítésének, munkaerő-piaci eszközökben való részesedésének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítését, a helyi kisközösségek társadalom-szervező szerepének megerősítését, a vidék megtartó képességének erősítését, valamint az ezzel kapcsolatos disszemináció támogatását, kultúrák közötti párbeszéd erősítését.

Furta gazdaságában – természetföldrajzi adottságainak megfelelően, mint azt település bemutatásában is szerepel – a mezőgazdaság játszik igen nagy a szerepet, ez biztosítja a lakosság egyik megélhetési forrását. Nem csak Furtára igaz ez, hanem a környező településekre. A rendszerváltás óta végbe ment földbirtok átrendezőssé lehetővé tette, a több kistermelő, őstermelő létrejöttét. A településen több fiatal gazda kezdte meg működését, akik sikeresen vesznek/vettek részt az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból finanszírozott fiatal gazda pályázaton, ezzel is vállalva a tevékenységének hosszútávú működtetését/fenntartását. Az általuk megtermelt mezőgazdasági, illetve élelmiszeripari helyben előállított termékek a fogyasztókhoz való eljuttatása az egyik alapvető problémája a helyi, illetve a környékbeli gazdáknak, őstermelőknek.

Erre a helyzetre kínálnak jó megoldást a helyi termelői piacok és helyi termék boltok, az úgynevezett közvetlen értékesítési formák. Furta településen jelenleg és annak 20 kilométeres körzetében nem működik helyi termelői piac.

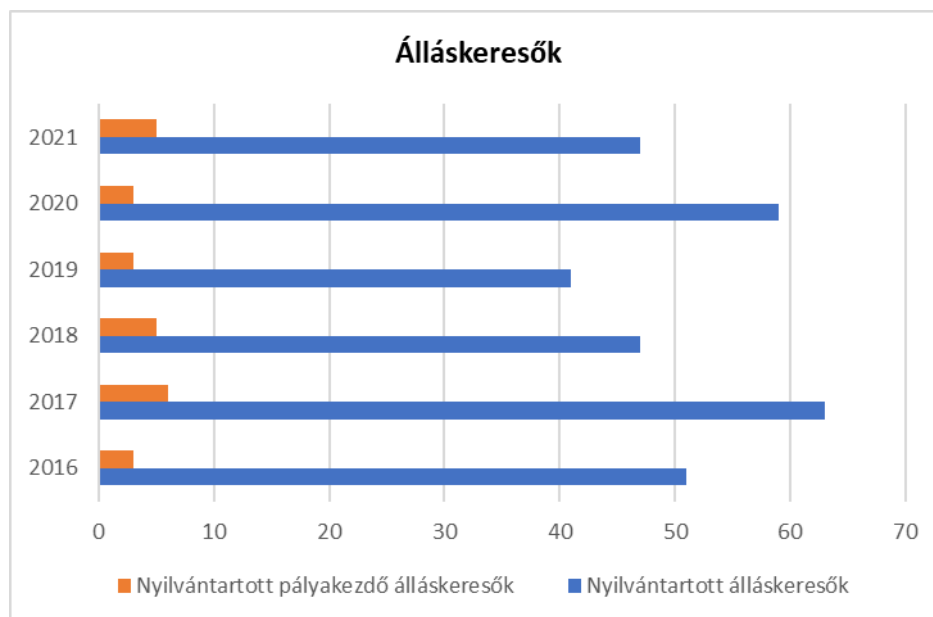
A munkaerő-piacra való átmenetet megkönnyítő programok helyben nem érhetőek el, csak a közeli kistérségi központban. Szintén a közeli kistérségi központban található a munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek, a felnőttképzési és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások, ezek helyben nem találhatóak.

Furta településen nem számottevő a hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, ennek ellenére tovább kell erősíteni a mélyszegénységben élők és romák pozitív diszkriminációját. A települési önkormányzat a közfoglalkoztatás keretében igyekszik a mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatását elősegíteni.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma		
Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	51	3
2017	63	6
2018	47	5
2019	41	3
2020	59	3
2021	47	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázat és a hozzákapcsolódó diagram jól szemlélteti a furta nyilvántartott állás keresőket és azon belül a nyilvántartott pályakezdő állás keresők számát. A vizsgált időszakban a nyilvántartott pályakezdők száma 2017-ben volt a legmagasabb és a legalacsonyabb pedig 2019 és 2020-ban.

Nyári diákmunka program

A fiatalok inaktivitás csökkentésére, a korai munkatapasztalat és munkajövedelem szerzés elősegítésére a 2013-2021-es években indított „Nyári diákmunka” program tapasztalatait felhasználva a 2022. évben ismét meghirdetésre kerül a program, amelyben Furta is részt vesz. A támogatás célcsoportjába a 16-25 év közötti nappali tagozaton tanuló diákok tartoznak.

A program két pillérre épül:

1. pillér: Önkormányzati diákmunka: a foglalkoztatást biztosító és így támogatható munkáltató a területi, települési önkormányzat és önkormányzati alaptevékenységet végző intézménye, továbbá egyházi jogi személy lehet. A program keretében a munkaadók számára a célcsoportba tartozó személyek munkaviszonyban történő foglalkoztatása esetén bértámogatásként a munkabér összegének 100 %-a kerül megtérítésre legfeljebb 2 hónap időtartamra, a legfeljebb napi 6 órás foglalkoztatás támogatható.

2. pillér: Diákmunka a mezőgazdaság, a turizmus és a vendéglátás területén: a mezőgazdaság, valamint a turizmus és vendéglátás területén is lehetőség nyílik a program keretében diákok idején jellegű foglalkoztatására. A munkaadók számára a célcsoportba tartozó személyek munkaviszonyban történő alkalmazása esetén legfeljebb napi 8 órás foglalkoztatás támogatható. Bértámogatásként a munkabér összegének 75 %-a kerül megtérítésre legfeljebb 2 hónap időtartamra.

A program 2022. június 15. napjától 2022. augusztus 31. napjáig tartott és 16 fő furtai diák került bevonásra.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése, szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok

A szakképzéshez, felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés a településen helyben nem biztosított (település méretéből, költségvetéséből adódóan). Az önkormányzat nem tud a településen foglalkoztatási programot megvalósítani. A lakosok ezen igényeiket a környező nagytelepüléseken, Berettyóújfaluban és Debrecenben érhetik el.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az intézményben semmilyen megkülönböztetés nincs sem a romák, sem a mélyszegénységben élők tekintetében. Általában a képzés hiányában legnagyobb akadály foglalkoztatás terén. A mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása a közfoglalkoztatási programok keretében történhetne, ha lenne ilyen igény. Jelenleg nincs adatunk erre vonatkozóan.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás területén tapasztalt hátrányos megkülönböztetés nem jellemző az önkormányzat és intézményei esetében. Ezzel kapcsolatos bejelentés az elmúlt években nem érkezett sem az önkormányzattal szemben, sem az önkormányzat felé, így sem a testi fogyatékkal, sem a megváltozott munkaképességgel élők, sem a nők, sem a mélyszegénységben élők/romák esetében nem valósul meg a hátrányos megkülönböztetés településünkön.

i) digitális ismeretek megszerzésének és hozzáféréseinek lehetőségei

A településen könyvtár működik. A könyvtárban számítógépek is találhatók, ahol a könyvtáros segíti a helyiek boldogulását.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

A szociális biztonság megteremtése érdekében a társadalmi egyenlőtlenség mérséklésére a szociális, valamint a gyermekvédelmi törvényben rögzítésre kerültek azok az ellátási formák, amelyeket a szociálisan rászoruló állampolgárok számára biztosítani szükséges.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény és a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, valamint ezen törvények végrehajtására hozott kormányrendeletek és Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 4/2015. (II.26.) önkormányzati rendelete határozza meg a pénzbeli és természetben nyújtható ellátások körét.

A következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

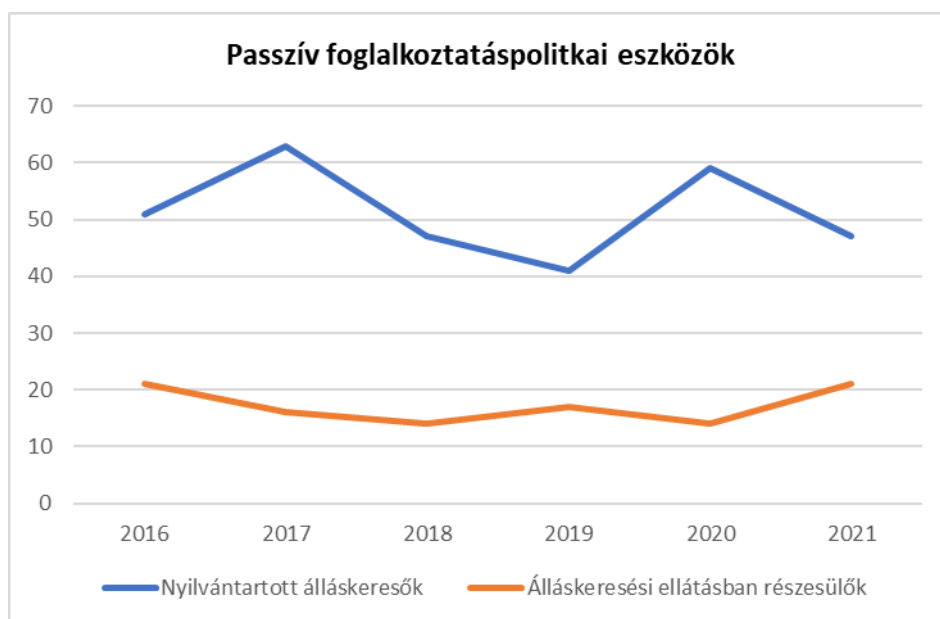
- pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, gyermekek otthongondozási díja, ápolási díj, tartós ápolást végzők időskori támogatása, települési támogatás;
- egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók: települési támogatás;
- természetbeni ellátás: köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások rendszere 2015. március 1-től jelentős mértékben átalakult. Az állam és az önkormányzat segélyezéssel kapcsolatos feladatok élesen elválasztásra kerültek.

A helyi önkormányzatok felelőssége növekszik a helyi közösség szociális biztonságának erősítésében, a szociális segélyek biztosításában.

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	51	6,68%	21	41,18%
2017	63	8,58%	16	25,40%
2018	47	6,70%	14	29,79%
2019	41	5,87%	17	41,46%
2020	59	8,18%	14	23,73%
2021	47	6,69%	21	44,68%

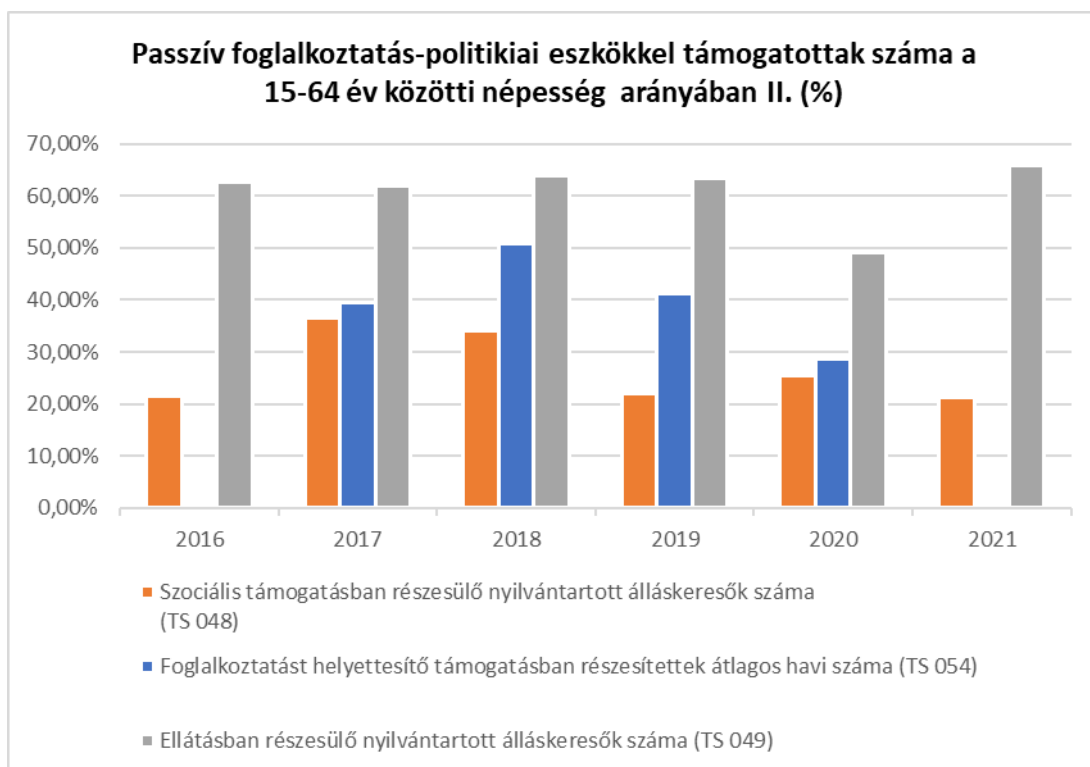
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat és a kapcsolódó diagramból megállapítható, hogy az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma a vizsgált időszakban 2020-ban volt a legalacsonyabb 14 fővel, amely a nyilvántartott álláskereső 2,73 %-át tette ki. A legmagasabb 2016-ban és 2021-ben 21 fővel, mely a nyilvántartott álláskereső 41,18 % és 44,68 %-át tette ki. A 2021 év nyilvántartott álláskereső száma csökkent az előző évhez képest, azonban ez az álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső arányának 44,68 %-ra történő emelkedését hozta magával.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresői ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskereső száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	11	21,57%	0	0,00%	32	62,75%
2017	23	36,51%	25	39,59%	39	61,90%
2018	16	34,04%	24	50,87%	30	63,83%
2019	9	21,95%	17	41,24%	26	63,41%
2020	15	25,42%	17	28,64%	29	49,15%
2021	10	21,28%	0	0,00%	31	65,96%

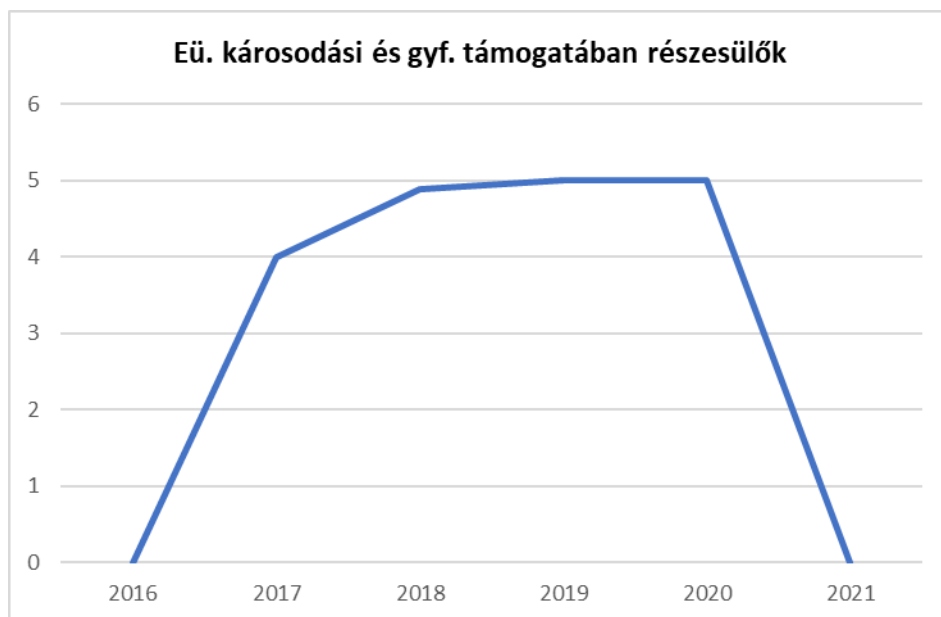
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma 2019-ben volt a legalacsonyabb 9 fővel, mely 2017-től fokozatosan csökkent, majd 2020-ban 15 főre történő emelkedés mellett 2021-ben ismételt csökkenést vett fel. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos száma 2017-től fokozatosan csökkent. Az ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma a vizsgált időszakban nagyjából azonos értékeket mutat, amely az álláskeresők 62 és 65 % között mozogva részesültek ellátásban.

3.3.3. számú táblázat - Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás	
Év	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesítettek havi átlagos száma (TS 056)
	fő
2016	0
2017	4
2018	5
2019	5
2020	5
2021	0

Forrás: TeIR, KSH

Az egészségügyi károsodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők havi átlagos számában nem történt jelentős változás, az ellátottak létszáma lényegében stagnál.

Települési támogatás adatai a 2022. évben

Furta Község Önkormányzata a szociális ellátások helyi szabályairól szóló 4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a települési támogatás keretében igényelhető támogatások:

- a) szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások és
- b) személyes gondoskodást biztosító alapszolgáltatások biztosítása

Szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások:

- a) települési támogatás és
- b) rendkívüli települési támogatás

a) Lakhatáshoz nyújtott települési támogatás

Az önkormányzat települési támogatást nyújt a szociálisan rászorult személyeknek, családoknak az általuk lakott lakás vagy nem lakás céljára szolgáló helyiség fenntartásával kapcsolatos rendszeres kiadásaik viseléséhez, az e rendeletben meghatározott feltételek fennállása esetén (a továbbiakban: lakhatáshoz nyújtott települési támogatás).

b) Rendkívüli települési támogatás

Rendkívüli települési támogatást kaphatnak azok a személyek, ill. családok, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, valamint akik időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek. (Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetnek minősül: rendszeres pénzellátás kifizetésének késedelmé, rendszeres jövedelem megszűnése, a lakásfenntartási költségekben hátralék keletkezett, a családban élő gyermek beiskolázása, tartós betegség, vagy rokkantság miatt a családban jelentős jövedelem kiesés következett be és egyszeri kiadás keletkezett, megbetegedés miatt egyszeri, jelentős mértékű gyógyszerkiadás, kórházi kezelés, elemi kár vagy baleset, bűncselekmény áldozatává válás, vagy elhunyt személy

eltemetése. Létfenntartási gondok: élelmezés, ruházkodás, tüzelőanyag hiánya, közüzemi szolgáltatás megszűnésének és a lakhatás elvesztésének veszélye).

Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez való hozzájárulásként megállapított temetési költség összege 20.000.-Ft. Az elhunyt személy eltemettetésének költségeihez igényelt rendkívüli települési támogatás esetén az önkormányzat nem vizsgál jövedelmet és vagyont.

A képviselő-testület egyszeri iskolakezdési támogatást nyújt a településen élő (állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező) általános iskolában, középiskolában, vagy felsőfokú intézményben, nappali tagozaton tanuló diákok részére.

- Az iskolakezdési támogatás összege általános iskolás gyermekek után 10.000.-Ft/fő, középiskolás tanulók után 15.000.-Ft/fő, felsőfokú intézmény hallgatói után 20.000.-Ft/fő.
- A képviselő-testület egyszeri óvodáztatási támogatást nyújt a településen élő (állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező) azon óvodások szülei részére, akik most kezdik meg az óvodába járást. Az óvodáztatási támogatás összege 10.000,- Ft.
- A képviselő-testület egyszeri 10.000.-Ft-ban részesíti a településen állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező 25. életévüket be nem töltött személyeket. A 14. és 25. életévüket betöltött személyek esetében a támogatás feltétele a hallgatói jogviszony igazolása.

A képviselő-testület egyszeri 15.000.-Ft-os rezsitámogatásban részesíti azon 70 év feletti személyeket (adott év december 31-ig betölti a 70. életévét), akik a szociális tűzifa támogatás helyi szabályairól szóló mindenkor hatályos önkormányzati rendelet alapján nem voltak jogosultak tűzifa támogatásra.

3.3.4. számú táblázat – Települési támogatás adatai – 2022. év								
Megnevezés		Támogatásban részesített személyek			Támogatási esetek		Felhasznált összeg éves összesen (E Ft, kerekítve)	
		száma					pénzbeli	termé-szetbeni
		összesen * b<=c+d	pénzbeli	termé-szetbeni	pénzbeli	termé-szetbeni		
a		b	c	d	e	f	g	h
Települési támogatásra kifizetett összeg összesen							6 070	4 740
Települési támogatásban részesülők NEM HALMOZOTT száma		537	430	107				
Összesen (támogatásban részesített fő és eset szám halmozott adat)		612	497	115	508	1 117	6 070	4 740
ebből (03-ból):	a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez - Szt. 45. § (1) a) bekezdés (pl. szemétdíj, vízdíj, lakbér átvállalása stb.)	107		107		1 021		3 900
	havi rendszeres, legalább három egymást követő hónapra tekintettel nyújtott támogatás	107		107		1 021		3 900
	a lakhatási kiadásokhoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek részére Szt. 45. § (1) d) bekezdés	8		8		96		840
	ebből: havi rendszeres, legalább három egymást követő hónapra tekintettel nyújtott támogatás	8		8		96		840

	a gyógyszerkiadások viseléséhez - Szt. 45. § (1) c) bekezdés		67	67		67		710	
	ebből:	egyszeri kifizetés	67	67		67		710	
	egyéb - Szt. 45. alapján - települési támogatás keretében nyújtott ellátás, és pedíg: Iskolakezdési támogatás ÖR. alapján, és Egyszeri támogatás betegek részére		430	430		441		5 360	
	ebből:	egyszeri kifizetés	429	429		429		5 240	
		havi rendszeres, legalább három egymást követő hónapra tekintettel nyújtott támogatás	1	1		12		120	

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A táblázatból látható, hogy Furta település települési támogatásként 6 070 000 forintot pénzbeli ellátásként, 4 740 000 forint támogatást pedig természetben nyújtott az itt lakó polgárainak.

Ezen összegek mintegy 537 főt jelentett az elmúlt évben, amely a következőképpen oszlott meg: 430 fő kapott pénzbeli, 107 fő pedig természetbeni támogatást. Ha a támogatási eseteket figyeljük azt láthatjuk, hogy 508 esetben pénzbeli és 1117 esetben pedig természetbeni támogatás nyújtás történt.

Ha a részleteket nézzük, akkor lakhatási támogatásként természetbeni támogatásként 107 fő részesül 1021 esetben, melyre az önkormányzat 3 900 000 forint összeget fordított. Lakhatáshoz kapcsolódó hátralékot felhalmozó személyek száma 8 fő volt 96 esetszámmal és 840 000 forint támogatási összeggel.

Gyógyszerkiadáshoz 67 személy kért támogatást és 710 000 forint pénzbeli ellátást kaptak.

Iskolakezdési és betegek részére történő egyszeri támogatásra a település 5 240 000 forintot fizetett ki, amely 429 főt takar és 1 fő volt, aki havi rendszerességgel kapott fogyatékosága miatt pénzbeli ellátást 120 000 forint összegben.

A fenti adatokból látható, hogy Furta Község Önkormányzata kiemelkedően támogatja a település szociálisan rászorult lakosságát bármely élethelyzetében.

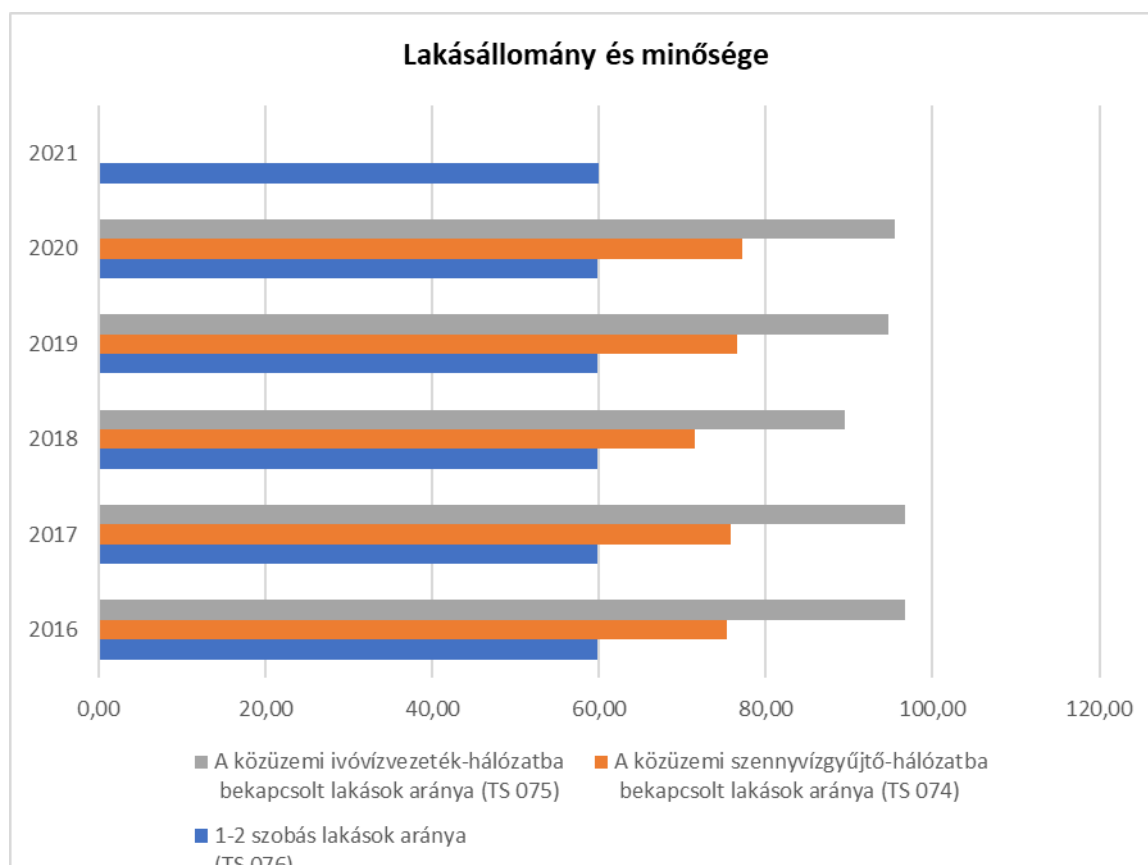
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	583	0	0,00	59,86	75,30	96,74
2017	583	0	0,00	59,86	75,81	96,74
2018	583	0	0,00	59,86	71,53	89,54
2019	583	0	0,00	59,86	76,50	94,68
2020	583	0	0,00	59,86	77,19	95,54
2021	584	1	1,71	59,93	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A táblázat adataiból kitűnik, hogy a vizsgált időszakban a lakásállomány száma állandó értéket mutat, kivéve a 2021-es évet, amikor 1 db lakás épült hosszú évek óta először. Az 1-2 szobás lakások aránya magas a településen mindegyik évben közel 60 %-a ilyen típusú az ingatlanoknak. A lakások szennyvízgyűjtő hálózatba való bekapcsolásának arányszámai évről évre javult, 2020-ban a lakások 77,19 %-a rendelkezett közműves szennyvízelvezetéssel. Furta Község Önkormányzata a szennyvízhálózatra rácsatlakozót a csatlakozás évében mentesíti a talajterhelési díj megfizetése alól, ezzel is ösztönözve a polgárait a közszolgáltatás minél szélesebbkörű igénybevételére.

A vezetékes ivóvízhálózatba bekapcsolt lakások aránya is állandóságot mutat, a vizsgált időszakban több mint 95 %-on áll.

a) bérlakás-állomány

Az önkormányzat tulajdonában 2 db önkormányzati tulajdoni lakás van, amely óvodapedagógusi szolgálati lakásként funkcionál, további bérlakás-állománnyal nem rendelkezik az Furta. A szolgálati lakosok folyamatosan betöltik funkciójukat.

b) szociális lakhatás

A településen nem releváns a szociális lakhatás. Az önkormányzat tulajdonában nincs olyan épület, amelyben szociális lakhatás megvalósulhatna.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

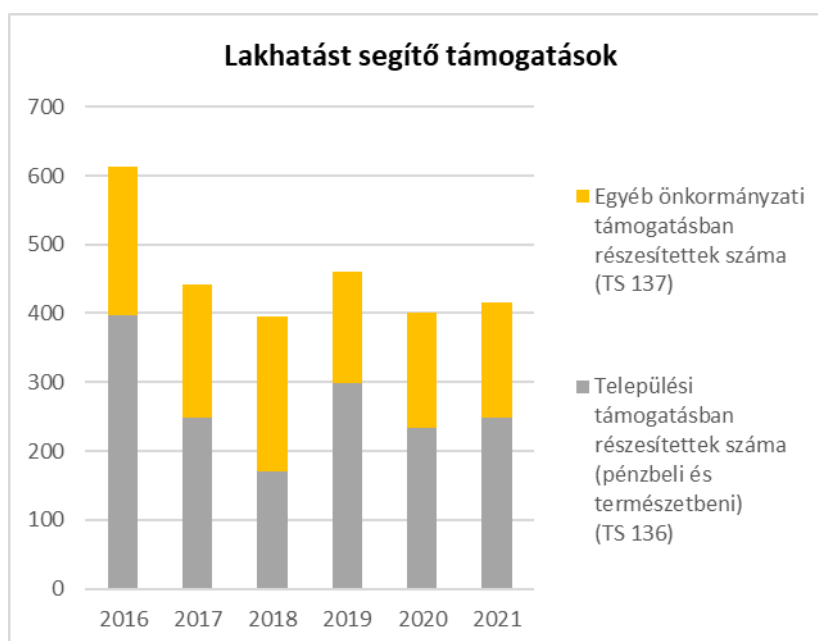
Az önkormányzatnak nincsen e területre vonatkozó rendelkezésre álló adatai.

e) lakhatást segítő támogatások

2015. március 1-jétől a normatív lakásfenntartási támogatás megszűnt. A rászorulóknak a szociális igazgatásról és a szociális ellátásokról szóló helyi rendelet alapján igényelhetnek a lakhatást segítő települési támogatást és rendkívüli települési támogatást. Ezek együttes összeg jelenik meg a 3.4.3. számú tábla települési támogatásban részesítettek száma oszlopban. A táblázat egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma oszlopában a szociális tűzifa-program keretében támogatottak, a köztemetésben és a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázatban részesültek együttes száma jelenik meg.

3.4.3. számú táblázat - Lakhatást segítő támogatások		
Év	Települési támogatásban részesítettek száma (pénzbeli és természetbeni) (TS 136)	Egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek száma (TS 137)
	Fő	Fő
2016	398	215
2017	249	193
2018	171	225
2019	299	161
2020	234	167
2021	249	167

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Helyi adatgyűjtés

A fenti táblázatból és diagramból megállapítható, hogy a településen a települési támogatásban részesültek száma 2016. évhez képest csökkent, de a csökkenés évében viszont az egyéb önkormányzati támogatás adatsora nőtt meg (2018). A lakhatást segítő támogatások átlagosan a lakónépesség mintegy 20-25%-át teszi ki. Mindez jelzi, hogy a népesség mintegy egynegyedének nehézséget okoz a lakhatáshoz kapcsolódó költségek kigazdálkodása.

A fenti 3.4.3. számú tábla szerint települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatásban részesítettek számát tartalmazó az alábbi táblázat részletezi:

3.4.4. számú táblázat - A település támogatáson kívül egyéb önkormányzati támogatások adatai												
Megnevezés	Köztetetés (Szt. 48. §-a alapján nyújtott)				Bursa Hungarica felsőoktatási ösztöndíj pályázat				Szociális tűzifaprogram pályázat keretében (BM 5000 fő alatti települések számára)			
	természetbeni		pénzbeli		természetbeni		pénzbeli		természetbeni		pénzbeli	
	támogatásban részesített személyek száma	összege (ezer Ft)	támogatásban részesített személyek száma	összege (ezer Ft)	támogatásban részesített személyek száma	összege (ezer Ft)	támogatásban részesített személyek száma	összege (ezer Ft)	támogatásban részesített személyek száma	összege (ezer Ft)	támogatásban részesített személyek száma	összege (ezer Ft)
Év	a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
2016	0	0					3	55	212	2 019		
2017	2	200					5	100	186	3 715		
2018	5	612					6	160	214	4 191		
2019	5	530					4	122	152	4 023		
2020	1	140					6	220	160	4 226		
2021	2	225					6	150	159	3 637		
2022	1	115					5	200	164	3 645		
Forrás: Helyi adatgyűjtés												

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A települési támogatással kapcsolatos adatok a „3.3. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások” pontban részletesen ismertetésre került.

f) eladósodottság

Furta Község Önkormányzata nem rendelkezik átfogó, teljeskörű adatokkal a lakosság eladósodottságának mértékéről.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Településen három család él külterületen, akik a tanyájuk közvetlen közelében lévő mezőgazdasági földjeiken gazdálkodnak. A község egész területe vegyes mezőgazdasági, falusias jellegű övezetbe tartozik. Közszolgáltatások tekintetében a település jól kiépített mindenki számára hozzáférhető: kiépített az elektromos hálózat, a gázhálózat, a vezetékes ivó- és szennyvízhálózat, szilárdhulladék szállítás. Közösségi közlekedést tekintve helyi tömegközlekedés nincs, helyközi közlekedést az Észak-magyarországi Közlekedési Zrt. biztosítja. A járatok sűrűsége megfelelő, a közeli kistérségi központot és a megyeszékhely elérése biztosított, köszönhetően a 47. számú főközlekedési útvonalnak, mely áthalad a településen.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep, /szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, a közösségi közlekedés, és a munkába jutás egyéb lehetőségei, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői)

Nem releváns a településen.

b) a telepen, /szegregátumokban élők általános jellemzői és társadalmi problémák szempontjából főbb mutatói: életkori megoszlás, iskolai végzettség, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya

Nem releváns a településen.

c) a szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns a településen.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés során az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a) a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- b) a fogorvosi alapellátásról,
- c) az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- d) a védőnői ellátásról,
- e) az iskola-egészségügyi ellátásról.

Egy adott település egészségügyi ellátórendszerének kihasználtságát nagymértékben befolyásolja a lakosság korösszetétele. A kor előre haladtával természetesen egyre gyakrabban jelentkeznek a különböző egészségügyi problémák, amelyek megterhelik az alapellátást és erre az egészségügyi,

valamint a szociális ellátórendszernek is fel kell készülnie. A község demográfiai helyzetét jellemző tendenciákat már tárgyaltuk, így itt nem kívánunk erre külön kitérni.

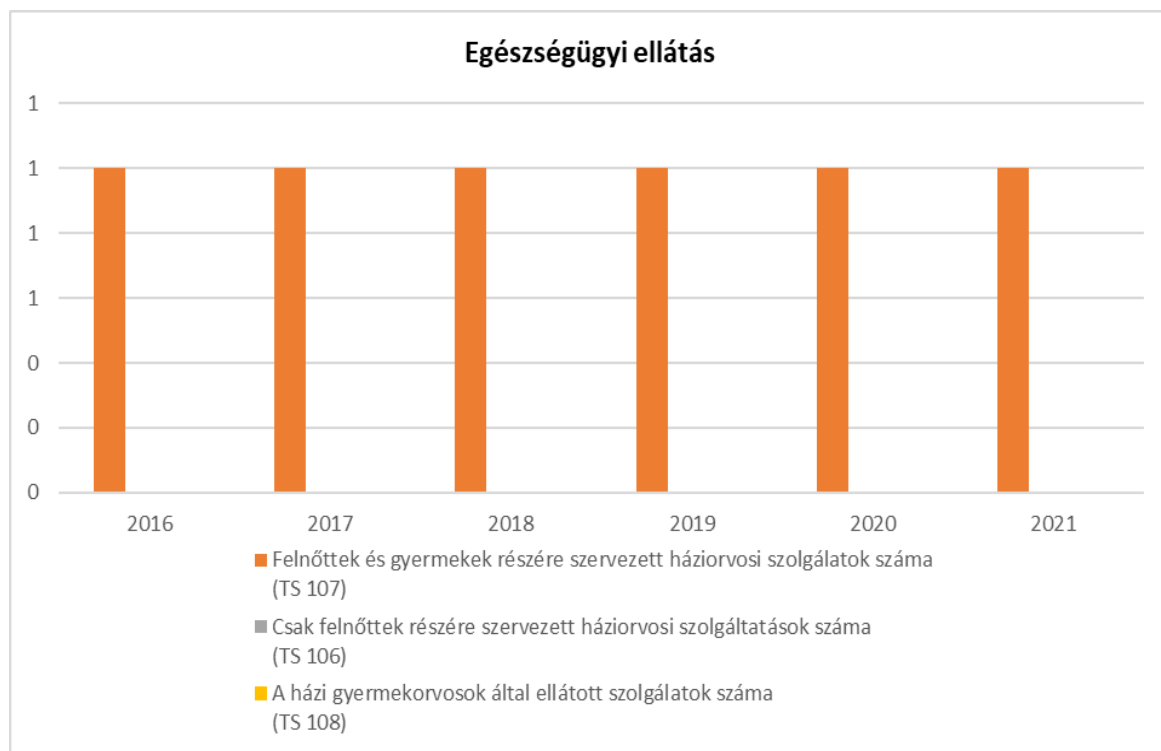
Furta Község Önkormányzata Képviselő-testülete megállapította és kialakította az egészségügyi alapellátások körzeteit, a területi ellátási kötelezettségre a szerződést az alapellátásban résztvevő orvosokkal megkötötte, így biztosítva a lakosság részére az egészségügyi ellátáshoz a hozzáférést.

A településen 1 fő házi orvos látja el felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatást, valamint az iskola-egészségügyi ellátást. A település lakosságszámát tekintve ez megfelelő, a rászoruló igénybe tudják venni az ellátást. A településen egy rendelő található, melynek akadálymentesítése 2016-ban végzett felújítás, majd 2020-ban történt új eszközbeszerzéssel és azt követően 2021-ben fűtőkorszerűsítés következtében megoldott. Fogorvos nincs a településen, de a közeli Zsákán elérhető szolgáltatás, mely 2 km-re helyezkedik el Furtától. A védőnői ellátás is adott, igaz, hogy egy héten 2 nap van a községben a védőnő, de a gyermeklétszámot tekintve ez elégséges, ez idáig nem okozott problémát. Rendelési időn kívüli ügyeleti ellátást feladat-ellátási szerződés keretében az Országos Mentőszolgálat látja el.

A legközelebbi mentőállomás Berettyóújfalun, illetve Komádiban találhatóak. Az előbbi 15, míg az utóbbi 10 km-re található a településtől. A településen egy gyógyszer-tár működik, amely megközelíthetősége akadálymentesített. Éjszakai gyógyszer-tár Berettyóújfalun van.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett házi orvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	0	0,00
2017	1	0	0	1	43	9,00
2018	1	0	0	1	52	6,08
2019	1	0	0	1	51	5,75
2020	1	0	0	1	36	4,00
2021	1	0	0	1	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon: tartósan beteg gyermekek részére, rokkantsági ellátásban részesülőknek, hadigondozottaknak, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében. Az ellátást a Berettyóújfalui Járási Hivatalnál lehet kérni.

A fenti táblázat tükrözi a szociális rászorultak számát. A közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők és az ápolási díjban részesülők száma csökkent a vizsgált időszakban.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.

Szociális alapszolgáltatások – étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, nappali ellátás – ellátása a Bihari Többcélú Kistérségi Társulás és a Dél-Bihar Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás által társulási megállapodás keretében történik. Az alapszolgáltatás megszervezésével települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzájárulás

A kötelező szűrések a háziorvosok, illetve a védőnő által elérhetőek a településen. Egyéb speciális szűrések Berettyóújfaluban, illetve megyeközpontban Debrecenben érhető el.

A prevenció programok az egészséget szolgáló egyéni magatartásminták kialakítását célozzák a diákok, a speciális- és magas kockázatú célcsoportokra, illetve a lakosság körében egyaránt. A prevenció és szűrőprogramokban a lakosság részvétele nem teljes körű ezért szükséges az preventív módszerek elterjesztése. Így Furtán az EFOP-1.5.3-16-2017-00023 azonosítós számú, „Humán közszolgáltatások fejlesztése a Csökmői konzorciumban” elnevezésű projekt projektelemei keretében is megvalósult prevenció programok, ennek keretében:

Család és gyermekjóléti szolgálatok prevenció szerepének megerősítése érdekében indított, preventív jellegű programok keretében a devianciák megelőzését vagy krízishelyzetek kezelését biztosító foglalkozások megtartása. Célcsoport: A településen élő családok. A program formáját, rendszerességét tekintve a következő fő csoportokra bontható:

- Életvezetési, háztartásszervezési tanácsadás, amelynek célja az önálló, hatékony életvezetés elérése (pl. pénzbeosztás, gazdálkodás stb.).
- Gyermeknevelési tanácsadás, a gyermek(ek) gondozásával, nevelésével kapcsolatos problémák elhárítása.
- Mentálhigiénés tanácsadás, melynek célja az egyén mentális egészségének helyreállítása, megőrzése.
- Családtervezési tanácsadás, melynek során a tudatos gyermekvállalásról, a fogamzásgátlásról tájékozódhatnak a résztvevők.
- Családi kapcsolatot javító tanácsadás, melynek során segítséget kapnak a családi konfliktusok, párkapcsolati problémák kezeléséhez.
- Szülői készségek javítását célzó közösségi tevékenységek (szülőklubok)
- Családi Napok.

Településenként minimum 4 alkalommal megrendezendő, minden alkalommal a programleírásban szereplő programelemek közül legalább 4 programelemet tartalmazó program valósult meg Furtán - 4 alkalom, alkalmanként 4 órában összesen, 80 fő részvételével.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A gyermekek részére fejlesztő ellátások elérhetők az óvodában, iskolában. Felnőttek esetében fejlesztő és rehabilitációs ellátások a környező városokban lehetségesek (Berettyóújfalu, Debrecen).

Az óvoda és iskola alaptevékenységei között szerepel a sajátos nevelési igényű gyerekek integrált nevelés-oktatása. A súlyos és halmozottan fogyatékos, sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása a szakértői bizottság véleménye alapján vehető igénybe a szülő igénye, a gyermek állapota és a szakértői bizottság javaslatának figyelembevételével. A nevelési intézmények dolgozói együttműködnek mindazokkal, akik a későbbiekben a gyermekek életében fontos szerepet töltenek majd be (iskola, könyvtár, stb.).

A Bihari Szociális Szolgáltató Központ és a Család- és Gyermejkölési Központ mind a gyermekek testi-lelkiismereti fejlődésükben jelentkező problémák, mind pedig a felnőttek, családok életvitelében jelentkező – többek közt – mentális problémák feltárásért, megoldásért rehabilitációs tanácsadást végez és fogadóórát tart. Az intézmény a fentiekben túl segít a konkrét esetek megoldásában, hiszen kiterjedt kapcsolatrendszerrel rendelkezik.

Az önkormányzat kiváló kapcsolatot ápol a Bihari Szociális Központtal, amennyiben igény mutatkozik rá, akkor a rászorulóknak segít a kapcsolattartásban és a fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés igénybevételében. A településen családsegítő nyújt segítséget a lakosoknak.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Furtán a közétkeztetést – gyermekétkeztetést, intézményen kívüli gyermekétkeztetést és a munkahelyi étkeztetést – a Furta – Darvas – Bakonszeg Mikro-társulási Köznevelési Intézményi Társulás által fenntartott Furtai Általános Művelődési Központ Konyhája látja el. Az étrendek összeállításánál alapvető szempont az adott korcsoport számára javasolt egészséges táplálkozási normák figyelembevétele. További szempont, hogy az étrend összeállítása során érvényesüljön az egészségmegőrző és betegségmegelőző táplálkozás, a változatosság, az idényszerűség és korszerűség, mind a felhasznált nyersanyagok, mind az alkalmazott konyhatechnológiai eljárások esetében.

d) sportprogramokhoz való hozzáférés

A gyermekek mozgására az óvodában és az iskolában kiemelt figyelmet fordítanak a nevelők. Az iskolában délelőtti és délutáni sportfoglalkozások biztosítják a mindennapi testedzés lehetőségét. A településen elérhető kínálat mellett a járás- és megyeközpontban a sportprogramokhoz való hozzáférést városi sportegyesületek biztosítják.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Furta Község Önkormányzata a személyes gondoskodást igénybe vevők számára a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében

a) alapellátásként biztosítja:

- az étkeztetést,
- a házi segítségnyújtást,
- idősök nappali ellátását (Idősök Klubjában),
- családsegítést,
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtást,
- fogyatékosok nappali ellátását,

b) gyermekjóléti alapellátások formáiban:

- gyermekjóléti szolgáltatást és
- gyermekek napközbeni ellátását

nyújt.

Furta Község Önkormányzata, mint a társulás tagja a társulás által fenntartott Bihari Szociális Szolgáltató Központon (4100 Berettyóújfalu, Ady Endre u. 2.) keresztül látja el az alábbi szociális alapszolgáltatásokat.

g) drogprevenciós szolgáltatások

A településen drogprevenciós szolgáltatások az iskolások részére érhető el, vendégelődök meghívásával.

h) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

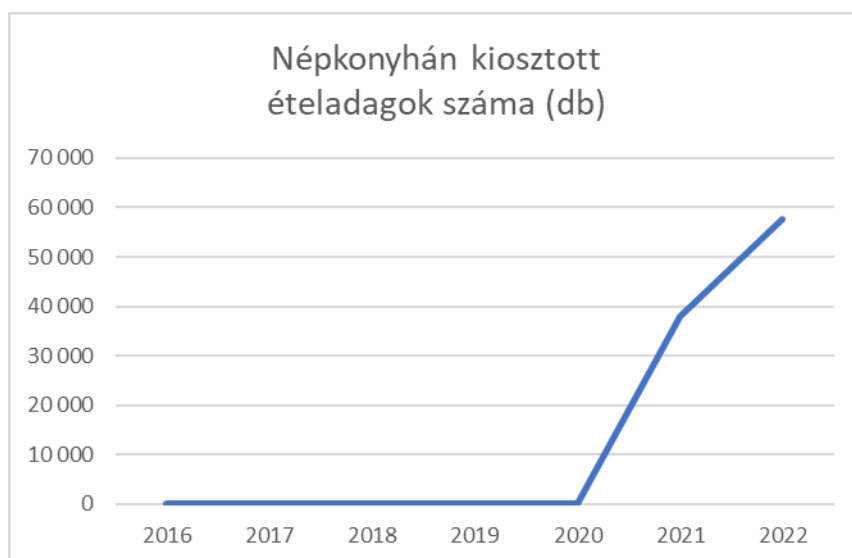
Szociális szolgáltatások nyújtásakor településünkön nincs hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelménye nem sérül. Az önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés miatt az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt nem indult eljárás.

i) előnyben részesítési (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül.

Furta településen 2021. áprilisa óta lehetőség van a Mikepércsi Református Egyházközség által biztosított népkonyhai szolgáltatás igénybevételére. A népkonyhai szolgáltatás a törvényerejénél fogva térítésmentes, így a napi egy tál meleg ételt ingyenesen vehetik igénybe az arra rászoruló személyek.

3.6.2. Népkonyha	
Év	Népkonyhán kiosztott ételadagok száma (db)
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	38 016
2022	57 616

Forrás: Önkormányzati adat

Az egészségügyi ellátórendszer keretein belül nincsenek hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai;

A közösségi élet színterei sokrétűek, ilyenek a munkahelyek, az önkormányzat és intézményei, a civil szervezetek.

A község gazdag kulturális értékekben és fontos feladatának tartja a kultúra és a kulturális értékek ápolását, fejlesztését. A közművelődési feladatokat jelenleg két intézmény biztosítja. A Juhász Erzsébet Művelődési Ház és a Könyvtár a különböző kulturális programok mellett az önképzés és önkifejezés fontos színtere. Az intézmény segít a szabadidő tartalmas, hasznos és egészséges eltöltését, település értékeinek megismertetését, kulturális, történelmi és néprajzi hagyományainak bemutatását, a közösségépítő magatartásformák kialakítását.

A furtai közösségi élet egyik fontos színtere a Bihari Juhásztalálkozó elnevezésű programfolyam, amely által közösen átélt élmények csökkentik a távolságot a település hátrányos helyzetű lakosai és a jobb körülmények között élő lakosok között, erősíti a település egységét, közösségének összetartását. Továbbfejlesztve turisztikai attrakcióként is megjelenhet, gazdaságélénkítő hatásként, ezért rendkívül fontos ezen program megőrzése, továbbfejlesztése.

A könyvtár nem csak a könyvek birodalma, hanem közösségteremtő helyként is képes funkcionálni, ezért lehetőséget kell biztosítani a hátrányos helyzetű lakosoknak is a könyvtári szolgáltatások igénybevételére. Hasznos olyan programok szervezése is, amelynek segítségével a hátrányos helyzetű társadalmi rétegek megismerkedhetnek a könyvtári szolgáltatásokkal. Ilyen program lehet pl. író – olvasó est, felolvasó est, rajverseny egy-egy gyerekregény kapcsán, cikkíró verseny, novellairó verseny.

3.7.1. számú táblázat - Intézményi ellátottság (2019)			
Tornateremmel, tornaszobával ellátott köznevelési intézmények száma (intézmény székhelye szerint) (TS 102)	Sportcsarnok, sportpálya léte (TS 103)	A települési könyvtárak kikölcsönzött egységeinek száma (TS 104)	Közművelődési intézmények száma (TS 105)
db	van/nincs	db	db
2	nem	1 588	2

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) közösségi együttélés jellemzői, konfliktuskezelési megoldások

A településen a közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusokról, nemzetiségek közötti problémáról. Az önkormányzat, az intézmények rendezvényeit bárki látogathatja, érdeklődési körének megfelelően. A rendezvényeken az atrocitások, a viták nem jellemzőek.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai;

A helyi közösségi szolidaritás példái lehetnek a különböző jótékonyági rendezvények (iskolai, óvodai), amihez ki-ki anyagi helyzetéhez mértékben járul hozzá. Az önszerveződő közösségekhez, klubokhoz vagy az valamelyik egyházhoz való tartozás erősítik az ilyen jellegű tevékenységeket. Egyházközségek ilyen irányú tevékenysége mellett önszerveződő közösségek is hirdetnek adománygyűjtő akciót (pl. ruhagyűjtés) és szervezik a rászorulóknak részére azok kiosztását.

d) a helyben élő nemzetiségek kulturális sokszínűségének bemutatása és kulturális identitásuk megőrzésének lehetőségei;

A településen nem jellemző a nemzetiségek kultúrájának bemutatását, identitásuk megőrzését szolgáló rendezvények megszervezése, mivel a településen alacsony számban élnek nemzetiséghez tartozó személyek.

e) helyi lakossági önszerveződések

A társadalmi önszerveződés és öngondoskodás egyik legfontosabb alapját az erős civil társadalom. A közösségi eseményeknek fontos szerepük van az előítéletek csökkentésében. A településen jelenleg három hivatalosan bejegyzett civil szervezet működik.

Furta Község Művelődéséért Alapítvány, mely több mint 30 éve tevékenykedik a településen. Az alapítvány elsődleges célja Furta község általános iskolájában és az óvodájában folyó oktató-nevelő munka színvonalának emelése, tehetséges tanulók tudásának fejlesztése, a község hagyományainak ápolása, kulturális programok támogatása. Az alapítvány tagjai tevékenységüket önkéntesen, társadalmi munkában, díjazás vagy ellenszolgáltatás nélkül végzik.

Juhász Erzsébet Néphagyományőrző Egyesület, amely fő célja Furta község népi hagyományainak felelevenítése, ápolása, átadása a felnövekvő generációnak. A furtai hímzés Varga Dánielné Juhász Erzsébet népi iparművésznek köszönhetően országosan is elismert lett, a magyar népi hímzések között méltó helyen szerepel. Ezért az egyesület feladatának tekinti a furtai hímzőszakkör újraindítását, amely mellett kiemelt célként szerepel a citerazenekar újraszervezése, a furtai népviselet bemutatása, régi tárgyi eszközök összegyűjtéséből kiállítás szervezése, hagyományőrző kulturális programok szervezése. Cél a hagyományok minél szélesebb körben való elterjesztése mind a helyi fiatalság, mind a határon túl élők számára.

Furtai Polgárőr Egyesület, a Polgárőrségről és a polgárőri tevékenység szabályairól szóló 2011. évi CLXV. törvény szerinti tevékenységet folytató társadalmi szervezet. Célja Furta település közbiztonságának és közrendjének a fenntartásában, a bűnmegelőzésben való közreműködés, a települést és annak lakosságát érintő katasztrófák elleni védekezés és helyreállítás, baleset megelőzési és áldozatvédelmi tevékenységben, lakosok személyének és javainak védelmében, az állami és önkormányzati vagyon megóvásában való részvétel biztosítása. Az egyesület tagjai feladataikat társadalmi munkában, ellenszolgáltatás nélkül végzik.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma népességre vonatkozóan kevés hivatalos adat áll rendelkezésünkre. A népszámlálási adatok azért megbízhatatlanok, mivel a legtöbb roma származású ember nem vallja magát romának. A roma lakosság szociális helyzetére vonatkozóan sincsenek pontos adatok, azonban megállapítható, hogy a roma népesség átlagos életszínvonala, lakhatási körülményei, egészségi állapota, iskolázottsága, foglalkoztatottsága a társadalom egészéhez viszonyítva lényegesen rosszabb. Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulás legnagyobb vesztese a roma népesség.

A munkaerő piaci helyzet szempontjából a munkanélküliség a roma származású embereket nagyobb mértékben sújtja. A jövedelmi helyzet igen polarizált, az egyik oldalon nyomor észlelhető, a másik oldalon, ami a ritkább, átlagon felüli anyagi helyzetet. Sajnos a családok jövedelmeik felhasználásakor nélkülözik a tervszerűséget. Kiadásaik rendre meghaladják bevételeiket. Lakásviszonyaik az átlagosnál rosszabbak.

A településen található szegregált lakókönyezet jelenleg nincs.

Nemzetiségi önkormányzat nem működik a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Lakásállomány, lakókönyezet védelme - az ingatlanok elértéktelenednek, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott.	A település azon részén, ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és belvív-veszélyeztetettség elkerülése érdekében.
A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a hátrányos helyzetű emberek száma nem csökken.	Közfoglalkoztatás elősegítése, értékteremtő képességének megőrzése.

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Oktatási, nevelési intézmények kapcsán jelentős változás történt az elmúlt időszakban.

A köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény szabályozása több ponton kitér a hátrányos és a halmozottan hátrányos tanulókkal való megkülönböztetett, esélyegyenlőségüket elősegítő bánásmódra. A hátrányos helyzetű (HH), a halmozottan hátrányos helyzetű (HHH) és a sajátos nevelési igényű (SNI) gyermekek/tanulók esélyegyenlőségének elősegítése tehát jogszabályi kötelezettsége a köznevelési intézményeknek. Mindezen túl is lehetséges azonban további, esélyegyenlőséget javító tevékenységek végzése. Ilyen volt például – az önkormányzati fenntartás idején – az integrációs felkészítést elősegítő pályázatokon való rendszeres részvétel, illetve az elnyert támogatásokból megvalósított programok sora, vagy ilyenek voltak egyes, hasonló célú, európai uniós pályázatokon való sikeres részvétel. Megemlíthetjük még az önkormányzat egyéb más segítségnyújtását, például a nyári táborok támogatására vagy a kiemelkedő tanulmányi eredményeket elért tanulók elismerésére. De itt érdemes szólni arról is, hogy a felsőoktatásban tanuló, szociálisan rászoruló fiatalok támogatása érdekében az önkormányzat kezdettől fogva csatlakozott a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjpályázathoz, ennek keretében évente 6-11 fiatal részesülhet támogatásban.

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek

Furtán a 18 év alattiak száma átlagosan lakónépesség 19-21 %-a körül mozog, némi növekvő tendencia is megmutatkozik.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	560	588	1148	48,78%	51,22%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			31	2,70%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	93	85	178	8,10%	7,40%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	18	18	36	1,57%	1,57%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

Furtán az állandó népesség száma 2020-ban 1186 fő, 2021-ben 1171 fő, 2022-ben pedig 1194 fő. Ebből a gyermekek aránya alábbiakban oszlanak meg:

4.1. a) számú tábla – Gyermekek arányának megoszlása						
Év	0-2 éves korú állandó lakosok száma (fő)	0-18 éves korú állandó lakosok száma (fő)			állandó lakosok száma (fő)	arány (%)
		összesen	ebből fiú	ebből lány		
2019	31	224	117	107	1148	19,51%
2020	47	256	126	130	1186	21,59%
2021	43	253	125	128	1171	21,61%
2022	43	260	124	136	1194	21,78%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

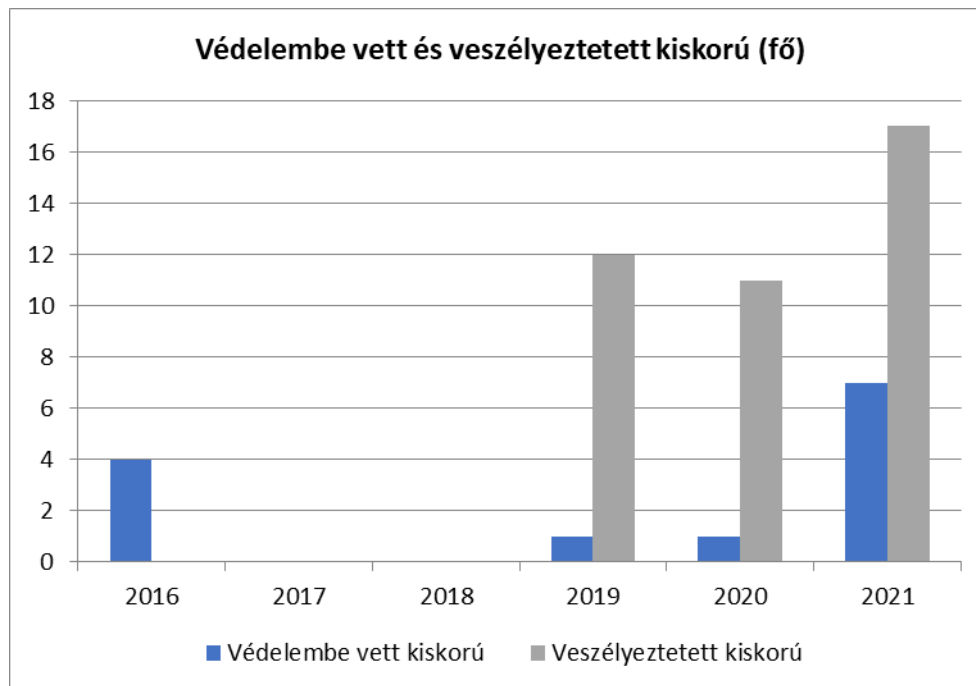
a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek jellemzői, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete;

A veszélyeztetettség olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza (Gyvt. 5. § n) pont).

A védelembe vétel a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevitelével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a települési önkormányzat jegyzője a gyermeket védelembe veszi (Gyvt. 68. § (1) bekezdés).

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	4	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	1	12
2020	1	11
2021	7	17

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen a gyermekek helyzete nem mondható rossznak. Köszönhető ez a település falusias mivoltának, a kisebb közösségben hamarabb feltáruhnak a problémák, a közösségben még megvan az egymásra figyelés ösztöne. Ha megnézzük védelembe vett gyermekek számát, azt látjuk, hogy az értékek nem túl magasak 1-4 esetre korlátozódik, kivéve a 2021-es évet amikor 7 esetre emelkedett. A pozitívum mellett azonban azt a tendenciát is fel kell fedezni, hogy veszélyeztetett kiskorúak száma emelkedést mutat, itt is kiugró a 2021-es év.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők valamint

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt a szociális vetítési alaphoz viszonyított egy főre eső havi jövedelem összege és a vagyoni helyzet függvényében állapítják meg, míg a kiegészítő, illetve a rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban akkor részesítheti a családot az önkormányzat, illetve az illetékes jegyző, amennyiben a gyermeket gondozó család időszakosan létfenntartási gondokkal küzd, vagy létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe került.

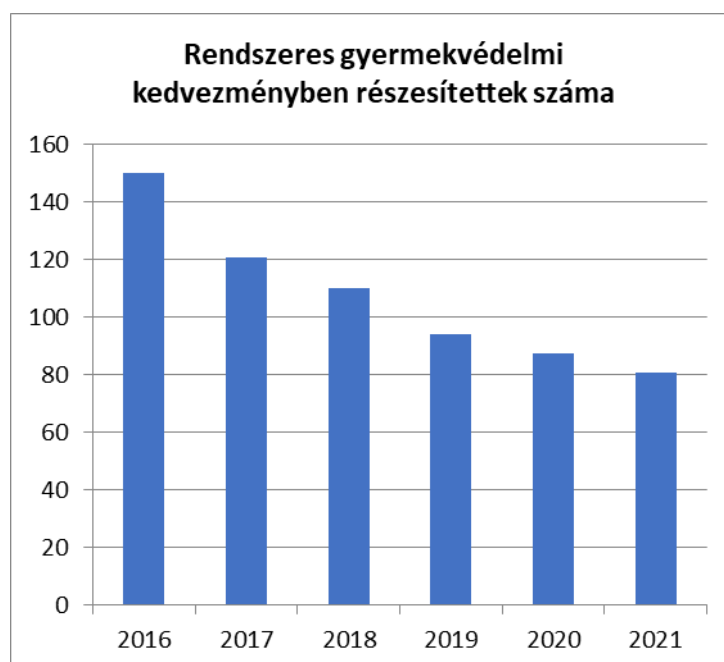
A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény célja a szociális alapon rászoruló kiskorúak, vagy közoktatási intézményben tanuló nagykorúak anyagi támogatása.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a) ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és a szünidei gyermekétkeztetésnek,
- b) természetbeni támogatásnak (évente két alkalommal: augusztus és november hónapban, feltéve, hogy a kedvezményre való jogosultsága tárgyév augusztus 1-én, illetve november 1-én fennáll),
- c) más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	150
2017	121
2018	110
2019	94
2020	88
2021	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

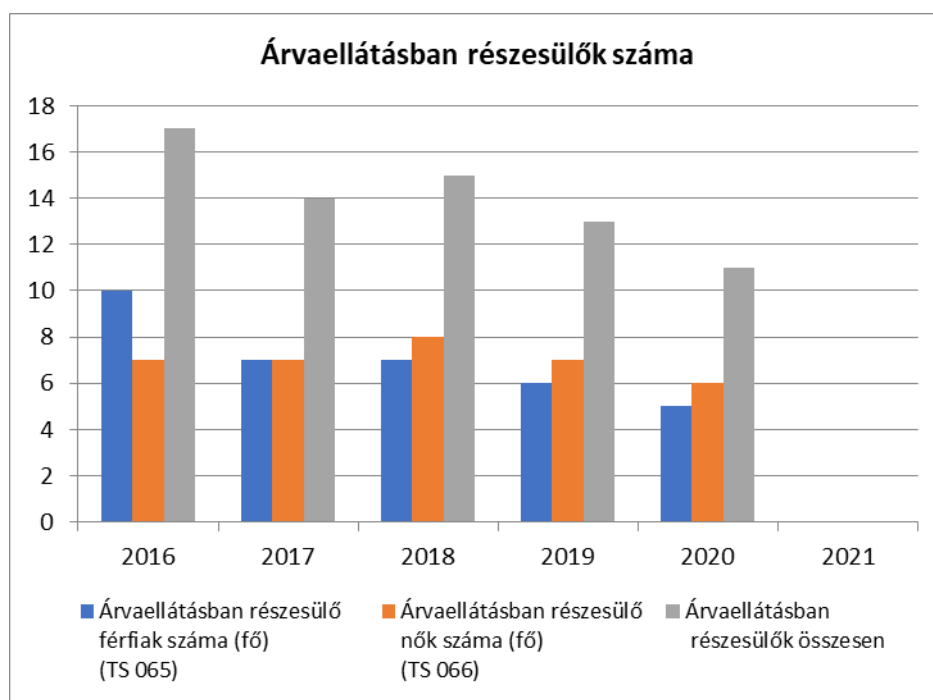

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos létszáma folyamatosan csökkentő tendenciát mutat, amely tükrözheti a bővülő gazdasági környezet hatására a létfenntartási gondokkal küzdő gyermeket nevelő családok számának csökkenését.

c) a gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők helyzete

4.1.3. számú táblázat - Árvaeállítás			
Év	Árvaeállításban részesülő férfiak száma (fő) (TS 065)	Árvaeállításban részesülő nők száma (fő) (TS 066)	Árvaeállításban részesülők összesen
	Fő	Fő	Fő
2016	10	7	17
2017	7	7	14
2018	7	8	15
2019	6	7	13
2020	5	6	11
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A 4.1.3. számú táblázat alapján azok a szülők, akik árvaeállításban részesülnek a település lakónépességéhez képest alacsony számú. A támogatásban részesülők száma közel azonos volt minden évben, csökkenő tendenciát mutatva.

d) ingyenes vagy kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők jellemzői

A Gyvt. 2015. szeptember 1-től hatályos módosítása alapján jelentősen bővült azoknak a gyermekeknek a köre, akik számára ingyenes a bölcsődei, óvodai étkezés.

A jogszabályváltozás komoly segítséget jelentett elsősorban azoknak az alacsony jövedelemmel rendelkező családoknak, akik a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre pár ezer forint különbözet miatt nem voltak jogosultak, és más kedvezményezett körbe sem estek bele.

Az ingyenes és kedvezményes gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályokat a gyermekvédelmi törvény határozza meg az alábbiak szerint. A Gyvt. 21/B. § (1) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést ingyenesen kell biztosítani

- a bölcsődében, mini bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátásban vagy óvodai nevelésben részesülő gyermek számára, ha

- rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül,
- tartósan beteg vagy fogyatékos, vagy olyan családban él, amelyben tartósan beteg vagy fogyatékos gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek,
- olyan családban él, amelyben a szülő nyilatkozata alapján az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett összegének 130%-át vagy
- nevelésbe vették;
- az 1-8. évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül, vagy
 - nevelésbe vették;
- az előző két pont szerinti életkorú, rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek számára, akit fogyatékos gyermekek számára nappali ellátást nyújtó, az Szt. hatálya alá tartozó fogyatékosok nappali intézményében helyeztek el;
- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha
 - nevelésbe vették, vagy
 - utógondozói ellátásban részesül. (Gyvt. 21/B. § (1) bekezdés)

A Gyvt. 21/B. § (2) bekezdése szerint az intézményi gyermekétkeztetést az intézményi térítési díj 50%-os normatív kedvezményével kell biztosítani

- az 1-8. évfolyamon felül nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül;
- az 1-8. és az azon felüli évfolyamon nappali rendszerű iskolai oktatásban részt vevő tanuló számára, ha olyan családban él, amelyben három vagy több gyermeket nevelnek, feltéve, hogy rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság alapján a tanuló nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben;
- a bölcsődei ellátásban, óvodai nevelésben vagy bármely évfolyamon nappali rendszerű oktatásban részesülő tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek számára, feltéve, hogy az (1) bekezdés alapján a gyermek nem részesül ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben.

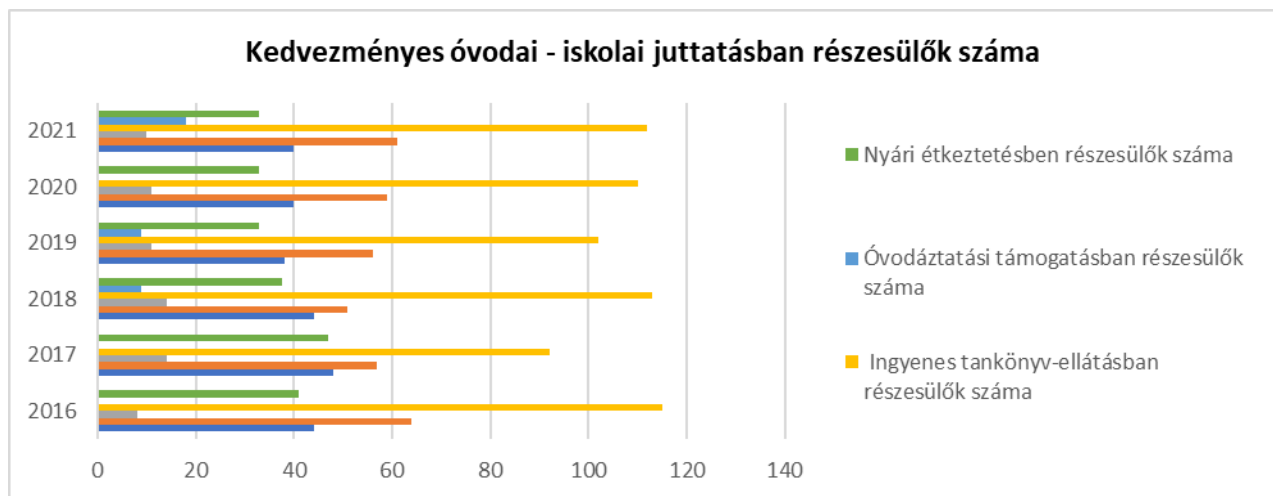
A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 2016. január 1. nappal hatályba lépett 21/C. §-a értelmében a települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetés keretében a szülő, törvényes képviselő kérelmére a déli meleg főétkezést a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére ingyenesen biztosítja. A települési önkormányzat a szünidei gyermekétkeztetést a jogszabályban előírtak alapján köteles megszervezni, és ennek keretén belül a szülő, törvényes képviselő kérelmének megfelelő időtartamban az adott gyermek részére biztosítani. Az étkeztetésben részt vevő gyermekek életkora 5 hónapos kortól 18 éves korig terjed.

A gyermekétkeztetése az önkormányzat társulása által fenntartott Általános Művelődési Központ intézmény konyháján keresztül biztosítja.

4.1.4. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	44	64	8	115	10*	41
2017	48	57	14	92	10*	47
2018	44	51	14	113	9	38
2019	38	56	11	102	9	33
2020	40	59	11	110	n.a.	33
2021	40	61	10	112	18	33

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok (*települési támogatás keretén belül)

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek helyzete

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek számát illetően nem áll rendelkezésünkre adat.

f) állampolgársággal rendelkező, illetve magyar állampolgársággal nem rendelkező külföldről visszatért, hátrányos helyzetű családban élő gyerekek jellemzői.

Külföldről visszatért, magyar állampolgársággal rendelkező vagy nem rendelkező, hátrányos helyzetű családban élő gyermekek jellemzőiről nem áll rendelkezésünkre adat.

4.2 Szegregált, teletszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

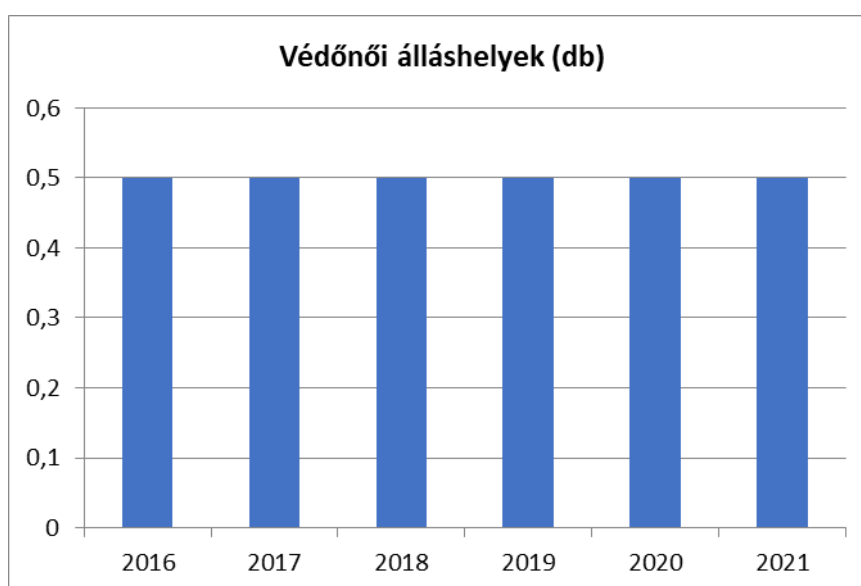
A településen nincs szegregátum, ezért helyzetelemzés szempontjából nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	0,5	72	144,00
2017	0,5	68	136,00
2018	0,5	68	136,00
2019	0,5	86	172,00
2020	0,5	61	122,00
2021	0,5	61	122,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

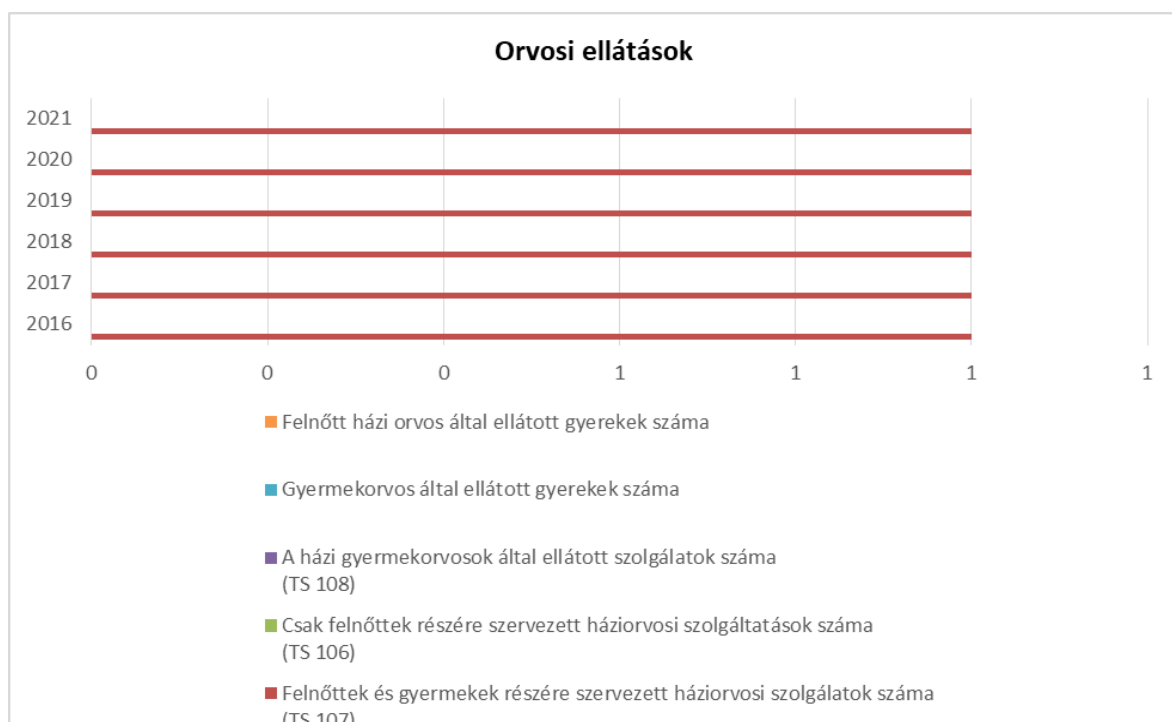
A védőnői ellátás félállásban kerül ellátásra a településen heti két alkalommal hétfőn és csütörtökön tartva fogadóóráját. A 0-3 éves kor közötti gyermekek száma kistérségi szinten lévén a fenti adatokból is láthatóan nem magas, így a védőnői ellátás a félállásban történő ellátása nem okoz gondot.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvos nincs Furtán, gyermekekkel kapcsolatos gyógyító ellátást a felnőtt házi orvos (vegyes praxisban) végzi. Gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés a közeli kistérségi központban, a 15 km lévő Berettyóújfaluban érhető el.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás					
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziiorvosi szolgáltatások száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgáltatások száma (TS 108)	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott ellátott gyerekek száma
	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	0	0
2017	1	0	0	0	0
2018	1	0	0	0	0
2019	1	0	0	0	0
2020	1	0	0	0	0
2021	1	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

Korai fejlesztésre, rehabilitációra jelenleg a településen nincs lehetőség. Gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáféréshez hasonlóan legközelebb Berettyóújfaluban és Debrecenben érhető el a szolgáltatás.

d) gyermekjóléti alapellátások, Biztos Kezdet Gyerekház, Tanoda, gyermekszegénységet csökkentő speciális szolgáltatások;

A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások:

- a gyermekjóléti szolgáltatás,
- a gyermekek napközbeni ellátása,

- a gyermekek átmeneti gondozása,
- gyermekek esélynövelő szolgáltatásai. (Gyvt. 15. § (2) bekezdés

Településünkön előbbi két gyermekjóléti alapellátási forma érhető el. A gyermekjóléti szolgáltatás a fentebbiekben már ismertetett módon működik (lásd: 3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés).

A gyermekjóléti szolgálat tevékenységének jelentős része eléri az adott település valamennyi gyermekét, szolgáltató és megelőző funkcióval bír. Tevékenységét összehangolva a gyermekeket ellátó egészségügyi és nevelési-oktatási intézményekkel szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat végez. A gyermekjóléti szolgálat a településen figyelemmel kíséri valamennyi, 0-18 éves gyermek szociális helyzetét, veszélyeztetettségét.

e) gyermekek napközbeni ellátásai, bölcsődei ellátás

Az 1997 évi XXXI. törvény (gyermekvédelmi törvény) 41. § (3) bekezdés a-e pontjai rögzítik a településen fenti törvény által meghatározott keretek és előírások szerinti ellátást.

Ezek: bölcsőde, családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás.

A településen jelenleg nem működnek ezek a lehetőségek.

Bölcsőde a közeli Berettyóújfalu településen található. A dolgozó szülők, akik nem tudják más formában megoldani 3 éven aluli gyermekeik napközbeni ellátását és vállalják a kisgyermekek utaztatását, így oldják meg a gyermek felügyeletét. Ez sok esetben kényelmetlen a kisgyermek és a szülő számára is. A településen a dolgozó szülők esetében 2,5 éves kortól felveszi a gyermekeket az óvoda, így segítve a szülőknek.

Reményeink szerint 2024-től már a településünkön is lesz bölcsőde. Sikeresen pályáztunk és már végéhez közeledik a megvalósítás és az átadás.

Családi napközi, családi gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, alternatív napközbeni ellátás:

Ezek a lehetőségek ugyan a törvényben fel vannak sorolva a gyermekek napközbeni ellátásának biztosítására, de a településen ilyenek nem működnek. Ennek okai nem ismertek, de nagy valószínűség szerint jelenleg nincs olyan személy a településen, aki felvállalná ezt a feladatot, amelynek külön jogszabályban meghatározott szigorú feltételei vannak.

Gyermekek átmeneti gondozása:

A Család-és Gyermekjóléti Központ 2022. évben helyettes szülő alkalmazásával látta el a gyermekek átmeneti gondozását térségi szinten. Helyettes szülőnél történő elhelyezésre az előző évben sem volt igény. Ennek oka elsősorban az, hogy az átmeneti gondozás-e formája térítésköteles. Ezért jellemző az, hogy az anyagilag is nehéz helyzetbe került szülők, inkább a gyermekek nevelésébe vételét fogadják el.

4.3.3. a.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyermekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma								
Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0	0	0
Forrás: TeIR, KSH Tstar								

f) gyermekvédelem

A Gyvt. 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelésének elősegítésére, veszélyeztettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosításra irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzügyi, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések. A pénzügyi és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családok segítség annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen. A Furtai Közös Önkormányzati Hivatal furtai hivatalában 1 fő szociális ügyintéző dolgozik, aki társult munkakörben látja el a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szerinti és a szociális tárgyú helyi önkormányzati rendelet által szabályozott pénzügyi és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos ügyeket.

Furta településen 2022. augusztusában **85 gyermek** részesült a támogatásban összesen 535.000,- Ft összegben, az alábbi felbontásban: 6.000,- Ft összegű kifizetésben részesült 34 fő 204.000,- Ft összegben; 6.500,- Ft összegű kifizetésben részesült 51 fő 331.500,- Ft összegben.

2022. novemberében **74 gyermek** 469.000,- Ft összegben, az alábbi felbontásban: 6.000,- Ft összegű kifizetésben részesült 24 fő 144.000,- Ft összegben, míg 6.500,- Ft összegben részesült 50 fő 325.000,- Ft összegben.

A 2022. december 31-én 75 fő volt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma, amely 37 családot érintett. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény ügyében elutasító határozat nem született.

December hónap folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített gyermekek száma kor szerint						
Megnevezés	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18- .. éves	Összesen
Gyermekek száma	12	15	33	11	4	75
ebből tartósan beteg/fogyatékos	0	0	1	1	0	2

Az általános tapasztalat az, hogy abban az esetben, ha egy családban két gyermeket nevelnek és mindkét szülő – akárcsak minimálbérért is – dolgozik, már nem jogosult erre az ellátásra.

December hónap folyamán rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok száma gyermekek száma szerint						
Megnevezés	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18- .. éves	Összesen
Családok száma	16	10	8	2	1	37
ebből egyedülálló szülő	7	5	2	0	0	14

Az ellátásban részesülő gyermekek és a 0-18 éves gyermekek számát összevetve megállapítható, hogy településünkön a gyermekek 29 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

Óvodáztatási támogatás (települési támogatás keretén belül):

2015. szeptember 1-től megszűnt az óvodáztatási támogatás, mivel bevezették a kötelező óvodába járást és az ingyenes óvodai étkeztést. A Képviselő-testület azonban bevezette az egyszeri óvodáztatási támogatást a településen élő (állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező) azon óvodások szülei részére, akik most kezdik meg az óvodába járást.

2022. évben 10 gyermek részesült ez irányú támogatásban. A támogatás összege gyermekenként: 10.000,- Ft, az Önkormányzat erre 100.000.-Ft-ot költött.

Iskolakezdési támogatás (települési támogatás keretén belül):

Az Önkormányzat a települési támogatás keretén belül iskolakezdési támogatást fizet azon tanulók után, ahol a családban az egy főre jutó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj minimum legkisebb összegének 350%-át, melynek összege: általános iskolai tanulónak: 10.000.-Ft/fő, középiskolai tanulónak: 15.000.-Ft/fő, felsőfokú tanulmányokat folytatóknak: 20.000.-Ft/fő. Összesen 1.920.000.-Ft-ot fizetett az Önkormányzat 157 tanulónak.

Egyszeri pénzbeli támogatás:

2022. december hónapban Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének 4/2015. (II.26.) ÖR. 8/E §-a alapján egyszeri 10.000.-Ft-ban részesíti a településen állandó vagy tartózkodási hellyel rendelkező 25. életévüket be nem töltött személyeket. A 14. és 25. életévüket betöltött személyek esetében a támogatás feltétele a hallgatói jogviszony igazolása. Ennek megfelelően összesen 242 személy részére 2.420.000,- Ft összegben.

Egyszeri rendkívüli pénzbeli támogatás:

Furta Község Önkormányzat Képviselő-testületének 52/2022.(XI.24.) ÖH. számú döntése értelmében egyszeri 30.000,- Ft támogatás került megállapításra 7 tartós betegségben szenvedő gyermeket nevelő család részére december hónapban.

g) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

A Bihari Szociális Szolgáltató Központ Család és Gyermekjóléti Szolgálat családsegítés keretében támogatja a nehéz élethelyzetbe került családokat, segítenek a krízishelyzet megoldásában, utánkövetést folytatnak. Szerteágazó kapcsolatrendszerrel rendelkeznek, többek között bentlakásos- és egészségügyi intézményekkel. A szolgáltatás hozzájárul az egyének, a családok és különböző közösségi csoportok jólétéhez, fejlődéséhez, továbbá a szociális környezetükhöz való alkalmazkodáshoz. Segíti a szociális és mentálhigiénés problémák vagy krízishelyzetek miatt segítségre szoruló személyeket, családokat. Fontos az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, életvezetési képességek megőrzése, illetve javítása, valamint a társadalmi jólét elősegítése a család történelmi funkciójának támogatásával.

Krízishelyzetben lévők számára az önkormányzat rendkívüli települési támogatást biztosít. A szociális ellátás helyi szabályairól szóló 4/2015. (II. 26.) önkormányzati rendeletben meghatározottak szerint rendkívüli települési támogatást kaphatnak azok a személyek, ill. családok, akik létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetbe kerültek, valamint akik időszakosan vagy tartósan létfenntartási gondokkal küzdenek. (Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzetnek minősül: rendszeres pénzellátás kifizetésének késedelme, rendszeres jövedelem megszűnése, a lakásfenntartási költségekben hátralék keletkezett, a családban élő gyermek beiskolázása, tartós betegség, vagy rokkantság miatt a családban jelentős jövedelem kiesés következett be és egyszeri kiadás keletkezett, megbetegedés miatt egyszeri, jelentős mértékű gyógyszerkiadás, kórházi kezelés, elemi kár vagy baleset, bűncselekmény áldozatává válás, vagy elhunyt személy eltemetése. Létfenntartási gondok: élelmezés, ruházkodás, tüzelőanyag hiánya, közüzemi szolgáltatás megszűnésének és a lakhatás elvesztésének veszélye).

h) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Elmondható, hogy az egészséges életmódra, sportos életvitelre való nevelés egyre hangsúlyosabb szerepet kap mind az óvodai nevelés, mind az iskolai oktatás terén, a kisgyermekek, tanulók mindennapjaiban az egészségtudatosság, a rendszeres testmozgás folyamatosan jelen van. A gyermekek mozgására az óvodában és az iskolában kiemelt figyelmet fordítanak a nevelők. Az iskolában délelőtti és délutáni sportfoglalkozások biztosítják a mindennapi testedzés lehetőségét: labdarúgás, asztalitenisz, nép néptánc is a kínálat része.

Szabadidős és szünidős programokat több intézmény is - általános iskola, óvoda, könyvtár - szervez a település gyermekei számára. A vakáció kezdetétől folyamatosan programokat biztosítanak az érdeklődő gyermekek részére. Céljuk lehetőséget biztosítani a gyerekeknek közösséggé szerveződni, egymás másságát elfogadni, tolerálni, csapatban együttműködni, összetartani. A Művelődési Ház és Könyvtár rendszeresen szervez gyermekek számára felolvasó délutánokat és kreatív foglalkozásokat, valamint zenés előadásokat. Az óvoda és az általános iskola minden évben megtartja az egészség napot, amikor számos sport- és egészségmegőrzéssel kapcsolatos programot szervez gyermekek számára. A nyári szünidőben számos nyári tábor és egyéb foglalkozás kerül megszervezésre ebben az időszakban intézmények és civil szervezetek jóvoltából is.

A településen elérhető kínálat mellett a járasközpontban a sportprogramokhoz való hozzáférést több városi sportegyesület biztosítja, nekik a versenyszintű sportolás mellett célja a hobbiszintű rendszeres sportolás, testedzés biztosítása, az ilyen igények felkeltése, tagjainak nevelése, öntevékeny közösségi élet kibontakoztatása.

Fontos cél a település közparkjának - játszóterének fejlesztése, a belső utak, járdák kiépítése, kondi park kialakítása, fásítás a minél jobb életminőség, a tevékeny szabadidő eltöltés érdekében.

i) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei)

Az ingyenes és kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre vonatkozó szabályok Gyvt.-ben foglaltak (Gyvt. 21. § (1) – (2) bekezdés) alapján a fentiekben részletezésre kerültek, ahogy a kedvezményes/ingyenes intézményi gyermekétkeztetésben részesülők száma is. (lásd: 4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya)

Gyermekétkeztetés megoldásának módjai, kedvezményben részesülőkre vonatkozó statisztikai adatok:

Saját konyhát üzemeltet az önkormányzati társulás által fenntartott ÁMK, ahol felhasználja a településen közmunkaprogram keretében termelt zöldséget és gyümölcsöt valamint mézet is.

2022. évben

Általános iskolás gyermekek közül:

- ingyenes étkezésben részesült: 53 fő,
 - ebből nevelésbe vett gyermek: 2 fő,
- gyermekvédelmi kedvezmény alapján: 38 fő,
- 50%-os kedvezményben részesült: 13 fő.

Óvodás gyermekek estében:

- ingyenesen étkezett: 50 fő, ebből
 - gyermekvédelmi kedvezmény alapján: 10 fő,
 - nagycsaládosoknak járó kedvezményben részesült: 19 fő,
 - nyilatkozat alapján: 17 fő.
 - tartós betegség alapján: 4 fő

A szünidei gyermekétkeztetést a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról szóló 328/2011. (XII. 29.) Korm. rendelet 7. melléklete szerint igényelheti a hátrányos helyzetű és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek szülője, más törvényes képviselője.

A szünidei gyermekétkeztetés a déli meleg főétkezés elsősorban helyben fogyasztásra történő biztosítását jelenti, de ha erre – elsősorban az alkalmas helyiség hiánya miatt – nincs lehetőség, a szünidei gyermekétkeztetés az étel elvitelével vagy a gyermek számára történő kiszállításával is biztosítható. A gyermek előre nem látható hiányzása, betegsége, egyéb akadályoztatása esetén a számára biztosított étel elvitelét a szülője, más törvényes képviselője számára lehetővé kell tenni. Az el nem fogyasztott vagy el nem szállított étel más rászoruló gyermekek részére átadható helyben történő elfogyasztásra vagy elvitel formájában.

Az Önkormányzat 2022. év folyamán is biztosította a szünidei gyermekétkeztetést.

Tavaszi szünetben összesen **30** gyermek:

- bölcsődés korú gyermek 6 fő
- általános iskolás 23 fő,
- középiskolás 1 fő 2 napon át.

Nyári szünetben összesen **41** gyermek:

- bölcsődés korú gyermekek 8 fő 43 napon keresztül,
- általános iskolások 26 fő 43 napon át,
- középiskolás 3 fő 43 napon keresztül,
- óvodás korú gyermekek 4 fő 10 napon át.

Téli szünetben összesen **30** gyermek:

- bölcsődés 5 fő 11 napon át,

- óvodás 4 fő 11 napon át,
- általános iskolás 20 fő 11 napon keresztül,
- középiskolás 1 fő 11 napon át.

A tavalyi nyár folyamán a szünidei étkező gyermekek hétvégére több alkalommal kaptak 1-1 kg paprikát, paradicsomot, és 1 üveg mézet.

j) eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programok

A településen nem különböztetik meg az eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekeket A megrendezésre kerülő programokon minden gyermek részt vehet negatív diszkrimináció nélkül. Adatokkal nem rendelkezünk az eltérő kultúrájú, vagy a hátrányos és nem hátrányos helyzetű gyermekcsoportok közötti programokról.

k) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Furta Község Önkormányzatának nincs tudomása hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményeinek megsértésről. Az Önkormányzattal szemben a közszolgáltatások nyújtása során hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt szankció megállapítására nem került sor.

l) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások az ellátórendszerek keretein belül

Furta Község Önkormányzata mindig nagy hangsúlyt fektetett a településen nehéz körülmények köz élő, vagy többgyermekes családok támogatására. Az önkormányzat a szociális ellátórendszerén belül juttatott ellátások, támogatások, mint hátránykompenzáló juttatások. Ezeket lásd a 4.3. pont e), f), g) és i) alpontjaiban.

A fentiek mellett a Család és Gyermejkölési Szolgálat esetében a hátránykompenzáló szolgáltatások nagyban hozzájárulnak a hátrányos helyzetbe került gyermekek és szüleik szociális helyzetének javulásához, ami információnyújtásból, hivatalos ügyek intézésében való közreműködésből, tanácsadásból, közvetítésből, elhelyezési és felülvizsgálati tárgyalásokon való részvételtől áll.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 4. § 13. pontja értelmében kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
 - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
 - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
 - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló.

Sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékossgal együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd. (Nkt. 4. § 25. pontja)

Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek. (Nkt. 4. § 3. pontja)

Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség. (Nkt. 4. § 14. pontja)

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása, a köznevelési intézménybe és más településen található fejlesztő programokra való eljutás módja, lehetőségei

A halmozottan hátrányos helyzetű gyerekek esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket. A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók, gyermekek oktatását minden köznevelési intézmény vállalja.

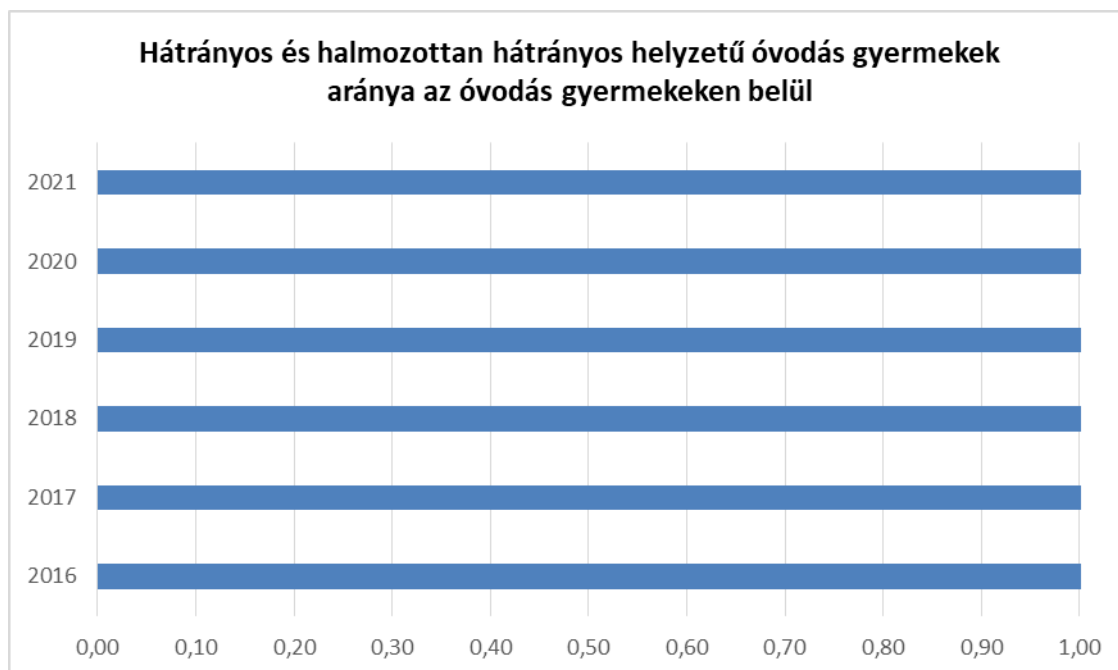
Köznevelés:

A településen az óvodai ellátást a Furtai Általános Művelődési Központ Furtai Óvodája biztosítja, akinek a fenntartója Furta – Darvas – Bakonszeg Mikor-térségi Köznevelési Intézményi Társulás. Az óvoda a gyermek hároméves korától a tankötelezettség kezdetéig nevelő intézmény. Az óvodai nevelés a gyermek neveléséhez szükséges, a teljes óvodai életet magában foglaló foglalkozások keretében folyik. Az óvoda a gyermek hároméves korától ellátja - a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben meghatározottak szerint - a gyermek napközbeni ellátásával összefüggő feladatokat is. Az óvoda Pedagógiai Programjában kiemelt feladatként jelenik meg az individualizálva szocializálás, a családok óvodai programba történő bevonása, a hagyományápolás. Az egyenlő esélyteremtés feltételeit az intézmény minden gyermek részére teljesíti. Mindenkinek biztosítani tudja az óvodai férőhelyet, a fejlődésben lemaradottak és akadályozottak integrálódását. Az óvoda 2 csoporttal működő, 50 férőhelyes intézmény.

4.4. a) 1. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	45	15	33,33
2017	49	15	30,61
2018	41	13	31,71
2019	39	11	28,21
2020	40	7	17,50
2021	48	7	14,58

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az óvodai ellátásban a beírt gyermekek száma és aránya az elmúlt öt évben hasonló szintet mutat. A létszám 39-49 fő között van.

Az óvodai ellátásban a HH gyermekek száma és aránya az vizsgált időszakban csökkenő tendenciát mutat. A létszám 15-ről 7 főre (tehát 8 fővel) csökkent, ez azonban az arányokat tekintve gyakorlatilag jelentős változást mutat, hiszen az arányokban 18,79 %-os csökkenést jelent (33,33 %-ról 14,58 %-ra). A HHH gyermekek esetében is ugyanez a változás mutatható ki. Az óvodás HHH gyermekek 2016-ban 4-en, 2021-ben már csak 1 volt, míg 2022-ben már nem volt ilyen gyermek (lásd a lentebbi hátrányos és halmozottan hátrányos táblát).

Ezek az arányokban az érzékelhető, hogy a fiatal szülők igyekeznek elhelyezkedni és ezzel összefüggésben gyermekeiket igyekeznek az egész napos óvodai ellátást igénybe venni, valamint a HH gyerekek arányának csökkenésében az is előfordul, hogy az egy évre megállapított rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságot – a szociális feltételeik javulása vagy egyéb okok miatt – nem hosszabbították meg.

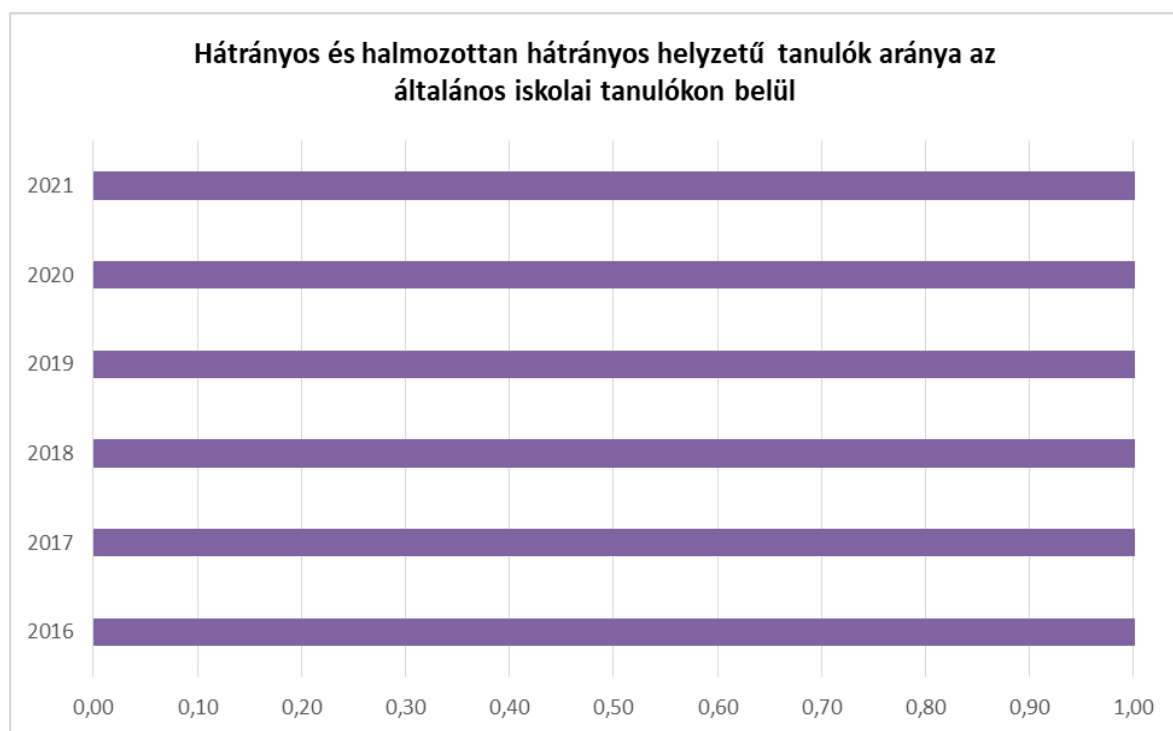
Nincs szegregált óvoda a településen, az intézmény jól felszerelt, otthonos környezetet nyújt a gyermekeknek.

Közüktatás:

A településen egy közoktatási – Bessenyei György Általános Iskola – intézmény működik, melyhez egy körzethatár van kijelölve, mely Furta – Bakonszeg – Darvas – Vekerd községek közigazgatási területében történt megállapításra.

4.4. a) 2. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók			
Év	Általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű általános iskolai tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 094)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az általános iskolai tanulókon belül (TS 095)
	Fő	Fő	%
2016	142	95	73,08
2017	130	57	52,78
2018	108	38	35,19
2019	108	24	24,00
2020	102	22	21,78
2021	110	25	22,72

Forrás: TelR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Az általános iskolai tanulói létszáma 2021. évi adatok alapján 110 fő, a 2022-es adatok alapján pedig 112 fő. Az intézménybe Darvas (9 fő), Zsáka (8 fő) és Bakonszeg (3 fő) településekről járnak az intézménybe tanulók. Tanulói létszám folyamatos csökkenést mutat 2020-ig a családok elvándorlása következtében. Azonban az utóbbi két évben némi emelkedés tapasztalható a városról kiszoruló letelepedés következtében. Az iskolában alsó tagozaton első és második évfolyamon iskola-otthonos oktatás folyik, 3.-4. évfolyamon napközi, felső tagozaton tanulószobai ellátást biztosítanak a másnapra történő felkészüléséhez. A tanulók szociális helyzetének figyelemmel kíséréseként az iskola kiemelt feladatot fordít az ifjúságvédelmi feladatok ellátására. Minden tanévkezdéskor felméri a HH-s, HHH-s, valamint a gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanulókat. Számuk évközben változó, mivel a szülők anyagi és szociális helyzetétől függően a jegyzői határozatnak megfelelően kerülnek ebbe a

kategóriába. Azt azonban el lehet mondani, hogy csökkenő tendenciát mutatva átlagosan 23-24 % körül mozog az utóbbi években.

4.4. a) 3. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a középszintű oktatásban						
Év	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gimnáziumi tanulók száma (TS 096)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a gimnáziumi tanulókon belül (TS 097)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (TS 098)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakközépiskolai tanulók és hátrányos helyzetű szakiskolai és készségfejlesztő iskolai tanulók aránya a tanulók számához viszonyítva (TS 099)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű szakgimnáziumi tanulók száma (TS 100)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya a szakgimnáziumi tanulókon belül (TS 101)
	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0
2020	0	0	0	0	0	0
2021	0	0	0	0	0	0

4.4. a) 4. számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet		
Év	Megállapított hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 114)	Megállapított halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és nagykorúvá vált gyermekek száma (TS 113)
	fő	fő
2016	56	23
2017	54	2
2018	56	4
2019	49	0
2020	46	1
2021	43	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Hátrányos és halmozottan hátrányos gyermekek száma

	Óvodai HH	Óvodai HHH	Általános iskolai HH	Általános iskolai HHH	Középfokú HH	Középfokú HHH	Összes HH	Összes HHH
2016.	12	4	25	19	8	5	45	28
2017.	14	1	22	10	9	2	45	13
2018.	28	0	52	3	20	2	100	5
2019.	30	0	46	2	23	0	99	2
2020.	14	0	22	0	11	0	47	0
2021.	7	1	24	2	6	1	37	4
2022.	6	0	25	2	4	1	35	3

Forrás: KIR – HH,HHH jegyzői adatgyűjtés

A településen élő általános iskoláskorú gyerekek 23-24 %-a hátrányos helyzetű, míg 10 %-a halmozottan hátrányos helyzetű. Elmondhatjuk tehát, hogy a tanulók közel a negyede hátrányos helyzetű. Ezek az arányok a tükrözik a település egészére korábban már megállapított jövedelmi és vagyoni helyzetet tekintve, hogy a családok közel a negyede küzd valamilyen megélhetési nehézséggel.

A szülők a rendelkezésre álló erőforrások alapján meghatározzák a gyermeket körülvevő világot. Az alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, jövedelmi szegénység összefüggései, egymást erősítő folyamat (hatás). Azok a családok, akik kevés erőforrással rendelkeznek (alacsony iskolai végzettség, munkanélküliség, alacsony jövedelmi-fogyasztási szint), gyermekeik számára is csak egy szűkített létet tudják biztosítani. Ez az „induló” hátrányos társadalmi helyzet meghatározza a gyermek iskolai teljesítményét és jövőbeni lehetőségeit.

A beilleszkedési, tanulási nehézséggel küzdő gyerekek-tanulók fejlesztése, felzárkóztatása, a rászoruló tanulók fejlesztése elsődleges feladat. Szükség lenne még több időpontban történő logopédiai, fejlesztőpedagógiai órákra, hogy a beilleszkedési, tanulási hátrányok felismerhető, kiszűrhető, majd a hátrányokkal küzdő tanulók fejleszthető, felzárkóztatható legyen. Nagy szükség lenne még pszichológusra a gyerekek körében tapasztalható viselkedésbeli problémák kezelésére.

A képesség-kibontakoztató és az integrációs felkészítés megszervezése nem járhat együtt a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók elkülönítésével. A képesség-kibontakoztató felkészítésben

a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, illetve sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztése integráltan folyik, hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés nincs az iskolában.

A képesség-kibontakoztató és integrációs felkészítés, valamint az óvodai fejlesztő program megvalósítása az oktatásért felelős miniszter által kiadott személyiségfejlesztő, tehetséggondozó, felzárkóztató program alapján zajlik.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

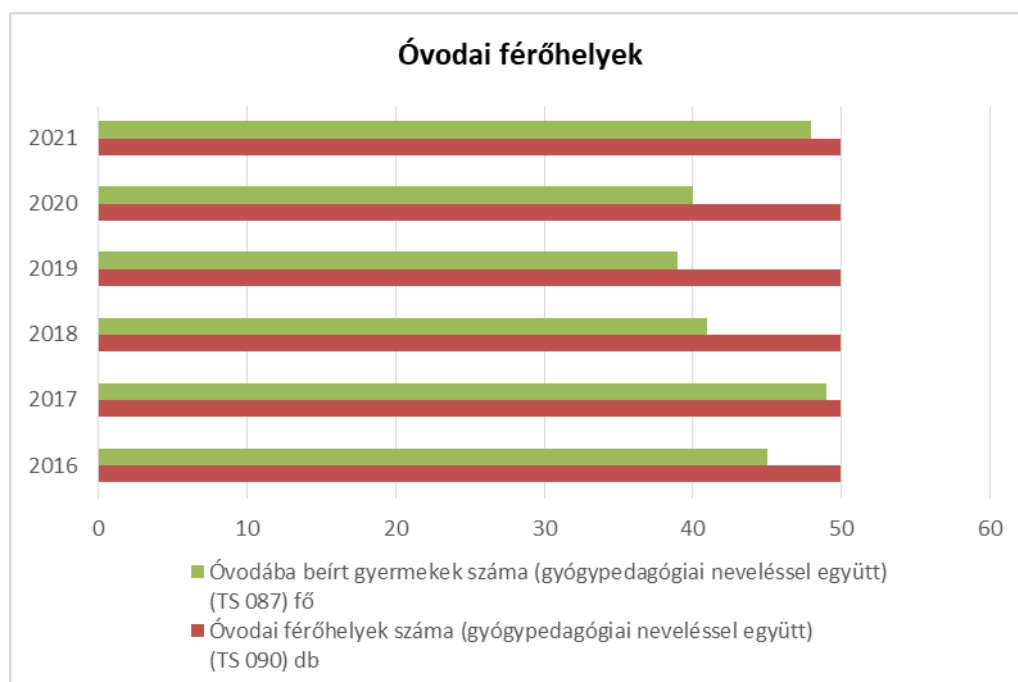
4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)		
ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		
Az óvoda telephelyeinek száma (db)	1	
Hány településről járnak be a gyermekek (db)	2	
Óvodai férőhelyek száma (fő)	50	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (db)	2	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	7.00	16.30
A nyári óvoda-bezárás időtartama (nap)	2 hét	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	3	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	2	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	2	0
Kiegészítő személyzet	0	0

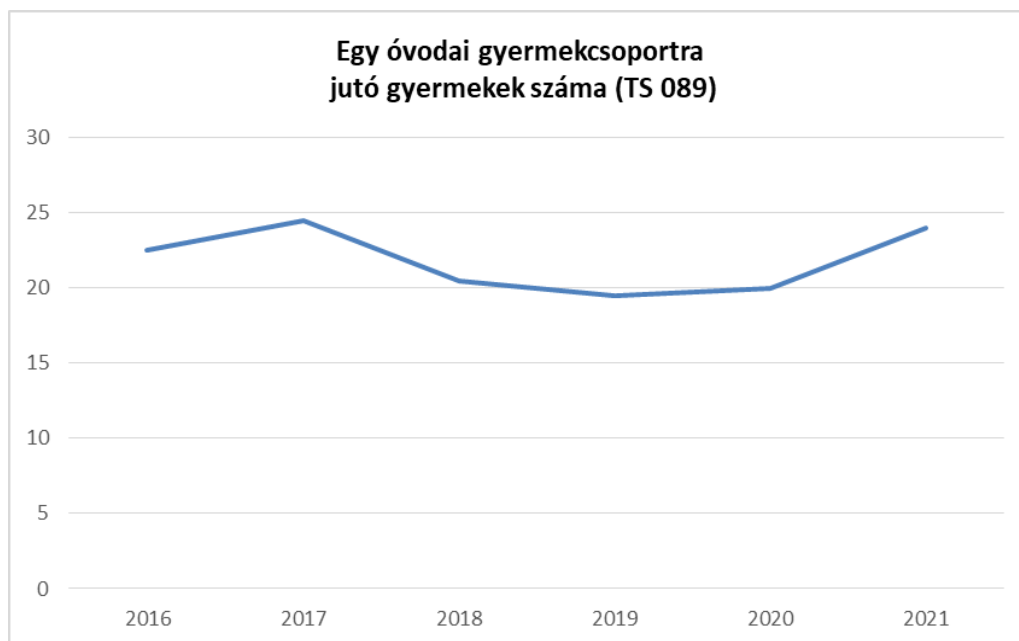
Forrás: Önkormányzati, intézményi adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	42	2	50	1	45	0	0	23
2017	49	2	50	1	49	0	0	25
2018	51	2	50	1	41	0	0	21
2019	49	2	50	1	39	0	0	20
2020	52	2	50	1	40	0	0	20
2021	53	2	50	1	48	0	0	24

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

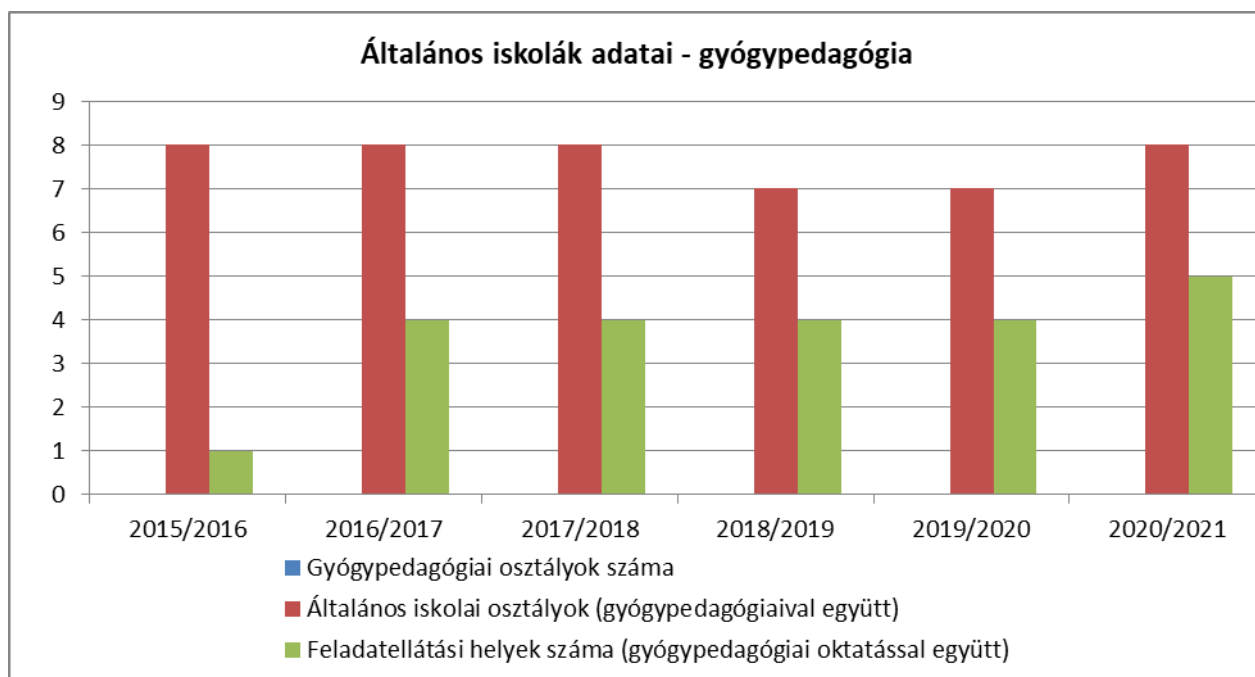

Furta településen a köznevelés keretein belül egy óvoda működik, két csoporttal, 50 férőhellyel. A férőhelyek száma a vizsgált időszakban éppen elegendő a gyermeklétszámhoz viszonyítottn.

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	16,25	25,38
2017	0	8	4	13,50	25,00
2018	0	8	4	13,50	19,44
2019	0	7	4	14,29	20,00
2020	0	7	4	14,43	19,80
2021	0	8	5	13,75	18,18

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az iskolában a többi gyermekkel, tanulóval együtt nevelhető, oktatható sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók nevelése-oktatása (mozgásszervi fogyatékos, beszéd fogyatékos, egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdők, értelmi fogyatékos - enyhe értelmi fogyatékos, érzékszervi fogyatékos - hallási fogyatékos, érzékszervi fogyatékos – látási fogyatékos) valósulhat meg. Az SNI és BTMN státusszal rendelkező gyermekek fejlesztését a Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Berettyóújfalui Tagintézményének utazó gyógypedagógusai végzik.

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	25
2017	23
2018	16
2019	18
2020	18
2021	21

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 8. osztályt eredményesen befejezettek táblája azt mutatja, hogy az átlagos létszámhoz mérten sok tanuló befejezi az általános iskolai tanulmányait. Ez jónak mondható, az alapfokú oktatás 50 eredményes. A továbbtanulási mutatók is megfelelőek, hiszen az intézmény valamennyi 8. évfolyamot eredményesen befejezettek tovább is tanul valamilyen középfokú oktatási intézményben.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs jelenségek

Az oktatás, képzés terén gyermekeket érintő hátrányos megkülönböztetésről, az egyenlő bánásmód követelményének megsértéséről nincs tudomásunk, ilyen ügyben eljárás nem indult egyik köznevelési intézmény ellen sem. Az intézmények, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi, továbbá a családsegítő szolgáltatások és juttatások segítik a hátrányos helyzetbe került gyermekek, gyermekes családok életkörülményeinek mielőbbi javulását és a gyermekek egészséges fejlődését, a gyermekek érdekeit és esélyegyenlőségét tartva szem előtt.

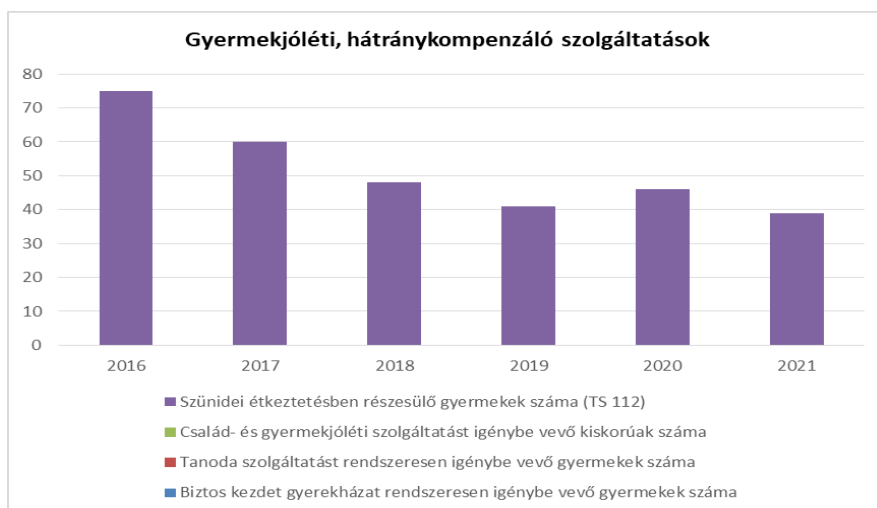
d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

A pont elemzéséhez nem áll rendelkezésre kellő információ, nem rendelkezünk minden intézményre kiterjedő adattal.

e) előnyben részesítés, hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások.

4.4.6. számú táblázat - Gyermekjóléti, hátránykompenzáló szolgáltatások				
Év	Biztos kezdet gyerekházat rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Tanoda szolgáltatást rendszeresen igénybe vevő gyermekek száma	Család- és gyermekjóléti szolgáltatást igénybe vevő kiskorúak száma	Szünidei étkeztetésben részesülő gyermekek száma (TS 112)
	Fő	Fő	Fő	Fő
2016	0	0	0	75
2017	0	0	0	60
2018	0	0	0	48
2019	0	0	0	41
2020	0	0	0	46
2021	0	0	n.a.	39

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati és intézményfenntartói adatok

A településen, illetve környezetében nem releváns a biztos kezdet gyerekház, illetve tanoda szolgáltatás.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférési lehetőség.	A település közparkjának - játszóterének fejlesztése, a belső utak, járdák kiépítése, kondi park kialakítása, fásítás a jobb életminőség, a tevékeny szabadidő eltöltés érdekében.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség biztosítása az Európai Unió egyik legfontosabb politikai célja az európai integráció kezdete óta.

A nők és férfiak közötti esélyegyenlőség mindenki számára alapvető jogot képez, és minden demokrácia nélkülözhetetlen értéke. Az alapelv megvalósulásához nemcsak jogilag kell azt elismerni, hanem hatékonyan végre is kell hajtani az élet minden terén: politikai, gazdasági, szociális és kulturális szempontból is.

Különbséget kell tenni az egyenlő bánásmód biztosítása és az esélyegyenlőség politikája között. A nők és férfiak közötti egyenlő bánásmód biztosítása a nőkkel szembeni hátrányos megkülönböztetés, azaz a diszkrimináció tilalmát jelenti. Az egyenlő bánásmóddal szemben az esélyegyenlőségi politika azt kívánja meg a tagállamoktól, hogy tegyenek lépéseket a nők tényleges egyenjogúsítása érdekében az élet legkülönbözőbb területein – oktatás, egészségügy, munkaerőpiac, szociális biztonság stb.

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. Cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.
- a Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv.
- a Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról.
- a Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.

A nemek szerinti összetétele a megyei és országos mutatókhoz hasonlóan alakul Fürtön is, a 2022. évi adatok alapján a nők – nem sokkal ugyan –, de magasabb arányban vannak jelen, mint a férfiak. Korcsoportonként vizsgálva a férfiak aránya 64 éves korig magasabb, mint a nőké. A 65 év felettiéknél azonban a nők aránya magasabb a település közösségében, ami a nők részéről a társadalom egészében várható magasabb átlagéletkor miatt tapasztalható.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és a családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára. A visszatérni szándékozó, illetve a kisgyermeket nevelő nők számára a korábbi munkahelyükre való visszatérés több szempontból is nehéz feladatot jelent. Munkától való tartós távollétük alatt készségeik, ismereteik elavulnak, megkopnak, amely alkalmazásukban hátráltathatja őket (főleg, ha több gyermek születése miatt hosszabb időt töltöttek távol). Még nagyobb hátrányban vannak azok, akik gyermeküket, vagy gyermekeiket egyedülállóként nevelik, és/vagy esetleg pályakezdőként kevés munkatapasztalattal rendelkeznek.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlőbánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebtv. pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud

befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is. A nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

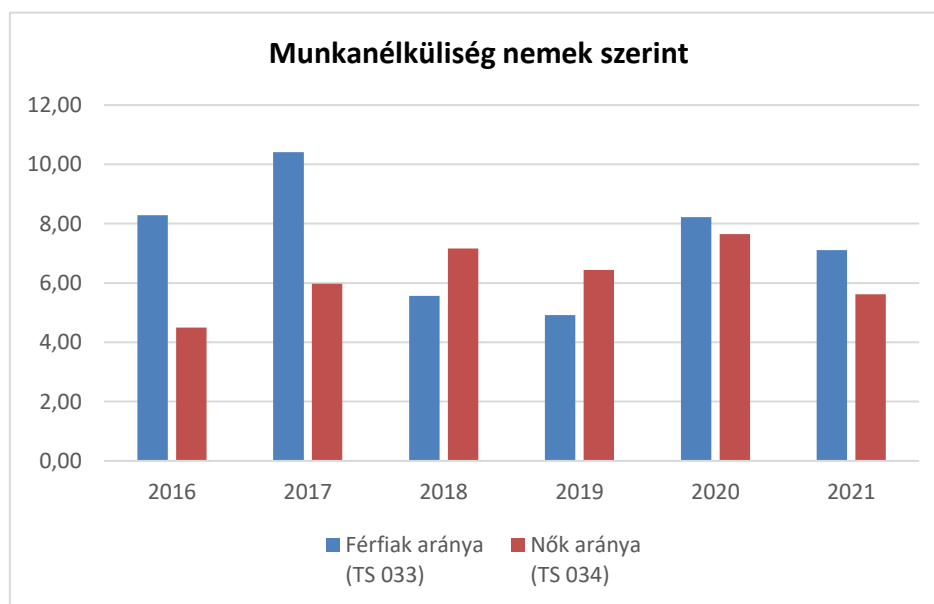
A nők helyzetével kapcsolatban a munkahelyeken az országos helyzetképhez hasonló kép bontakozott ki. A település régtől átörökölt közösségi szabályai sok családnál még mindig a hagyományos női szerepeket részesítik előnyben, melyben a nő nem a munkavállalás, hanem a család ellátása területén kell, hogy megtalálja a helyét. De természetesen ez folyamatosan változik, modernizálódik, és főleg a középkorúaknál, fiataloknál más célok körvonalazódnak.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

(a 3.2.1. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott álláskereső aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
	%	%	%
2016	8,29	4,5	6,40%
2017	10,41	5,98	8,20%
2018	5,57	7,16	6,37%
2019	4,92	6,44	5,68%
2020	8,22	7,65	7,94%
2021	7,11	5,62	6,37%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkavállalási korban lévő népesség száma mind a férfiak, mind a nők esetében 2016-tól állandó tendenciát mutat településünkön.

Az aktív korú férfiak és nők számának vizsgálata során megállapítható, hogy Furtán kevesebb, mint 2%-kal több a férfi, mint a nő. Ez a száma az elmúlt öt évben állandó tendenciát mutat. A munkanélküliek száma is évről évre hasonló értékek körül mozog. A nyilvántartott állás keresők száma a településen 2021-ben 47 fő volt, ebből a férfiak száma az aktív korú férfi lakosság számának 7,11 %-a (27 fő), míg a nők száma női lakosság 5,62 %-a (20 fő), 1,5 %-kal több a férfi, mint a nő. A nők aránya egy stagnáló, míg a férfiak aránya egy enyhe csökkenő tendenciát mutat.

5.1.2. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott állás keresők (a 3.2.3. táblával azonos)

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott állás keresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	31,37	50
2017	41,27	38,46
2018	42,55	65
2019	41,46	70,59
2020	49,15	37,93
2021	55,32	46,15

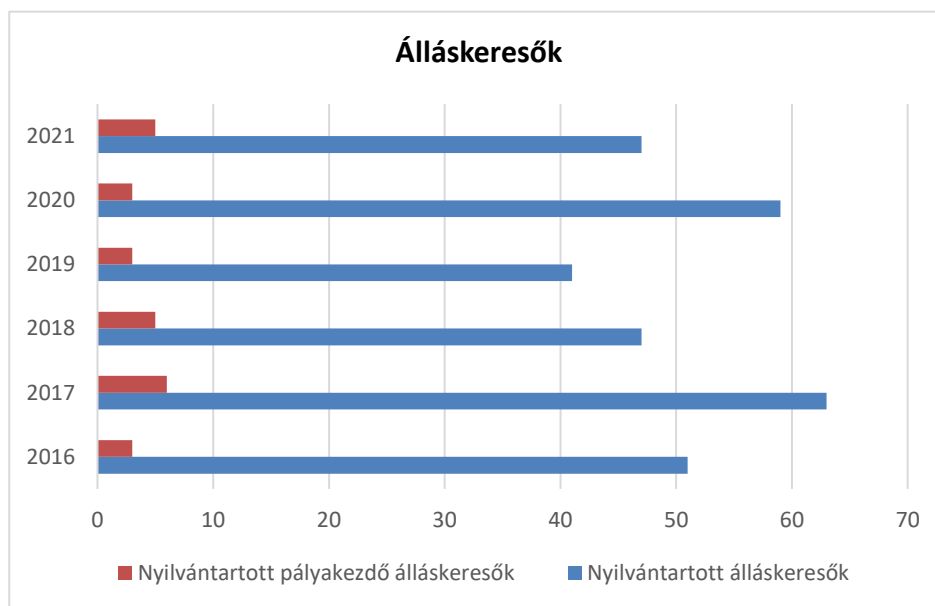
Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

2021-ben a 180 napon túl nyilvántartott állás keresők 46,15 %-a nő, ez a szám 5 évre visszamenőleg igen rapszodikus, volt amikor 70 % fölött is kúszott az érték.

5.1.3. számú táblázat - Pályakezdő állás keresők száma (a 3.2.6. táblával azonos)

Év	Nyilvántartott állás keresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő állás keresők száma (TS 053)
	fő	Fő
2016	51	3
2017	63	6
2018	47	5
2019	41	3
2020	59	3
2021	47	5

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A nyilvántartott álláskereső között a pályakezdők száma átlagosan 2016 és 2021 között 6-10 %, 3-5 fő közötti. Ez viszonylag alacsonynak tekinthető. Ezek alapján megállapítható, hogy településünkön az oktatásból a munka világába történő átlépés nehézsége nem képezi jelentős okát a munkanélküliségnek. A pályakezdők nem szerinti összetételéről nincs adatunk, de mivel eleve alacsony arányban jelennek meg pályakezdők az álláskereső között, így feltételezzük, hogy a nőket sem érinti jelentős mértékben a pályakezdési munkanélküliség.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A foglalkoztatást segítő és képzési programok esetében figyelembe kell venni, hogy megnőtt a szakmunka iránti igény, amely elsősorban a férfi munkaerőt érinti (nehéz fizikai munka: pl. kőműves...). A nők fizikai erejüknél fogva kevésbé vonhatók be ezekre a területekre. Ugyanakkor a bértámogatási programokba azonos eséllyel kerülnek be a nők és a férfiak.

Kifejezetten csak nőknek meghirdetett foglalkoztatást segítő képzési programok kis számban indulnak, de jellegüknél fogva jellemzően pl. a szövés, kertész, szociális ápoló, takarító képzések, melyeket a Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya indít.

A gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt fokozott odafigyelést igényelnek. A felgyorsult életvitel, a gyorsan változó munkahelyi követelmények a gyestről visszatérő anyukák képzettségét szintfelhozó programokkal, képzésekkel lehet elősegíteni.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség, a származás, etnikai hovatartozás, vagy ha hátrányos helyzetű kistérségekben élnek. Különösen nehéz helyzetben vannak azok, akiknél ezek a tényezők együttesen jelentkeznek. Az alacsony iskolai végzettségűek elhelyezkedési lehetősége a település és kistérsége kínálta munkahelyeken alacsony. Elsősorban az önkormányzat és intézményeinek közfoglalkoztatási programjaiban kapnak feladatot és az indított képzéseken, programokban vesznek részt.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos megkülönböztetéséről a foglalkoztatás területén az önkormányzatnak nincs adata, azonban elmondható, hogy az önkormányzat és intézményei, mint munkáltatók, eleget tesznek az

egyenlő bánásmód követelményeinek. Ez megmutatkozik a bérezéseken is – érvényesül az egyenlő munkáért egyenlő bér elve. Hátrányos megkülönböztetésről nem érkezett bejelentés.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés, mert esélyeit a szolgáltatási hiányosságok alapvetően rontják.

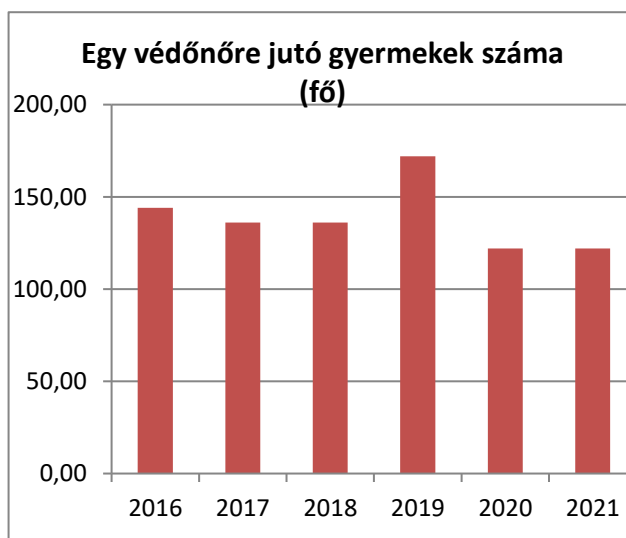
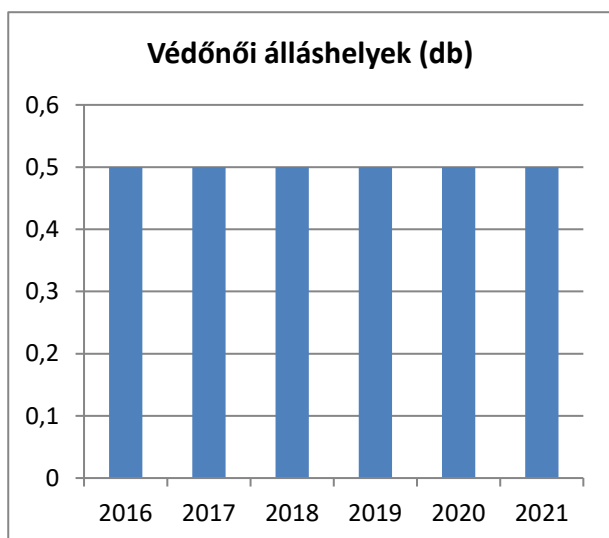
A kisgyermekesek munkaerő-piaci esélyeinek tekintetében elsődleges a bölcsődei férőhelyek száma. Furta település sikeresen pályázott a Területi Operatív Program kertében egy új mini bölcsőde építésére, melynek befejezése az idén meg fog valósulni, így a település nagymértékben segíti a kisgyermekes nők munkavállalását, munkába való visszatérését.

A településen óvodában és iskolában történik a gyermekek napközbeni ellátásának a megszervezése. Az óvodai nyitvatartás megfelelő, felmerülő igényeket kielégíti, a férőhelyek elegendők. Ugyanez mondható el az iskoláról is.

5. 2. 1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma (a 4.3.1. táblával azonos)

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	fő	fő
2016	0,5	72	144
2017	0,5	68	136
2018	0,5	68	136
2019	0,5	86	172
2020	0,5	61	122
2021	0,5	61	122

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A településen 1 védőnő tevékenykedik félállásban. Az átlagos gyermekszámot tekintve a szakember megfelelő segítséget tud nyújtani a családoknak. Együttműködése a háziorvossal és a gyermekjóléti és családsegítő szakemberekkel jó. Egészségügyi ellátásuk terén nincs feltárt hiányosság, a szolgáltatásokhoz hozzáférnek.

5.2.2. a) Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma (4.3.3. a.) számú táblázatból		
Év	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Önkormányzati bölcsődébe beírt gyerekek száma
	db	Fő
2016	0	0
2017	0	0
2018	0	0
2019	0	0
2020	0	0
2021	0	0

Forrás: Önkormányzati és intézményi adatgyűjtés

Mint fentebb említésre került a bölcsőde létesítése folyamatban van.

Az önkormányzat és intézményei biztosítják a rugalmas munkaidőbeosztást, valamint a családbarát munkakörnyezetet a gyermeket nevelő alkalmazottak számára, így elmondható, hogy közintézményeinkben a nők munkaerő-piaci esélyei maximálisan biztosítottak – a közintézményekben a női dolgozók aránya rendkívül magas, azonban Furtán is megfigyelhető, hogy a vezető beosztású, döntéshozói munkakörben dolgozók között a nők alulreprezentáltak.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak. A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdi meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában.

Családtervezéssel kapcsolatban a gyermekek felvilágosítására elsősorban az általános- és középiskolákban kerül sor. Az anya- és gyermekgondozás összességében megfelelő módon biztosított Furtán, a védőnői szolgálat hatékony működéséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítottak. A családtervezéssel, gyermekvállalással kapcsolatos tanácsadás révén a család- és gyermekjóléti szolgálat is segíti a védőnők szakmai munkáját.

5.4 A nőket érő erőszak, kapcsolati erőszak

Az önkormányzatnak nincs adatgyűjtése a nőket érő erőszak, illetve kapcsolati erőszak előfordulásával kapcsolatban. Nagyon nehéz sok esetben feltárni az ilyen jellegű problémákat, akár család, akár párkapcsolat esetében. Épp a nők azok, akik a lehető legtovább próbálnak úgy tenni, mintha mi sem történne, ezzel nehezítve a probléma megoldását. A krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások korlátozottak, ugyanis sem anyaothton, sem családok átmeneti otthona nem működik településünkön. Szükség esetén a családsegítő felveszi a kapcsolatot az ilyen jellegű szolgáltatást nyújtókkal, akik férőhely függvényében azonnali segítséget nyújthatnak.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Településünkön anyaothton, családok átmeneti otthona nem működik, az esetleges krízishelyzetekben e szolgáltatásokhoz való hozzáférést a család- és gyermekjóléti szolgálat segíti elő.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A vizsgált időszakban nők szerepe a helyi közéletben megfelelő. Egyre több szerepet vállalnak a helyi közügyek tekintetében. Ezt szemlélteti az alábbi táblázat is.

5.6.1 - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítéltáblák vezetői		Közyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2018	5	2	0	0	0	0
2019	5	2	0	0	0	0
2020	5	2	0	0	0	0
2021	5	2	0	0	0	0
2022	5	2	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A helyi képviselő-testület tagjainak számában a nők arány majdnem a harmada, ezáltal lehetőség nyílik, hogy a nők érdekét megfelelően képviseljék a település döntéshozatalában.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Azonnali beavatkozást igénylő esélyegyenlőségi probléma a településen nincs. Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák a munkanélküliség, alulképzettség, kismamák bezártság érzése, magányosság. Hiszen hirtelen az eddigi aktív életéből szinte minden háttérbe szorul, a megszokottól más helyzetbe kerül. Ennek a helyzetnek a felszámolása érdekében igyekszik az önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet, közösségi teret létrehozni, melyek színvonalas programokat, rendezvényeket kínálnak.

Civil aktivitásuk a saját érdekvédelmük tekintetében alacsony, de nem jelentősebb mértékben, mint a települési civil élet általában vett más területein.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküli nők többsége nem rendelkezik piacképes szakmával.	Képzések, átképzések keresése, a Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás erősítése, tájékoztatás, szórólapok biztosítása, meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése.

6. Az idők helyzet, esélyegyenlősége

Hazánk az öregedő társadalmak közé sorolható. Ennek háttérében az idősokorúak számának és számarányának növekedése áll, ami egyrészt a születesek számának csökkenésével, másrészt a várható élettartam növekedésével magyarázható. Bár hazánk demográfiai állapotjellemezői igen kedvezőtlenek, nem tartozunk a kirívóan öreg korösszetételű országok közé.

Az elkövetkező években az európai társadalmak egyre növekvő mértékben fognak szembesülni a demográfiai idősödésből fakadó hatásokkal és problémákkal.

A demográfiai változások vizsgálatakor jól követhető, hogy a hazai népesség folyamatos csökkenése a lakosság idősödésével párhuzamosan zajlik a '60-as évek óta. Emelkedik az idősokorúak, az egyedül élők és a nem házaskok népességen belüli aránya.

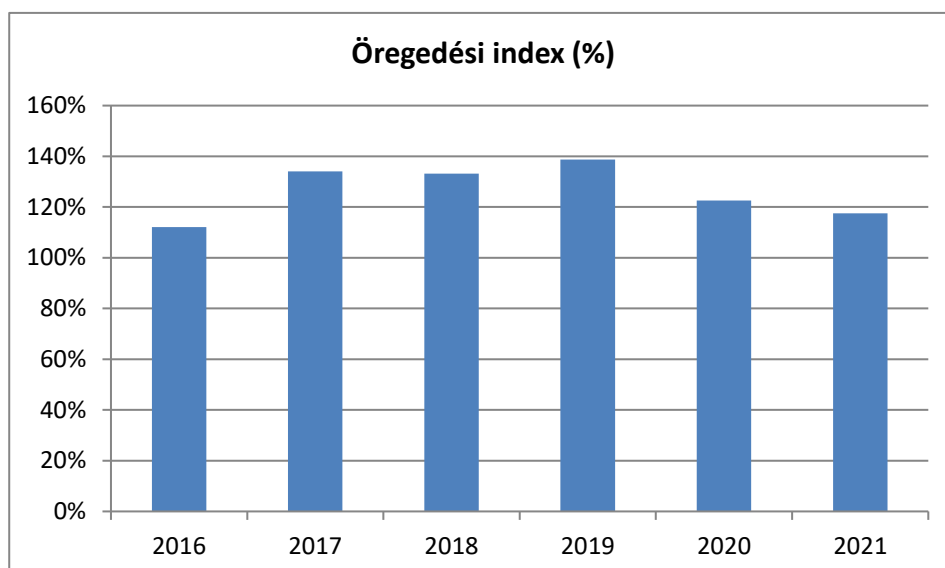
Az idős állampolgárok számára is biztosítani kell az esélyt az aktív életre, az önmegvalósításra. Ez az egyének és a társadalom érdeke, az egészség- és a szociálpolitika összehangolása, a megfelelő szolgáltatások biztosítása, a közösségi erőforrások mozgósítása jelentős előrelépést biztosít e területen. Társadalmi szemléletváltás a feltétele annak, hogy az idősokort, mint tevékeny és hasznos életszakaszt lássa az emberek többsége, ehhez szükséges a helyi média elkötelezettsége és tájékoztató munkája. Az idők életminőségének javításához kiemelten fontos az egészségügyi és szociális intézményrendszer egyes elemeinek fejlesztése, az alapellátás és szociális intézmények idősbaráttá tétele.

6.1 Az idősokorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

A jóléti társadalmakban a várható élettartam folyamatosan növekszik, a népességen belül pedig egyre magasabb az idősebb felnőttek száma, ami új kihívásokkal jár az egész társadalom számára. A népesség öregedésével a háztartások korösszetétele is megváltozott településünkön. Furta községre is jellemző a népesség fokozatos előregeredése. Folyamatosan növekszik a 65 év feletti állandó lakosok száma – 2022-ben ez az érték 243 fő -, míg a 14 éves korú állandó lakosok száma, csekély ingadozással, de csökken (2022. évben 205 fő). Ezen mutató ellentétes változása az öregedési indexben mutatkozik meg, mely látható, hogy a vizsgált időszak mindegyik évében negatív irányú.

6.1. számú táblázat - Öregedési index (3. táblával azonos)			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	214	191	112,04%
2017	236	176	134,09%
2018	237	178	133,15%
2019	247	178	138,76%
2020	244	199	122,61%
2021	235	200	117,50%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

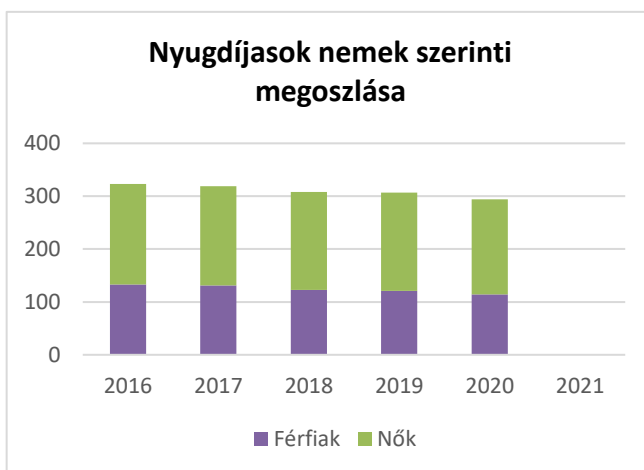
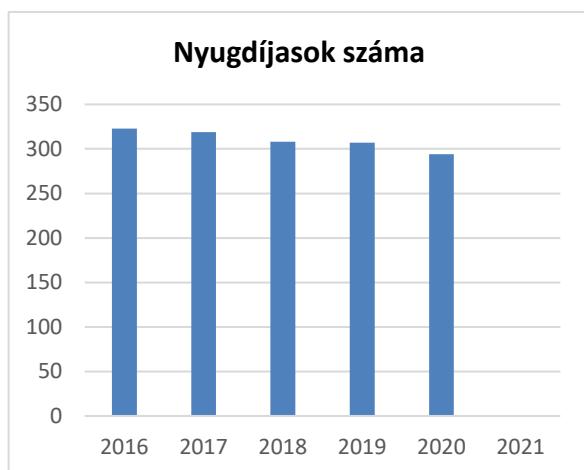
A negatív tendencia kialakulásában szerepet játszanak a természetes szaporodás romló adatai, valamint a korstruktúra eltolódása: az élve születések száma évről évre csökken, miközben egyre többen töltik be 65. életévüket. Ezzel a folyamattal párhuzamosan egyre kevésbé jellemző a többgenerációs együttélés, ezért fokozatosan növekszik a társadalom felelőssége és szerepvállalása az idősellátás terén.

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők vonatkozásában a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít. A sajátjogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj. A társadalombiztosítási nyugdíjrendszer keretében járó hozzátartozói nyugellátás az özvegyi nyugdíj, az árvaellátás, a szülői nyugdíj, a baleseti hozzátartozói nyugellátások, valamint az özvegyi járadék. A megváltozott munkaképességű nyugdíjasok rokkantsági ellátásban és rehabilitációs ellátásban részesülhetnek.

A településen a 65 év felettiek aránya az összlakosság több mint 20 %-a a 2022. évi adatokat figyelembe véve is. Még jellemzőbb a következő tábla adatsorai, amely a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők számát mutatja meg nemek szerinti megoszlásban.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	133	190	323
2017	131	188	319
2018	123	185	308
2019	121	186	307
2020	114	180	294
2021	0	0	-

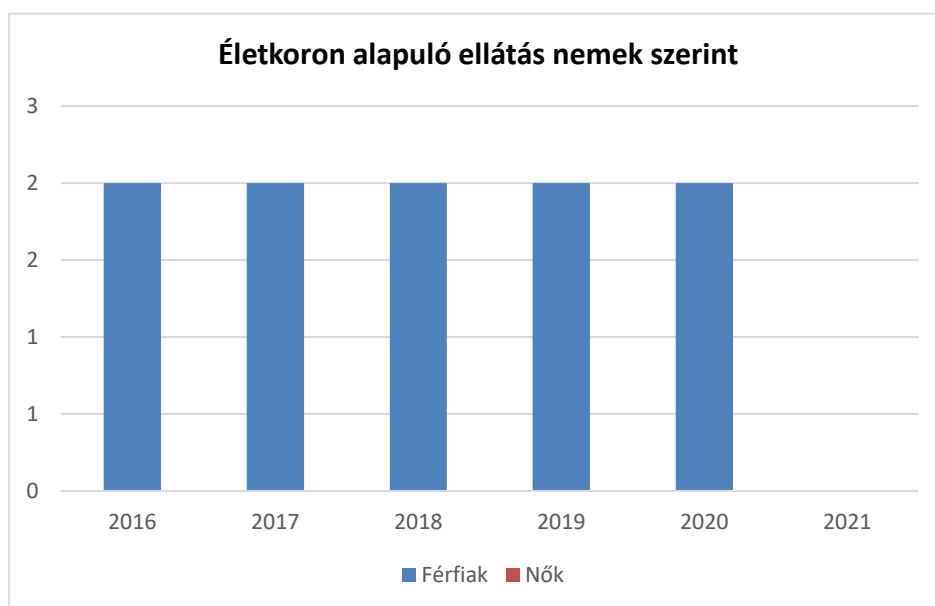
Forrás: TeIR, KSH Tstar

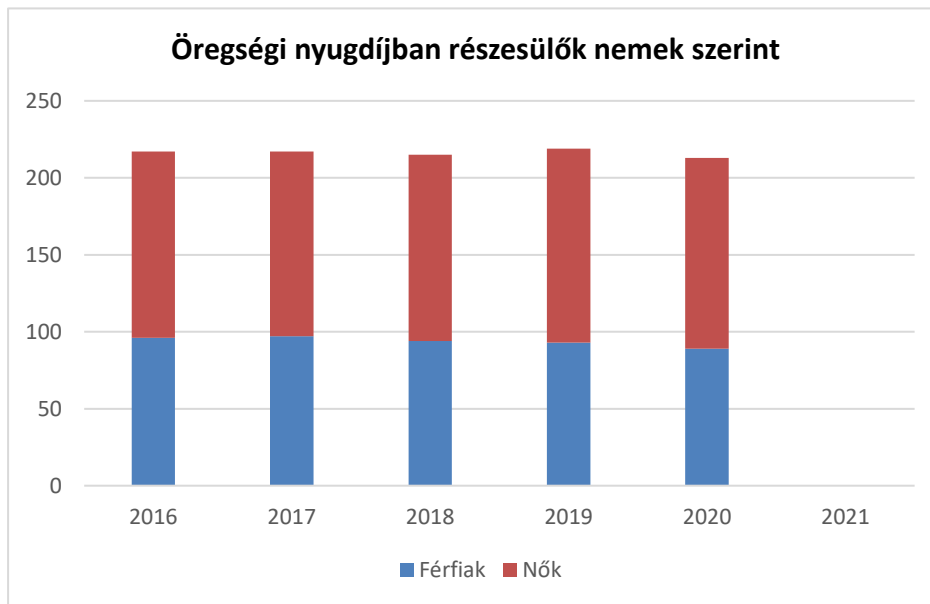
A fentiekből látható, hogy a településen a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma folyamatosan csökken, mely tendencia magyarázható az ellátási formák átalakulásával, valamint a korai halálozással, főként a férfiak körében. Ennek oka lehet a rossz életminőség, a település mezőgazdasági jellegéből adódó nehéz fizikai munka végzése. A nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők nemenkénti eloszlásában megfigyelhető a nők kimagasló aránya, ami a nők magasabb várható élettartamából adódik. Mindez kiemelt figyelmet érdemel a helyzetelemzés terén.

6.1.2. számú táblázat - Nyugdíjszerű ellátások							
Év	Életkoron alapuló ellátásban részesülő férfiak száma (TS 067)	Életkoron alapuló ellátásban részesülő nők száma (TS 068)	Öregségi nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 069)	Öregségi nyugdíjban részesülő nők száma (TS 070)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő férfiak száma (TS 071)	Özvegyi és szülői nyugdíjban részesülő nők száma (TS 072)	Időskorúak járadékában részesítettek havi átlagos száma (fő) (TS 134)
2016	2	0	96	121	1	24	0
2017	2	0	97	120	0	21	5
2018	2	0	94	121	0	18	6
2019	2	0	93	126	0	20	6
2020	2	0	89	124	0	17	6
2021	0	0	0	0	0	0	0

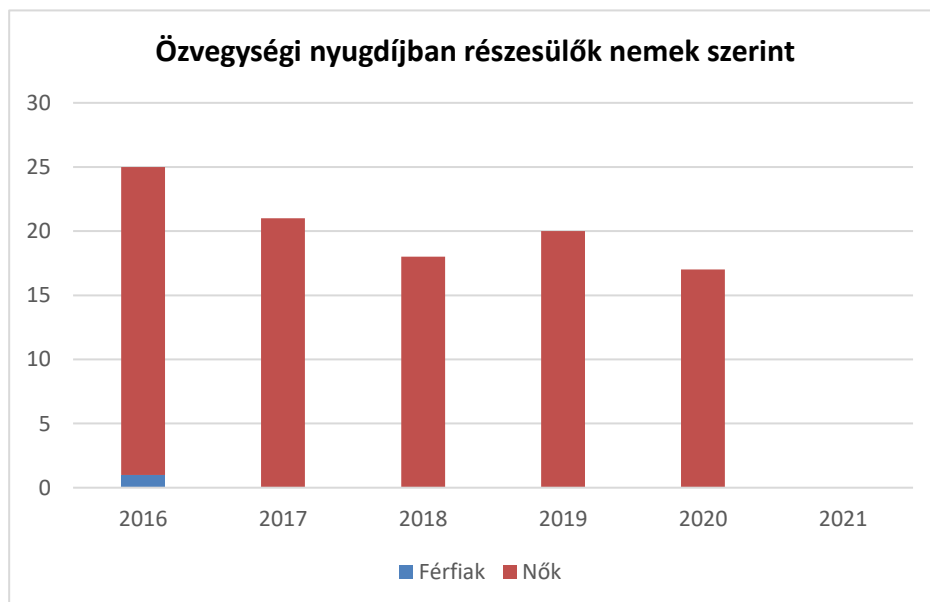
Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az életkoron alapuló ellátásban részesülők száma állandó, a nemek szerinti megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a csak férfiak találhatók a vizsgált időszakban. Fenti adatok annak tudhatók be, hogy a nők nagyrésze karkedvezményrel (40 év munkaviszonnyal) megy nyugdíjba.

Az öregségi nyugdíjban részesülők nemenkénti megoszlását vizsgálva ugyan azt tapasztaljuk, mint a nyugdíj és nyugdíjszerű ellátások nemenkénti megoszlása esetén, a mérleg nyelve esősen a nők felé billen.

Az özvegyi nyugdíjban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat, nemek szerinti megoszlásban azt látjuk, hogy 2016-ban egy férfi ellátott volt, az összes többi pedig nő. A többi vizsgált évben 100 %-ban a nők találhatók. Ezt magyarázhatja, hogy a nők esetében az átlagéletkor magasabb, míg mint fentebb megállapítottuk a férfiak korai halálozását a nehezebb fizikai munka következtében.

A nyugdíjasok között igen magas az egyszemélyes háztartások száma, mely háztartások nagyobb részét özvegy nők alkotják. Ezek az idősök, akik gyakran elszigetelődve is élnek nagyobb eséllyel válhatnak az ún. utazó, vásároló bűnözők célpontjává. Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, vagy mint korábban említésre került elhagyták a települést, munkavállalás céljából az ország nagyvárosaiba, vagy a Dunántúlra mentek dolgozni. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

Az idősök, nyugdíjasok között is megállapítható tehát, hogy magasabb a nők száma, mint a férfiaké. Ebből látható, mint azt a bevezetőben már megállapítottunk, hogy a Furta lakossága előregedő, magas a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma. Mindez kiemelt figyelmet érdemel a helyzetelemzés terén.

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A munkaerő-piaci részvétel tekintetében elmondhatjuk, hogy nemcsak a 61 éven felüli korosztály mondható problematikusnak, hanem az idősödő (50-60 év körüli), a még aktív korú korosztályokból is. Az idősök nyugdíjai alacsonyok, különösen a volt mezőgazdasági dolgozóké. A nyugdíjasok jövedelmi helyzetükre tekintettel szívesen létesítenének munkahelyet, végeznének jövedelemkiegészítő tevékenységet, ha egészségi állapotuk megengedi. Erre az esély csekély, kivéve, ha speciális tudással, gyakorlattal rendelkeznek, amelyet a munkaadó nem tud más személy foglalkoztatásával megoldani. A munkaadók a munkavállalókat az életkor előre haladtával egyre kevésbé szívesen alkalmazzák.

A következő táblázat azt szemlélteti, hogy a különböző korcsoportok milyen arányban jelennek meg a nyilvántartott álláskeresőik között. Látható, hogy a 61 év felettiek szerepelnek legmagasabb arányban az összes álláskereső között.

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)							
Nyilvántartott álláskeresőik száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen	51	63	47	41	59	47
41-45 év (TS 042)	Fő	5	4	5	3	7	2
	%	9,80%	6,35%	10,64%	7,32%	11,86%	4,26%
46-50 év (TS 043)	Fő	5	6	5	3	4	0
	%	9,80%	9,52%	10,64%	7,32%	6,78%	0,00%
51-55 év (TS 044)	Fő	8	7	1	2	7	5
	%	15,69%	11,11%	2,13%	4,88%	11,86%	10,64%
56-60 év (TS 045)	Fő	4	5	4	5	6	5
	%	7,84%	7,94%	8,51%	12,20%	10,17%	10,64%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	6	6	8	7	12	14
	%	11,76%	9,52%	17,02%	17,07%	20,34%	29,79%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Sajnos azt látjuk, hogy az idősebb korosztály foglalkoztatási mutatói kedvezőtlenek, az elmúlt években folyamatosan romlottak a mutatók. A 41 év felettiek aránya a korábbi 54,89 %-ról 55,33 %-ra emelkedett. Ez azt jelenti, hogy minden második álláskereső 41 év feletti. Ugyanez a

tendencia mutatható ki az 56-60 éves korcsoportban és még erőteljesebben a 61 éves, vagy a felettiek korében.

Ez arra vezethető vissza, hogy képzettségük már elavult, nem felel meg korunk gyorsan változó munkaerő-piaci keresletének, alacsony vagy egyáltalán nincs az informatikai jártasságuk és iskolai végzettségük. Meg kell jegyezni ugyanakkor, hogy az idősök foglalkoztatottsági mutatóinak romlására ugyanúgy hatással vannak a változó demográfiai mutatók, illetve az idősebb korosztály felé folyamatosan eltolódó korstruktúra is. Ezen problémák megoldása, a település foglalkoztatottsági mutatói javításának egyik kulcsa lehet az idősebb korosztály visszavezetése a munka világába.

b) tevékeny idősor, élethosszig tartó tanulás, idősök, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen

A település kisméretű, így nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetősége csekély. Így elsősorban a közfoglalkoztatási programok nyújthatnak lehetőséget az idősök munkaerő-piaci aktivitására. Egyéb, kifejezetten ezt a korosztályt célzó program nem szolgálja időseink foglalkoztatását.

A településen számtalan területen megjelentek az idősorúak köréből kikerülő önkéntesek, akik aktívan bekapcsolódnak a falu közéletébe. Részt vesznek a helyi programokon, pl. Bihari Juhásztalálkozó, Idősök napja rendezvény és egyéb rendezvények.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén, a diszkrimináció mérése rendkívül nehéz. Azonban visszautalva a fenti táblázatra mutathatja, hogy a településen az 55 év felettiek, illetve a tartós munkanélküliek között az 55 év felettiek aránya magasabb, az arányok az idősebb korosztály felé tolódnak el, akkor állíthatjuk, hogy őket jobban érinti a foglalkoztatás terén fellépő hátrányos megkülönböztetés. Foglalkoztatás előmozdítására pl. pályázatok, foglalkoztatás segítő programok megszervezésével.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

Az, hogy az idősök hogyan élik meg az évek múlását, az egyedüllétet, nagymértékben függ a társadalom nyújtotta életkörülményektől, az idősökkel szemben tanúsított társadalmi magatartástól. A család fiatalabb tagjai gyakran kevés időt szánnak a velük való törődésre, gyakran távol élnek idősebb családtagjaiktól, illetve a megélhetési gondok miatt több mint 8 órát dolgoznak. A fentiek miatt megnőtt a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások iránti igény.

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése;

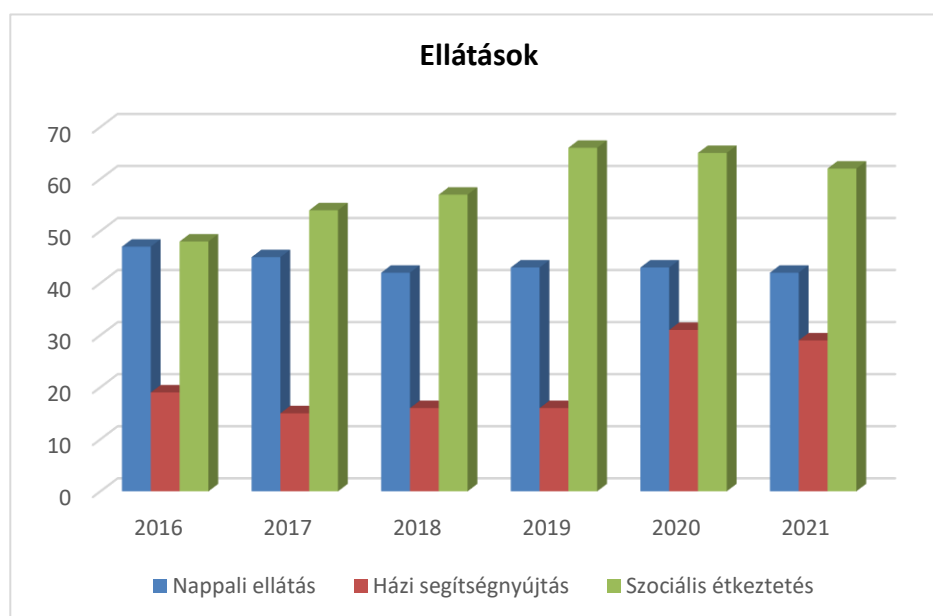
Az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése a településen átlagos, az alapellátáshoz az igénylők hozzáférnek, szakosított ellátási formák a közeli kistérségi központban érhető el. Ennek ellenére a településen rendszeres a vérvételi lehetőség, valamint időszakosan a szemvizsgálat is elérhető. Ha mégis valamilyen egészségügyi szakellátás igénybevételére volna szükség, akkor annak elérhetősége megfelelő, hiszen a település közlekedése kielégítő átlagosan óránként megy és jön helyközi autóbusz.

A szociális juttatások és szolgáltatások elérhetősége is megoldott. A Bihari Szociális Szolgáltató Központ, valamint a Baptista Szeretetszolgálat végzi a szociális alapszolgáltatásokat településen.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	214	47	19	48
2017	236	45	15	54
2018	237	42	16	57
2019	247	43	16	66
2020	244	43	31	65
2021	235	42	29	62

Forrás: TelR, KSH Tstar

Nappali ellátást az 65 év feletti lakosság 20-22 %-a veszi igénybe. A jól működő idősök klubja maximális kihasználtság mellett működik, melyet a magas idősök száma miatt célszerű lenne továbbra is kibővíteni, hogy még nagyobb arányba lehessen a településen élő időseket bevonni az ellátó rendszerbe. Ezáltal is megakadályozható az elmagányosodás, erősíthető a testi-lelki egyensúly, mely maga után vonhatja tartalmasabb életet. Hiszen a klubba járók idősök életminőségén látszik, hogy közösségbe vannak, kirándulnak, más települések hasonló korukkal találkoznak, valamint a generációk közötti kapcsolatban is sokkal aktívabbak azok, akik közösségbe járnak.

A házi segítségnyújtás olyan gondozási forma, amely biztosítja az ellátott önálló életvitelének fenntartását lakásán, lakóköznyezetében. Segítségnyújtást nyújt az ellátást igénybe vevő életkorának, egészségi állapotának és szociális helyzetének megfelelő fizikai, mentális és szociális szükségleteinek biztosításában. Házi segítségnyújtás keretében biztosítható az ellátottnak a környezetével való kapcsolattartását, háztartásának vitelében és a higiénia biztosításában való segítségnyújtást (bevásárlás, takarítás, mosás, meleg étel biztosítása), a házi orvos utasításainak megfelelő gondozási, ápolási feladatok ellátását. A gondozónő az ellátottal segítő kapcsolatot alakít ki, s a krízishelyzet kialakulásának megelőzésében, illetve a kialakult krízishelyzet

elhárításában nyújt támogatást. Látható, hogy ezen ellátási formára is egyre inkább igény jelentkezi, a vizsgált időszakban 19 főről 29 főre emelkedett az ellátást igénybevevők száma. A szociális étkeztetést igénybevevőknél is folyamatos emelkedő tendencia mutatható ki, mely jelzi, hogy milyen nagy igény van ezekre a gondozási formákra.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés alacsony, azok amik a településen adóttak azonban az idősök részére is hozzáférhetőek. A könyvtár, a Juhász Erzsébet Néphagyományörző Egyesület által vezetett hímzőszakkör alkalmat biztosít ezen irányú érdeklődés kielégítésére. Ugyancsak tevékenyen kiveszik a részüket ezen korosztály aktív magja a község legnagyobb kulturális – szabadidős rendezvényén a „Bihari Juhásztalálkozó”-n. Egyéb kulturális, közművelődési szolgáltatások – színház, mozi, múzeum – legközelebb Berettyóújfaluban, illetve Debrecenben a megyeszékhelyen található. Sajnos elmondható, hogy elég ritkán kerül sor a célcsoport ezen irányú látogatására. Szükséges lenne ilyen programok minél szélesebb körben való propagálására, esetlegesen művelődésszervező bevonásával ilyen események látogatásának megszervezésére.

c) idősök informatikai jártassága

Az idősök informatikai jártasságának a mérésére igen nehézkes, hiteles adatok nem állnak rendelkezésre. A megkérdezett nyilatkozata alapján azonban megállapítható, hogy az idősebb korosztály számítógép és internet használata rendkívül alacsony, a legtöbben „nemmel” válaszoltak. Mindez a mai XXI. századi világunkban elgondolkodtató kihívás, megfogalmazandó cél, hogy ezen célcsoport informatikai ismereteinek elsajátítására, igényfelmérés és igényfelkeltés után egy számítógépes ismereteket nyújtó tanfolyam megszervezésére lehetőség biztosídjon.

d) a generációk közötti programok

Az önkormányzat által szervezett programokon a fiatalabb és idősebb korosztály egyaránt részt vehet. Településünkön a fiatalabb generáció tagjai tisztelettel és szeretettel viszonyulnak az idősebb lakossághoz. A szociális központ nappali ellátásában résztvevők számára több alkalommal kedveskedtek az iskolák tanulói, az óvodások valamilyen általuk készített műsorral. Minden évben megtartásra kerül az Idősök Napja rendezvény, ahol számos programmal, műsorral készülnek a fiatalabb generáció tagjai. Ezek a programok, rendezvények mind lehetőséget kínálnak az intergenerációs kapcsolatok kialakítására, ápolására, és felhívják a fiatalabbak figyelmét arra, hogy az idős emberek mennyire fontos tagjai a társadalomnak, illetve a helyi közösségnek.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten az idősebb korosztályt megcélzó programok, speciális programok nincsenek a településen. Azonban az idősök klubja remekül működik, tagjai rendszeresen járnak össze, programokat szerveznek és vesznek részt más település idősök klubjainak rendezvényein.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az idők körében a nappali ellátás igénybevételének bővítésének gátat szab az elavult épület.	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

A fogyatékos emberek a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják, a szociális élet peremére sodródva élnek, boldogulásukat megannyi tényező hátráltatja. Közös feladatunk annak lehetővé tétele, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Magyarországon a legutóbbi népszámlálás (2001) adatai szerint 577 ezer fogyatékos ember van, az aktív korú, megváltozott munkaképességű személyek számát pedig a NYUFIG 2007-es adatai alapján mintegy 700 ezer főre tehetjük. Az Európai Unióban a populáció 40%-a dolgozik, ez az arány ma Magyarországon 7-9%, amely rendkívül alacsony, különösen amellet, hogy az aktív korú célcsoport 80-85%-a akar és tudna is dolgozni, védett, vagy nyílt munkaerő-piaci körülmények között.

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (továbbiakban: Fot.) 4. §. alapján fogyatékos személy: aki érzékszervi - így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során. A Fogyatékkal élő személyek jogairól szóló egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 2007. évi XCII. törvény 1 cikk szerint fogyatékos személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, mentális vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

A településen fogyatékkal élőkre vonatkozóan alig, vagy csak részben állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

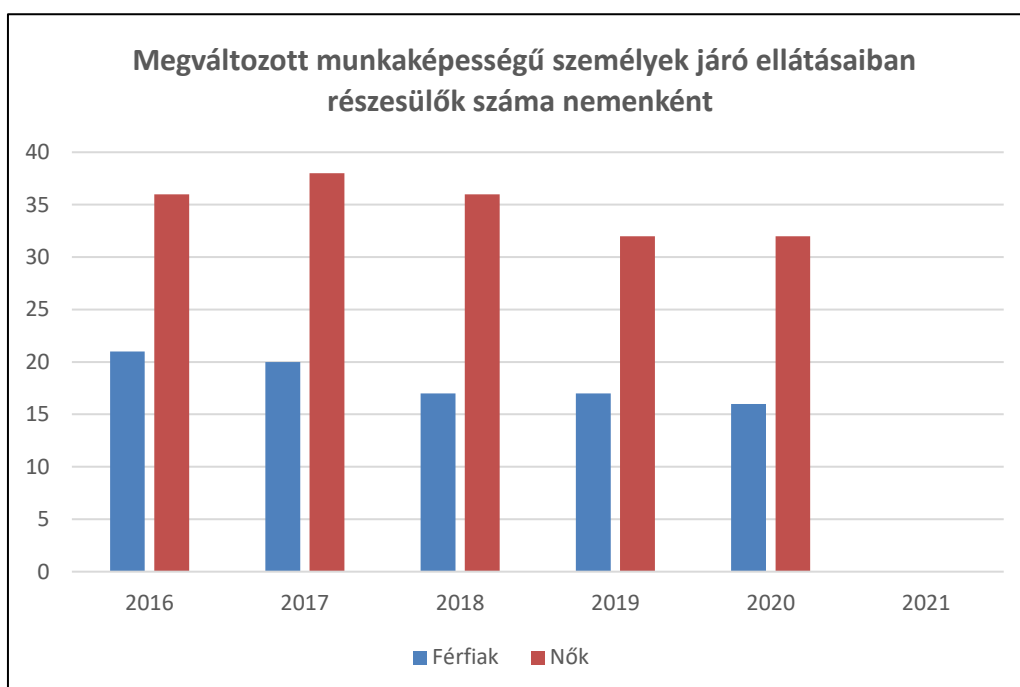
A célcsoport részére szervezett ellátásokat, szolgáltatásokat, az egyes intézkedéseket az egyéni szükségletek alapján szükséges megtervezni.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedési eszközök használata is nehezíti helyzetüket. A foglalkoztatás szabályai nem kedvezőek. A munkáltató részéről egyre szigorúbbak és túlzott adminisztrációt igényelnek. A fogyatékkal élők oldaláról pedig jövedelmi értékhatár szab gátat a munkavállalásnak.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	21	36	57
2017	20	38	58
2018	17	36	53
2019	17	32	49
2020	16	32	48
2021	0	0	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

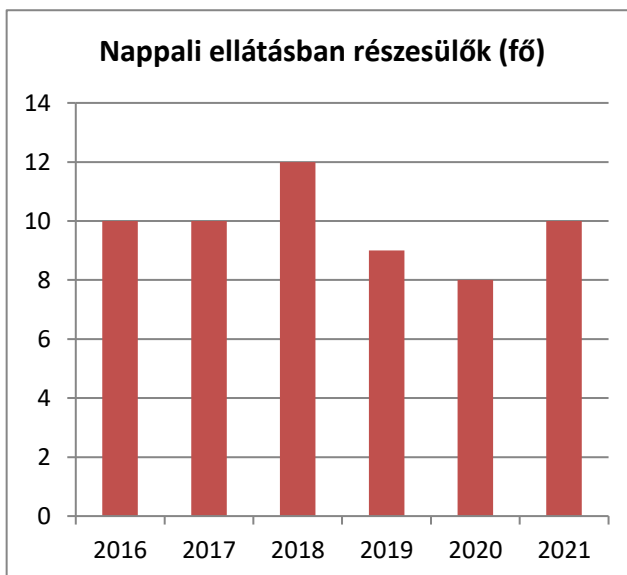

A településen a megváltozott munkaképességű lakosság aránya kb. 4-6 % körül mozog a népességhez viszonyítottn. A megváltozott munkaképességű személyek ellátásában részesülők száma az elmúlt években csökkent. Ezek között a diagramból is jól látható, hogy minden évben jóval magasabb a nők száma, mint a férfiaké, ami arra utal, hogy a női nemhez tartozókat nagyobb számban érintheti a fogyatékoság problémája.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma

Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	10
2017	10
2018	12
2019	9
2020	8
2021	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élő személyek száma a vizsgált időszakban kisebb kilengésekkel, 10 fő körül mozog.

a) fogyatékossgal élő személyek foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága, védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás

Fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei erősen behatároltak. Egyes esetekben az iskolai végzettségük elmarad az egészséges társaikétól, ami tovább rontja elhelyezkedési esélyeiket. A tartós egészségügyi probléma, illetve fogyatékossg típusa meghatározza a gazdasági aktivitásukat. Legnehezebb helyzetben az értelmileg akadályozottak, a vakok és a mozgássérültek vannak. A fogyatékkal élők legnagyobb részének egyetlen megélhetési forrása az alacsony összegű nyugdíj, járadék, segély. Ezek az ellátások szűkös megélhetést biztosítanak számukra.

Jelenleg nincs a településen csak fogyatékkal élőket, vagy megváltozott munkaképességűeket foglalkoztató munkáltató. Egyedüli forrása a közmunka, ez azonban nem speciálisan a fogyatékosok részére biztosított foglalkoztatási forma, így a fogyatékkal élők integrált, illetve ennek hiányában védett munkahelyek nincsenek a településen.

A megváltozott munkaképességű személyek a 15 km-re lévő Piremon vállalat berettyóújfalui telephelyén tudnak dolgozni.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

A munkavállalást a fogyatékkal élő személyek részére a munkaügyi központok által nyújtott képzési lehetőségek segítik.

A foglalkoztatás célja nemcsak a munka világába történő beillesztés, hanem a társadalmi integráció, vagyis a közösség életében való aktív részvétel biztosítása. Fontos, hogy a fogyatékkal élő emberek is érezzék, hasznos és aktív tagjai a társadalomnak. A szociális ellátások terén a fogyatékossgal élő személyek esetében a saját lakóhelyükön történő segítségnyújtás kap elsődlegességet. Ezen személyek munkaerőpiacon történő megjelenése érdekében szükséges az akadálymentes környezet kialakítása, a közlekedési nehézségek csökkentése, valamint emiatt a távmunka lehetőségének biztosítása.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élők hátrányos megkülönböztetésével kapcsolatban nem érkezett az önkormányzathoz bejelentés. Az önkormányzatnak nincs a tárgyban adatgyűjtése, elmondható azonban, hogy a településen működő munkák körében elenyésző azok köre, akik megváltozott képességű munkavállalót foglalkoztatnak.

d) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok.

Fogyatékosok önálló életvitelét támogató intézmény nem található a községben. A szociális alapellátások keretében a Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulás fenntartásában működő Bihari Szociális Szolgáltató Központ által biztosítja a település a fogyatékos személyek nappali ellátását.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

Furta Község Önkormányzata minden évben évvége előtt egyszeri pénzbeli és természetbeni támogatást nyújt a településen élő tartósan beteg és fogyatékkal élő emberek, illetve a tartósan beteg gyermeket nevelő szülők részére.

A fogyatékkal élők által igénybe vehető és igénybe vett támogatási formákról, valamint kedvezményekről az önkormányzatnak nincsenek átfogó adatai, ugyanis az önkormányzat szociális rendeletén kívül eső támogatási formák igénylése és elbírálása nem az önkormányzat bevonásával történik. Nem nyilvántartott, hogy hányan élnek adókedvezményekkel, valamint a tömegközlekedésben elérhető kedvezményekkel.

Az önkormányzat által nyújtott szociális szolgáltatások, illetve az önkormányzat szociális rendeletében szabályozott támogatási formák körébe tartozó támogatások igénybevételének jogosultsági feltételei ugyanakkor nem tesznek különbséget az egészséges és fogyatékkal élő személyek között. Bejelentett igényük szerint biztosítja az önkormányzat a fogyatékkal élők lakókörnyezetben történő ellátását, szem előtt tartva életvitelük önállóságának megőrzését, valamint jogosultak minden olyan támogatási formára, melynek célcsoportjába fogyatékoságuktól függetlenül beletartoznak.

Ellátási formák:

- fogyatékosági támogatás,
- rokkantsági járadék,
- közlekedési kedvezmény,
- parkolási igazolvány.

Fogyatékos személyek számára biztosított alap- és szakosított ellátási formák:

- Szociális alapszolgáltatások: étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, támogató szolgáltatás.
- Szakosított ellátási formák: ápolást, gondozást nyújtó intézmények, fogyatékos személyek otthona, rehabilitációs intézmények, fogyatékos személyek gondozóháza, lakóotthon.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) egészségügyi és rehabilitációs ellátások elérhetősége, együttműködése

Furtán egy vegyes háziorvosi körzet működik területi ellátási kötelezettséggel. A háziorvos személyes és folyamatos ellátást nyújt a település lakossága számára egészségi állapot megőrzése, betegségek megelőzése és gyógyítása céljából. A településen az orvosi ügyelet megszervezett.

Furta településen nem elérhetőek a szakellátások, legközelebb Berettyóújfaluban, illetve Debrecenben vehető igénybe a szolgáltatás. A gondozást igénylő fogyatékos személyek átmeneti vagy tartós bentlakásos szociális ellátást a településen nem tudnak igénybe venni.

b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Furta települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége mozgáskorlátozottság szempontjából akadálymentesített. Az önkormányzat hivatali épülete a 2011. évben megvalósított pályázat révén jelnyelvi segítség kivételével akadálymentesítettsége komplex.

7.3.1. táblázat – Akadálymentesítés 1.

		Igen/nem								
		Lift	Vak- vezető sáv	Mozgás- korláto- zottak részére mosdó	Rám- pa	Hangos tájéko- ztatás	Indukciós hurok	Tapint- ható informá- ció	Jel- nyelvi segítség	Egyéb
oktatási intézmé- nyek	alapfok	N	N	N	I	N	N	N	N	
	középfok									
	felsőfok									
egészség- ügyi intézmé- nyek	fekvőbeteg ellátás									
	járó beteg szakellátás									
	alapellátás	N	N	I	I	N	N	N	N	
kulturális, művelődési intézmények		N	N	N	I	N	N	N	N	
önkormányzati, közigazgatási intézmény		N	I	I	I	I	N	I	N	
igazságszolgáltatási, rendőrség, ügyészség										
szociális ellátást nyújtó intézmények		N	N	I	I	N	N	N	N	

Forrás: helyi adatgyűjtés

c) közszolgáltatásokhoz, köznevelési intézményekhez, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A helyi önkormányzat számos alkalommal kinyilvánítja, hogy számára fontosnak a településen élő fogyatékos személyek. Támogatja a rendezvényeiket, pl.: Mozgáskorlátozottak Hajdú-Bihar Megyei Szervezete által szervezett eseményeket.

Az önkormányzatunk lehetővé teszi a lakosság által igénybe vehető elektronikus kapcsolatot, vagyis az ügyintézéshez szükséges adatlapok, űrlapok, nyomtatványok letölthetőségét. Az e-közigazgatás kiépítése folyamatos.

d) munkahelyek akadálymentesítettsége

Furtán a szolgáltató épületek akadálymentesek, az intézmények akadálymentesítettségével kapcsolatos adatok a HEP 7.3. pont „b) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége” alpontban bemutatásra kerültek.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Közösségi közlekedés a településen csak helyközi buszjáratok formájában érhető el, amelyek jellemzően nem akadálymentesek. Furta Község Önkormányzata nagy figyelmet fordít a település önkormányzati tulajdonban lévő útjainak karbantartására, felújítására. Ennek ellenére még mindig

vannak olyan belterületi utak, amelyek nem megfelelőek, a mozgásában korlátozott személyek részére nem használható, mivel az úttest összetöredezett, kikátyúsodott. Így a mozgásában korlátozott személyek részére a közszolgáltatásokhoz való hozzáférés, illetve a fogyatékkal élőkhez történő eljutás nehezített, mely megoldásra vár. Járdák, parkok nem akadálymentesek, a hivatalban azonban a mozgássérültek számára parkolóhelyek kialakításra került. Szükség lenne olyan játszótérre, melyet a mozgáskorlátozott, fogyatékkal élő gyermekek is használhatnának, hogy örömteli élményeket szerezhessenek lelki egészségük megőrzése érdekében.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.)

Kifejezetten fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.) nem áll rendelkezésre a településen. A célcsoport részére biztosítottak ugyanazon feltételek, mint amelyek az idősok számára biztosítottak. A szociális alapszolgáltatások közül jelenleg a családsegítés, a házi segítségnyújtás, az étkeztetés érhető el a fogyatékos személyek számára településünkön.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Furta Község Önkormányzata a Idősok Klubjában biztosít helyet a Mozgáskorlátozottak helyi szervezetének és működésüket segíti infrastrukturális háttérrel is biztosítja. Az épületben, illetve annak megközelíthetőségeinek megoldott az akadálymentesítettsége.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Kifejezetten a fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok nem működnek településünkön, ilyen programok működtetésére nem jelentkezett igény.

7.5 A fogyatékossgal élők helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Bár az önkormányzatnak nincs tudomása olyan esetről, mely során egy fogyatékkal élő embert hátrányos megkülönböztetés vagy atrocitás ért volna, általánosságban elmondható, hogy Furta településre is jellemző az, ami a térség kistélepüléseinek szinte mindegyikére elmondható: egy fogyatékkal élő személy számára nem biztosítottak maradéktalanul a településen azok a körülmények, melyek biztosítani tudnák, hogy egy egészséges embertársukhoz hasonlóan hátrányoktól és nehézségektől mentes életet tudjon élni.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A belterületi utak, járdák állapota nem kielégítő, nem biztonságos rajta a közlekedés, különösen a mozgáskorlátozott személyek számára	Infrastrukturális beruházás megvalósítása, belterületi utak, járdák karbantartása, felújítása.

<i>Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások</i>	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nő a távolságot a település hátrányos helyzetű lakosai és a jobb körülmények között élő lakosok között.	Rendezvényprogram megszervezése, mely által erősödik a település egysége, közösségének összetartása, az emberi kapcsolatok elmélyülhetnek.
Településen élők közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés elősegítése, népesség megtartása, élhető település kialakítása.	Közvilágítás energiatakarékos átalakítása, korszerű és energiatakarékos LED lámpatestekkel történő közvilágítási rendszer kiépítése, korszerűsítése, pályázati források felkutatása.
Az idősek, különösen az egyedül élő, elszigetelődött lakosság kiemelt célpontjai az „utazó, vásároló” bűnözőknek.	Kültéri kamerarendszer telepítése növelni fogja a lakosok biztonságérzetét.

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma)

Településünkön a civil szervezetek, egyesületek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság szívesen vesz részt a civil szervezetek programjain. Furta Község Önkormányzata minden évben a költségvetése terhére támogatja a szervezetek működését, valamint rendezvényeiket.

8.1.1. Helyi partnerek			
Partner megnevezése	Az együttműködés területe	Érintett esélyegyenlőségi célcsoportok	Az együttműködés formája
Furta Művelődéséért Alapítvány	oktatás, kulturális	gyerekek	programszervezés alkalmával rendszeres
Juhász Erzsébet Néphagyományőrző Egyesület	hagyományőrzés	gyerekek, nők, idősek	programszervezés alkalmával rendszeres
Furtai Polgárőr Egyesület	közbiztonság	komplex	a település közbiztonságát érintő kérdésekben rendszeres, rendezvényeken alkalmi jellegű (rendezvénybiztosítás)
Bihar – Sárrét Vidékfejlesztési Egyesülethez	vidékfejlesztés	komplex	programszervezés alkalmával rendszeres
Nagycsaládosok Egyesületének helyi szervezete	család- és gyermekvédelem	gyerekek, nők, idősek	programszervezés alkalmával eseti
Magyar Vöröskereszt Területi Szervezete	egészségmegőrzés	komplex	programszervezés alkalmával rendszeres
Zsákai Sport Egyesület	sport	gyerekek	programszervezés alkalmával rendszeres
Egyházak (református katolikus)	társadalmi, lelki	mélyszegénységben élők/romák, idősek	programszervezés alkalmával rendszeres

Forrás: helyi adatgyűjtés

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása

A településen nem működik nemzetiségi önkormányzat. Az egyházi és civil szereplőkkel az Önkormányzat szorosan együttműködik. Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő esetleges problémák felmerülése esetén az Önkormányzat és a problémában érintett csoport érdekeit képviselő civil vagy egyházi szereplő közösen gondolkodva, szoros együttműködésben keres megoldást a bajba jutott(ak) megsegítése céljából. Az Önkormányzat kiemelt jelentőséget tulajdonít az egyházi és civil szféra képviselőivel való partnerségi viszonyoknak, célja ezen együttműködés hosszú távú fenntartása és erősítése.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása

Furta Község Önkormányzata a település érdekeit szem előtt tartva több területen is együttműködik a térség településeivel. Furta székhellyel Közös Önkormányzati hivatal tart fenn Bakonszeg kirendeltséggel és Vekerd telephellyel. Ebből is adódik az évek óta kialakult jó közösségi és partneri kapcsolat.

Az önkormányzat több kistérségi társulásnak is tagja: Bihari Önkormányzatok Többcélú Kistérségi Társulása, Bihari Szilárd Hulladéklerakó és Hasznosító Társulás, Dél Bihari Négycentrum Terület- és Vidékfejlesztési Társulás, illetve minden olyan térségi együttműködésben érdekelt, amely a közös célok elérése érdekében (pl. pályázatok benyújtásában, fejlesztések meghatározásában) a településen lakók érdekét szolgálja.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Furta településen nem működik nemzetiségi önkormányzat.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

8.5.1. Furtán működő civil szervezetek	
Szervezet neve	Cél szerinti tevékenysége
FURTA KÖZSÉG MŰVELŐDÉSÉÉRT ALAPITVÁNY	Furta község általános iskolájában és óvodájában folyó oktató, nevelő munka színvonalának emelése, tehetséges tanulók tudásának fejlesztése, a község hagyományainak ápolása, kulturális programok támogatása.
JUHÁSZ ERZSÉBET HAGYOMÁNYŐRZŐ EGYESÜLET	Az egyesület fő célja Furta község népi hagyományainak felelevenítése, ápolása, átadása a felnövekvő generációnak. A furtai hímzés Varga Dánielné Juhász Erzsébet népi iparművésznék köszönhetően országosan is elismert lett, a magyar népi hímzések között méltó helyen szerepel. Ezért az egyesület feladatának tekinti a furtai hímzőszakkör újraindítását, amely mellett kiemelt célként szerepel a citerazenekar újraszervezése, a furtai népviselet bemutatása, régi tárgyi eszközök összegyűjtéséből kiállítás szervezése, hagyományőrző kulturális programok szervezése. Cél a hagyományok minél szélesebb körben való elterjesztése mind a helyi fiatalság, mind a határon túl élők számára.
FURTAI POLGÁRŐR EGYESÜLET	Furta település közbiztonságának és közrendjének a fenntartásában, a bűnmegelőzésben való közreműködés, a települést és annak lakosságát érintő katasztrófák elleni védekezés és helyreállítás, baleset megelőzési és áldozatvédelmi tevékenységben, lakosok személyének és javainak védelmében, az állami és önkormányzati vagyon megóvásában való részvétel biztosítása.

Forrás: www.birosag.hu – civil szervezetek

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

A gazdaság for-profit szereplőivel az önkormányzat partnerségi viszonya jó, általában rendezvények megtartásában szponzorálást nyújtanak, esélyegyenlőségi feladatok ellátásában azonban nem jellemző a for-profit szféra szerepvállalása.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a HEP elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés elkészítésében részt vettek a Furtai Közös Önkormányzati Hivatal munkatársai, a szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közoktatási és közművelődési szakemberek, valamint a civil szervezetek képviselői. Adatszolgáltatás kapcsán működtek velünk együtt, de a problémák beazonosítása, megfogalmazása terén is segítségünkre voltak. Az egyeztetések személyes, telefonos és elektronikus formában zajlottak.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása, valamint annak rögzítése, hogy működtet-e HEP Fórumot

Furta Község Önkormányzata Képviselő-testülete nyilvános képviselő-testületi ülésen tárgyalja és fogadja el Furta Helyi Esélyegyenlőségi Programját. Az elfogadott Helyi Esélyegyenlőségi Program hozzáférhető lesz a Furtai Közös Önkormányzati Hivatalban és a település honlapján, hogy bárki számára megismerhető legyen, és a település lakossága számára biztosított legyen az észrevételek megtételének lehetősége. Az önkormányzat és intézményei, az egyházak, a civil szféra képviselői, illetve a lakosság visszajelzéseit az Önkormányzat beépíti a végrehajtással kapcsolatos feladatok ellátásának folyamatába.

c) A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Lakásállomány, lakókörnyezet védelme - az ingatlanok elértéktelenednek, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott	A település azon részén, ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és belvíz-veszélyeztetettség elkerülése érdekében.
	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a hátrányos helyzetű emberek száma nem csökken.	Közfoglalkoztatás elősegítése, értékteremtő képességének megőrzése.
Gyermekek	Kevés az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférési lehetőség.	A település közparkjának - játszóterének fejlesztése, a belső utak, járdák kiépítése, kondi park kialakítása, fásítás a jobb életminőség, a tevékeny szabadidő eltöltés érdekében.
Nők	A tartós munkanélküli nők többsége nem rendelkezik piacképes szakmával.	Képzések, átképzések keresése, a Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás erősítése, tájékoztatás, szórólapok biztosítása, meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése.
Idősek	Az idősek körében a nappali ellátás igénybevételének bővítésének gátat szab az elavult épület.	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.
Fogyatékkal élők	A belterületi utak, járdák állapota nem kielégítő, nem biztonságos rajta a közlekedés, különösen a mozgáskorlátozott személyek számára	Infrastrukturális beruházás megvalósítása, belterületi utak, járdák karbantartása, felújítása
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Nő a távolságot a település hátrányos helyzetű lakosai és a jobb körülmények között élő lakosok között.	Rendezvényprogram megszervezése, mely által erősödik a település egysége, közösségének összetartása, az emberi kapcsolatok elmélyülhetnek.
	Településen élők közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés elősegítése, népesség megtartása, élhető település kialakítása.	Közüvilágítás energiatakarékos átalakítása, korszerű és energiatakarékos LED lámpatestekkel történő közvilágítási rendszer kiépítése, korszerűsítése, pályázati források felkutatása.
	Az idősek, különösen az egyedül élő, elszigetelődött lakosság kiemelt célpontjai az „utazó, vásároló” bűnözőknek.	Kültéri kamerarendszer telepítése növelni fogja a lakosok biztonságérzetét.

Jövőképünk:

- Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák be tudnak illeszkedni a település, a többségi közösség életébe.
- Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élőkélők munkaerő-piaci integrációjának az elősegítése, képzettségi, foglalkoztatottsági szintjének emelése, életszínvonaluk, egészségügyi állapotuk javulása.
- Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek szociális helyzetének javítását, képességüknek és tehetségüknek megfelelő minőségi oktatás és nevelésben részesüljenek, rendszeres egészséges táplálkozásuk és sportolási lehetőségük, hogy jól képzett, egészséges és boldog felnőttekké váljanak.
- Folyamatosan odafigyelünk az idők gondozására, ápolására, egészségük megőrzésére és javítására, valamint elmagányosodásuk megelőzésére.
- Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén megfelelő munkahelyek teremését, foglalkoztatásuk elősegítését a gyermekvállalást követően, a nemek közötti egyenjogúság megvalósítását.
- Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők életkörülményeinek javítására, szociális gondozásra és ellátásra, az akadálymentesítés teljeskörű megvalósítására.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

0. Településszintű probléma

A	0.1. Intézkedés címe:	Bihari Juhásztalálkozó – hagyományteremtő rendezvény
B	Feltárt probléma megnevezése	Nő a távolságot a település hátrányos helyzetű lakosai és a jobb körülmények között élő lakosok között.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Rendezvényprogram megszervezése, mely által erősödik a település egysége, közösségének összetartása, az emberi kapcsolatok elmélyülhetnek.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Igényfelmérést követően a programelemek meghatározása. 2: Résztevőkkel történő egyeztetés, szerződéskötések, technikai és egyéb eszközök biztosítása. 3: Rendezvény megtartása - hagyományteremtés, társadalmi kommunikáció, közösségépítés, népességmegtartás.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2024. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: A rendezvényen résztvevők száma Középtávon: A lakosok közötti távolság csökkenése, párbeszéd, hagyományápolás. Hosszútávon: Hagyományteremtés, társadalmi kommunikáció, közösségépítés, népességmegtartás.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés VP6-19.2.1.-11-8-23 kódszámú pályázati forrásból, kb. 2.000.000,- Ft támogatás szükséges.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Sikeres és megfelelő színvonalú rendezvény esetén megnő a lakosok közötti kapcsolat, csökken a távolság – közösségszervező, népességmegtartó képesség megőrzése és erősödése, turisztikai vonzerő növelése által, illetve hatására újabb rendezvény megtartása – hagyományteremtés.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	0.2. Intézkedés címe:	Közüilágítás korszerősítése
B	Feltárt probléma megnevezése	Településen élők közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés elősegítése, népesség megtartása, élhető település kialakítása.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közüilágítás energiatakarékos átalakítása, korszerű és energiatakarékos LED lámpatestekkel történő közvilágítási rendszer kiépítése, korszerősítése, pályázati források felkutatása.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Ajánlatkérések a korszerősítésre, pályázatok figyelése. 2: Pályázat benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a felújítások megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: Új, korszerű, energiatakarékos lámpatestek száma, indikátor: 289 db Középtávon: Közüilágítás energiaköltségeinek megtakarítása Hosszútávon: Korszerű, energiatakarékos, hibamentes közszolgáltatás, népességmegtartás.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Energia, fenntartási- és karbantartási költségcsökkenés, korszerű közszolgáltatás, folyamatos karbantartás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	0.3. Intézkedés címe:	Kültéri kamerarendszer telepítése Furtán
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősök, különösen az egyedül élő, elszigetelődött lakosság kiemelt célpontjai az „utazó, vásárló” bűnözőknek.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Kültéri kamerarendszer telepítése növelni fogja a lakosok biztonságérzetét.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Ajánlatkérések a korszerűsítésre. 2: Kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a kivitelezés megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025. december 31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: Telepített kamerák száma, indikátor: 15 db Középtávon: Csökken a bűnesetek száma Hosszútávon: Nő a lakosság biztonságérzete.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán, technika és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés VP6-19.2.1.-11-8-23 kódszámú pályázati forrásból, kb. 9.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Romák és/vagy mélyszegénységben élők

A	1.1. Intézkedés címe:	Furta település kékinfrastruktúra fejlesztése - 7. ütem
B	Feltárt probléma megnevezése	Lakásállomány, lakókörnyezet védelme - az ingatlanok elértéktelenednek, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A település azon részén, ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése, az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és belvíz-veszélyeztetettség elkerülése érdekében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása. 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: Megépített belvízvédelmi csatorna hossza, indikátor: 730 m Középtávon: Az intézkedéssel megvédett lakosság és lakásállomány Hosszútávon: Az ingatlanok megtartják értéküket – népesség megtartás.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés TOP pályázati forrásból, kb. 50.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

A	1.2. Intézkedés címe:	Közfoglalkoztatás elősegítése, értékteremtő képességének megőrzése
B	Feltárt probléma megnevezése	A szegénység oka és következménye a tartós munkanélküliség, a hátrányos helyzetű emberek száma nem csökken.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Közfoglalkoztatás elősegítése, értékteremtő képességének megőrzése
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakpolitikai stratégiákhoz	Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: A lehetséges foglalkoztatási területek feltérképezése, kapcsolatfelvétel a Foglalkoztatási Osztállyal. 2: Pályázat elkészítése, benyújtása, a foglalkoztatással érintett intézmények vezetőivel való kapcsolattartás. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a közfoglalkoztatás megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2025.03.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: A közfoglalkoztatásban résztvevők száma - jegyzőkönyvek, jelenléti ívek. Középtávon: A munkanélküliek számának csökkentése, egészségügyi állapotnak megfelelő foglalkoztatás. Hosszútávon: Településüzemeltetés, a település képének, gazdasági életének fejlesztése az értékteremtő és megőrző képessége által.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés BM közmunkaprogram pályázati forrásból, kb. 51.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A közmunkaprogram folyamatosan bővül, fenntarthatóság társadalmi együttműködés révén.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Gyerekek

A	1. Intézkedés címe:	Játszani, sportolni jó! – közpark és játszótérfejlesztés
B	Feltárt probléma megnevezése	Kevés az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférési lehetőség.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A település közparkjának - játszótérének fejlesztése, a belső utak, járdák kiépítése, kondi park kialakítása, fásítás a jobb életminőség, a tevékeny szabadidő eltöltés érdekében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása. 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: Megvalósított kültéri játékok, kondi park száma Középtávon: A játszótér, közparkot használók éves átlagos száma Hosszútávon: Tevékeny szabadidő eltöltés, boldog és egészséges gyerekek és felnőttek.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés TOP pályázati forrásból, kb. 50.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás és folyamatos az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok szervezése.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Nők

A	1. Intézkedés címe:	„Tanulni sosem késő!”
B	Feltárt probléma megnevezése	A tartós munkanélküli nők többsége nem rendelkezik piacképes szakmával.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Képzések, átképzések keresése, a Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás erősítése, tájékoztatás, szórólapok biztosítása, meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Adatgyűjtés a lehetséges oktatásról, célcsoportról a Foglalkoztatási Osztályon keresztül. 2: Adatbázis elkészítése az érintettekről, képzésekről és célcsoport tájékoztatása a lehetséges tanfolyamokról 3. Közvetítés, koordinálás.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2027.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: Célcsoport megismeri a képzéseket, szórólapok biztosítása, visszajelzés kéréssel Középtávon: Képzésben való aktív részvétel Hosszútávon: Képzettségek megszerzéséről nyilvántartás vezetése, visszacsatolás kérése a lehetséges elhelyezkedésekről.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	A lehetséges képzések nyomon követése, felderítése és a Foglalkoztatási Osztállyal szoros kapcsolattartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Idősek

A	1. Intézkedés címe:	<i>Szociális Szolgáltató Központ épületének felújítása és bővítése</i>
B	Feltárt probléma megnevezése	Az idősek körében a nappali ellátás igénybevétele bővítésének gátat szab az elavult épület.
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása. 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2028.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: Felújított és kibővített épület, indikátor szám: 1 db Középtávon: Nappali ellátást igénybevevők számának bővülése Hosszútávon: Az idősek magasabb szinten történő ellátása, elmagányosodás megakadályozása.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés pályázati forrásból, kb. 100.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás és működtetés.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

Fogyatékkal élők

A	1. Intézkedés címe:	Belterületi utak fejlesztése
B	Feltárt probléma megnevezése	A belterületi utak, járdák állapota nem kielégítő, nem biztonságos rajta a közlekedés, különösen a mozgáskorlátozott személyek számára
C	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	Infrastrukturális beruházás megvalósítása, belterületi utak, járdák karbantartása, felújítása
D	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	Furta Község Gazdasági Programja
E	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákhoz	Nem releváns
F	Tevékenységek (az intézkedés tartalma) pontokba szedve	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása. 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.
G	Az intézkedés felelőse	polgármester, Furta Község Önkormányzata
H	Az intézkedés megvalósításának határideje	2026.12.31.
I	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Rövidtávon: Felújított útburkolat hossza, indikátor szám: 635 m Középtávon: Biztonságos közlekedés megvalósulása Hosszútávon: A fogyatékkal élő személyek közlekedésének elősegítése, közszolgáltatásokhoz való könnyebb hozzájutás.
J	Az intézkedés megvalósításához szükséges (humán, pénzügyi, technikai) erőforrások	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés TOP pályázati forrásból, kb. 50.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.
K	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Folyamatos karbantartás.
L	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása	Nem releváns

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A cél összhangja más helyi stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódása országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményének fenntartathatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedés esetében az együttműködés bemutatása
	0. Településszintű probléma											
1	Bihari Juhásztalálkozó – hagyományteremtő rendezvény	Nő a távolságot a település hátrányos helyzetű lakosai és a jobb körülmények között élő lakosok között.	Rendezvényprogram megszervezése, mely által erősödik a település egysége, közösségének összetartása, az emberi kapcsolatok elmélyülhetnek.	Furta Községi Gazdasági Programja	Nem releváns	1: Igényfelmérés követően a programelemek meghatározása. 2: Résztevőkkel történő egyeztetés, szerződéskötések, technikai és egyéb eszközök biztosítása. 3: Rendezvény megtartása - hagyományteremtés.	polgármester, Furta Községi Önkormányzata	2024. december 31.	Rövidtávon: A rendezvényen résztvevők száma Középtávon: A lakosok közötti távolság csökkenése, párbeszéd, hagyományápolás. Hosszútávon: Hagyományteremtés, társadalmi kommunikáció, közösségépítés, népességmegtartás.	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés VP6-19.2.1.-11-8-23 kódszámú pályázati forrásból, kb. 2.000.000,- Ft támogatás szükséges.	Sikeres és megfelelő színvonalú rendezvény esetén megnő a lakosok közötti kapcsolat, csökken a távolság – közösségmegtartó, népességmegtartó képesség megőrzése és erősödése, turisztikai vonzerő növelése által, illetve hatására	Nem releváns

						emelés, társadalmi kommunikáció, közösségépítés, népességmegtartás.					újabb rendezvény megtartása – hagyományteremtés.	
2	Közüvilágítás korszerűsítése	Településen élők közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférés elősegítése, népesség megtartása, élhető település kialakítása.	Közüvilágítás energiatakarékos átalakítása, korszerű és energiatakarékos LED lámpatestekkel történő közvilágítási rendszer kiepítése, korszerűsítése, pályázati források felkutatása.	Furta Közüség Gazdasági Programja	Nem releváns	1: Ajánlatkérések a korszerűsítésre, pályázatok figyelése. 2: Pályázat benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a felújítások megvalósítása.	polgármester, Furta Közüség Önkormányzata	2025. december 31.	Rövidtávon: Új, korszerű, energiatakarékos lámpatestek száma, indikátor: 289 db Középtávon: Közüvilágítás energiaköltségeinek megtakarítása Hosszútávon: Korszerű, energiatakarékos, hibamentes közszolgáltatás, népességmegtartás.	Humán és pénzügyi, pályázati forrás	Energia, fenntartási- és karbantartási költségcsökkenés, korszerű közszolgáltatás, folyamatos karbantartás	Nem releváns
3	Kültéri kamerarendszer telepítése Furtán	Az idősek, különösen az egyedül élő, elszigetelődött lakosság kiemelt célpontjai az „utazó, vásárolzó” bűnözőknek.	Kültéri kamerarendszer telepítése növelni fogja a lakosok biztonságérzetét.	Furta Közüség Gazdasági Programja	Nem releváns	1: Ajánlatkérések a korszerűsítésre. 2: Kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A	polgármester, Furta Közüség Önkormányzata	2025. december 31.	Rövidtávon: Telepített kamerák száma, indikátor: 15 db Középtávon: Csökken a bűnesetek száma Hosszútávon: Nő a lakosság biztonságérzete.	Humán, technika és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés VP6-19.2.1.- 11-8-23 kódszámú pályázati	Folyamatos karbantartás	Nem releváns

						megfelelő források rendelkezésre állása esetén a kivitelezés megvalósítása.				forrásból, kb. 9.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.		
	I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége											
1	Furta település kékinfrastruktúra fejlesztése - 7. ütem	Lakásállomány , lakókörnyezet védelme - az ingatlanok elértéktelenednek, melyeket olyan részen helyezkednek el, melyeken a csapadékvíz- és a belvízelvezetés nem megoldott.	A település azon részén, ahol még nincs kész a csapadékvíz elvezetés, ott annak fejlesztése, az ingatlanok és a település értékeinek megőrzése és belvíz-veszélyeztetettség elkerülése érdekében.	Furta Községi Programja	Nem releváns	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása . 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.	polgármester, Furta Községi Önkormányzata	2027.12.31.	Rövidtávon: Megépített belvízvédelmi csatorna hossza, indikátor: 730 m Középtávon: Az intézkedéssel megvédett lakosság és lakásállomány Hosszútávon: Az ingatlanok megtartják értéküket – népesség megtartás.	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés TOP pályázati forrásból, kb. 50.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.	Folyamatos karbantartás	Nem releváns
2	Közfoglalkoztatás	A szegénységek oka és	Közfoglalkoztatás	Furta Község	Magyar Nemzeti	1: A lehetséges	polgármester, Furta	2025.03.31.	Rövidtávon: A közfoglalkoztat	Humán és pénzügyi,	A közmunkaprogr	A közmunkapr

	elősegítése, értékteremtő képességének megőrzése	következménye a tartós munkanélküliség, a hátrányos helyzetű emberek száma nem csökken.	elősegítése, értékteremtő képességének megőrzése	Gazdasági Programja	Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030	foglalkoztatási területek feltérképezése, kapcsolatfelvétel a Foglalkoztatási Osztállyal. 2: Pályázat elkészítése, benyújtása, a foglalkoztatással érintett intézmények vezetőivel való kapcsolattartás. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a közfoglalkoztatás megvalósítása.	Község Önkormányzata		ásban résztvevők száma - jegyzőkönyvek, jelenléti ívek. Középtávon: A munkanélküliek számának csökkentése, egészségügyi állapotnak megfelelő foglalkoztatás. Hosszútávon: Településüzemeltetés, a település képének, gazdasági életének fejlesztése az értékteremtő és megőrző képessége által.	pályázati forrás Az intézkedés BM közmunkaprogram pályázati forrásból, kb. 51.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.	am folyamatosan bővül, fenntarthatóság társadalmi együttműködés révén.	ogram folyamatosan bővül, fenntarthatóság társadalmi együttműködés révén.
II. A gyermekek esélyegyenlősége												
1	Játszani, sportolni jó! – közpark és játszótérfejlesztés	Kevés az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférési lehetőség.	A település közparkjának - játszótérének fejlesztése, a belső utak, járdák kiépítése, kondi park kialakítása, fásítás a jobb életminőség, a	Furta Községi Programja	Nem releváns	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása. 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása,	polgármester, Furta Község Önkormányzata	2027.12.31.	Rövidtávon: Megvalósított kültéri játékok, kondi park száma Középtávon: A játszótér, közparkot használók éves átlagos száma Hosszútávon:	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés TOP pályázati forrásból, kb. 50.000.000,- Ft támogatás	Folyamatos karbantartás és folyamatos az egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programok szervezése.	Nem releváns

			tevékeny szabadidő eltöltés érdekében.			kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.			Tevékeny szabadidő eltöltés, boldog és egészséges gyerekek és felnőttek.	szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.		
III. A nők esélyegyenlősége												
1	„Tanulni sosem késő!”	A tartós munkanélküli nők többsége nem rendelkezik piacképes szakmával.	Képzések, átképzések keresése, a Foglalkoztatási Osztállyal a kapcsolattartás erősítése, tájékoztatás, szórólapok biztosítása, meglévő Startmunkák megtartása, lehetséges bővítése.	Furta Községi Gazdasági Programja	Nem releváns	1: Adatgyűjtés a lehetséges oktatásról, célcsoportról a Foglalkoztatási Osztályon keresztül. 2: Adatbázis elkészítése az érintettekről, képzésekről és célcsoport tájékoztatása a lehetséges tanfolyamokról 3. Közvetítés, koordinálás.	polgármester, Furta Községi Önkormányzata	2027.12.31.	Rövidtávon: Célcsoport megismeri a képzéseket, szórólapok biztosítása, visszajelzés kéréssel Középtávon: Képzésben való aktív részvétel Hosszútávon: Képzettségek megszerzéséről nyilvántartás vezetése, visszacsatolás kérése a lehetséges elhelyezkedésekről.	Humán és pénzügyi, pályázati forrás	A lehetséges képzések nyomon követése, felderítése és a Foglalkoztatási Osztállyal szoros kapcsolattartás.	Nem releváns

IV. Az idősek esélyegyenlősége												
1	Szociális Szolgáltató Központ épületének felújítása és bővítése	Az idősek körében a nappali ellátás igénybevétel gátat szab az elavult épület.	A szociális alapszolgáltatások infrastruktúrájának bővítése, fejlesztése a szociális alapellátás fejlesztése, magasabb szinten történő ellátása érdekében.	Furta Községi Gazdasági Programja	Nem releváns	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása. 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása, kiválasztási eljárás lefolytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.	polgármester, Furta Községi Önkormányzata	2028.12.31.	Rövidtávon: Felújított és kibővített épület, indikátor szám: 1 db Középtávon: Nappali ellátást igénybevevők számának bővülése Hosszútávon: Az idősek magasabb szinten történő ellátása, elmagányosodás megakadályozása.	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés pályázati forrásból, kb. 100.000.000,- Ft támogatás szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.	Folyamatos karbantartás és működtetés.	Nem releváns
V. A fogyatékkal élő személyek esélyegyenlősége												
1	Belterületi utak fejlesztése	A belterületi utak, járdák állapota nem kielégítő, nem biztonságos rajta a közlekedés, különösen a mozgáskorlátozott személyek számára	Infrastrukturális beruházás megvalósítása, belterületi utak, járdák karbantartása, felújítása	Furta Községi Gazdasági Programja	Nem releváns	1: Szükséges felújítás, beavatkozás meghatározása. 2: Pályázati források keresése, pályázat elkészítése, benyújtása,	polgármester, Furta Községi Önkormányzata	2026.12.31.	Rövidtávon: Felújított útburkolat hossza, indikátor szám: 635 m Középtávon: Biztonságos közlekedés megvalósulása Hosszútávon: A	Humán és pénzügyi, pályázati forrás Az intézkedés TOP pályázati forrásból, kb. 50.000.000,- Ft támogatás	Folyamatos karbantartás.	Nem releváns

						kiválasztási eljárás folytatása, tervezés - engedélyezés. 3: A megfelelő források rendelkezésre állása esetén a fejlesztés megvalósítása.			fogyatékkal élő személyek közlekedésének elősegítése, közszolgáltatásokhoz való könnyebb hozzájutás.	szükséges. Ez a program csak pályázati forrásból valósítható meg.		

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására **Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot** hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet. HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább kétfévente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzeti önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,
- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

3.3 Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

3.4 Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

3.5 Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak.

3.6 Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a **kétévente előírt** – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - **felülvizsgálat** során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, **a HEP Fórum megvitatja a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát** annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Furta község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Furta Község Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 18/2023.(V.25.) ÖH. számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

Furta, 2023. május 25.

Krucsó Antal
polgármester

A KÉPVISELŐ TESTÜLET ELFOGADÓ HATÁROZATÁNAK KIVONATA

FURTA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Székhely: ☒ 4141 Furta, Petőfi út 1. ☎: 06-54/441-409 ☎: 06-54/511-000
E-mail: polghiv@furta.hu

K I V O N A T

**Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2023. május 25-én megtartott képviselő-testületi nyílt ülés jegyzőkönyvéből**

**Furta Község Önkormányzata Képviselő-testületének
18/2023. (V.25.) ÖH. határozata:**

***2023-2028 évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Program
elfogadásáról***

Furta Község Önkormányzata Képviselő-testülete az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény 31. § (1) bekezdése, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján, valamint a Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” című dokumentumban foglaltakkal összhangban Furta Község Önkormányzat 2023-2028 évekre vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját és Intézkedési Tervét elfogadja, ezzel egyidejűleg a 28/2018.(VI.28.) ÖH. határozattal elfogadott, Furta Község Önkormányzata 2018-2023 évekre szóló Helyi Esélyegyenlőségi Programját hatályon kívül helyezi.

Határidő: azonnal

Felelős: Krucsó Antal
polgármester

/:Krucsó Antal s.k.:/
polgármester

/:Csák Boglárka s.k.:/
jegyző

Kivonat hitelül:

Lovász János Lászlóné
jegyzőkönyvvezető